

قصیدہ

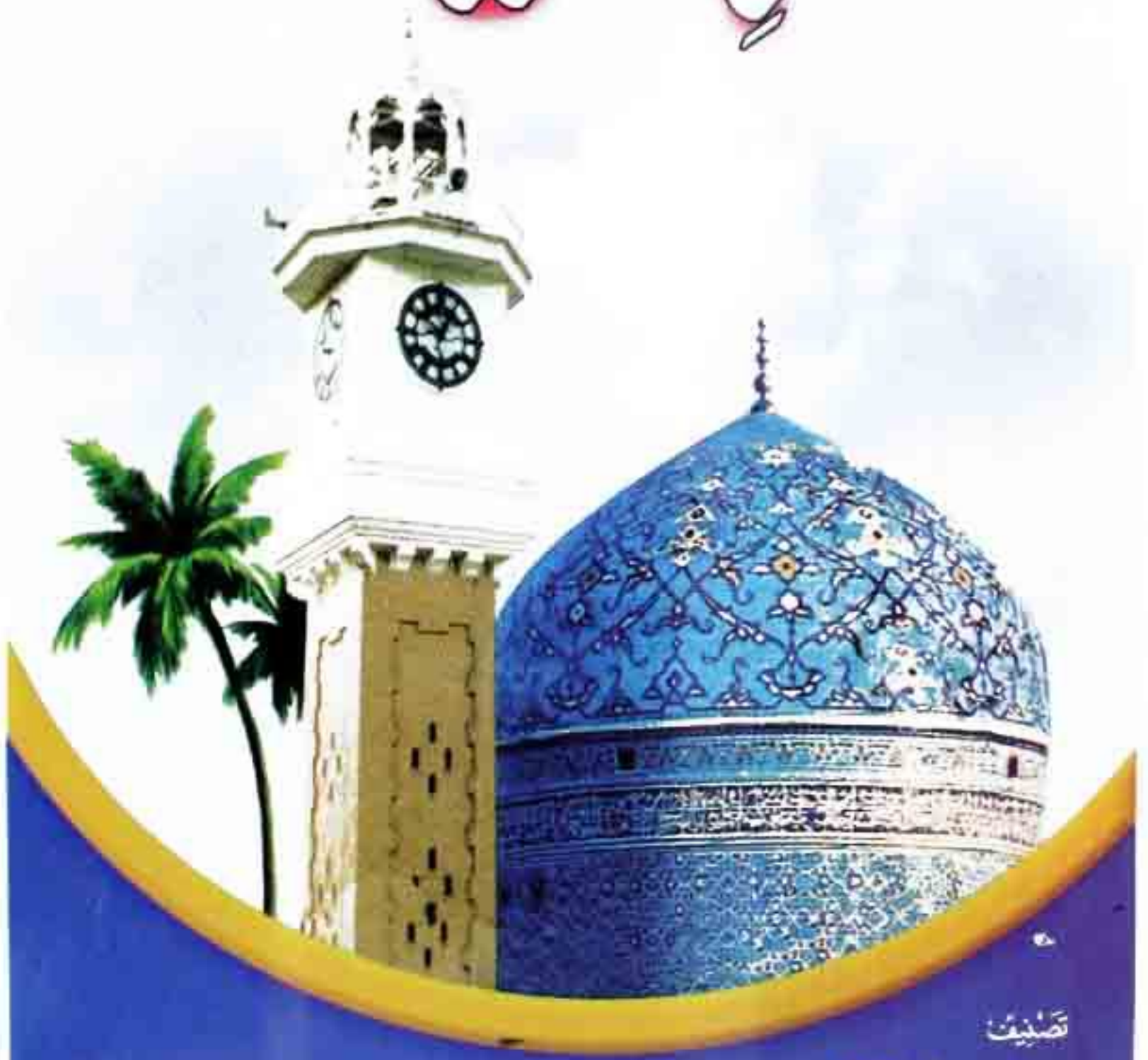
شیخ محمد صادق ^{شہابی سہی} _{کلوی امرتسری}

الکتابۃ النبویہ شہابیہ

مطبعہ دارالکتابۃ النبویہ شہابیہ

مناقب عربیہ

تصنیف

شیخ محمد صادق
شہابی سوری
فاؤنڈیشن

ناشر
المکتبۃ النبویہ شاہیہ

دربار نوشاہی نوشہ پور شریف، بی بی ڈی جہلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ
فَلْيُكَلِّمِ
عَلَى
هَذَا
قَلْبِي

فرمانِ غوثِ الاعظم
رحمۃ اللہ
علیہ

مناقب عورت

مہتمم اعلیٰ پروفیسر سید سرفراز حسین شاہ
مرکزی جامعہ نوشاہیہ، دارالحدیث ناہوری نوشاہی

دربار نوشاہی نوشہ پور شریف، بی بی روہ جہلم

تصنیف

شیخ محمد صادق
شہابی سعدی
قادیانی احمد آبادی

ناشر

المکتبۃ النوشاہیہ

دربار نوشاہی نوشہ پور شریف، بی بی روہ جہلم

مناقب نوحیہ

شیخ محمد صادق

اکتوبر ۲۰۰۳ء

۵۰۰

المکتبۃ النورانیہ

۱۰۰

نام کتاب

مصنف

بار اول

تعداد

ناشر

تقدیم

محبوب سبحانی، غوث صدیقی، پیر پیراں، میر میراں، سیدنا غوث الاعظم
شیخ عبدالقادر جیلانی الحسی و الحسینی رحمۃ اللہ علیہ کا مقام و مرتبہ اظہر من الشمس ہے آپ
امت مسلمہ میں تمام اولیائے کے سر تاج و امام ہیں ۔

غوث اعظم درمیان اولیاء چوں محسود درمیان انبیاء
شیخ عبدالحق محدث دہلوی افضلیت غوث اعظم بیان فرماتے ہیں۔
اوست در حبلہ اولیاء ممتاز چوں پیغمبر در انبیا ممتاز
اور بقول اعلیٰ حضرت ۔

نامد ز سلف عدل عبدالقادر   ناید خلف بدیل عبدالقادر
مثلش گرزابل قربانی گوئی   عبدالقادر شیل عبدالقادر
آپ کے چشمہ صافی سے تمام سلاسل کے اولیاء کا یلین مستفید و مستفیض ہوئے
فاضل بریلوی بارگاہ غوثیت میں یوں ہدیہ عقیدت پیش کرتے ہیں۔

سوج اگلوں کے چمکے تھے چمکے ٹوبے   اُفتی نور پہ ہے مہر ہمیشہ تیرا
مزرع چشت بخارا و عراق و اجیر   کونسی کشت پہ برسا نہیں جھالا تیرا
حضرت سیدنا غوث الاعظم کے فضائل و کمالات، سیرت و تعلیمات،
دینی و ملی خدمات، کشف و کرامات، آفاقی شہرت و مقبولیت، امتیازی شانِ محبوبیت

اور عظمت و جلالت کے موضوع پر دنیائے اسلام کے نامور محققین، علمائے اعلام اور مشائخ عظام نے جس تواتر اور تسلسل کے ساتھ مستند کتابیں لکھیں اور آپ کے علمی و روحانی کارناموں کو خراج تحسین پیش کیا، اولیاء کرام کی تاریخ میں اس کی نظیر نہیں ملتی ان میں ایک مبارک نام شیخ محمد صادق شہابی سعدی قادری احمد آبادی کا ہے جنہوں نے اپنے مرشد گرامی کے ارشاد پر بارگاہ عویشیت مآب میں مناقب غوثیہ کے نام سے فارسی زبان میں عقیدت کے پھول بچھا دیئے۔

اللہ تعالیٰ کے خاص لطف و کرم سے مکتبہ نوشاہیہ نوشہ پور شریف جہلم اس کتاب کے قلمی نسخے کا عکس شائع کرنے کا اعزاز حاصل کر رہا ہے۔

اس سے قبل شیخ سید عبدالقادر بن محی الدین صدیقی اربلی نے نہایت حسین انداز میں "تفريح الخواطر في مناقب ايشخ عبدالقادر" کے نام سے عربی میں ترجمہ کیا ہے جسے دار احیاء الکتب العربیہ مصر نے ۱۳۳۹ھ ہجری میں شائع کیا، شیخ عبدالقادر اربلی اپنی کتاب کے مقدمہ میں رقمطراز ہیں۔

"ورایت رسالہ مشتملہ علی مناقبہ بالفارسیۃ للشیخ محمد صادق القادری الشہابی السعدی علیہ الرحمۃ الملک المعید المبدی جمعہا بامر شیخہ و مرشدہ و قدوتہ الی اللہ المظہر لآثار الغوث الاعظم و الفرد الافرغ السید عبدالقادر غریب اللہ ابن السید عبدالجلیل الحسینی الحسینی فی بلدہ احمد آباد رضی اللہ عنہ و عنہم الی یوم النواذ آمین، اردت ان اترجمہا

باللغة العربية مع قلة بضاعتی وعدم استطاعی، شرعت ترجمتها لعل اللہ ان یحییٰ بها
من جملة المقبولین لدی سدة النیة وسمیتها "تفتریح الخواطر فی مناقب الشیخ عبدالقادر"
اللہ تعالیٰ مکتبہ نوشاہیہ کی جانب سے اس مساعی کو قبول فرمائے اور اس
کے سرپرست اعلیٰ عالمی مبلغ اسلام ابو الشرافت حضرت پیر سید معروف حسین شاہ عارف
قادری نوشاہی مدظلہ العالی کو صحت و سلامتی کے ساتھ زندہ و تائبہ رکھے۔ آمین

منیر احمد نوشاہی
مدیر

المکتبۃ النوشاہیہ

دارالعلوم شاہی پور شریف، ممبئی - ۴۰۰۰۰۲

تصدیق

محبوب سبحانی، غوثِ صمدانی حضرت شیخ عبدالقادر گیلانی بغدادیؒ
یکے از بزرگ ترین صوفیہ جہانِ اسلامی و موتمس طریقہ قادریہ است۔
عظمتِ علمی و عرفانی وی در میان ہمہ دانشمندان و محققان مسلم است۔ خدا
اسلامی و عرفانی وی و خانوادہ ارجمند وی نیز یکے از واقعیت تاریخی است۔
شخصیت جذاب حضرت سیدنا محی الدین عبدالقادر گیلانی رحمہ اللہ
تعالیٰ و شرح خدات شائستہ وی در زمینہ علوم اسلامی، وعظ و مواعظت، زہد و
تقویٰ و تاسیس خانقاہی بزرگ و سامان دادن سلسلہ عالیہ قادریہ ہموارہ مورد
پژوہش و نگارش عالمان و مشائخ و نویسندگان دیگر بوده است و صد ہا کتاب
مستند و معتبر در بارہ آل در ہمہ زبان ہائی مشرق زمین نوشتہ شدہ است و
در این شرف و بزرگی ہیچ کس دیگر از میان اکابر سلسلہ ہائی طریقت ہمتامی
حضرت غوثِ اعظم گیلانی نیست۔

یکے از این کتاب ہا "مناقب غوثیہ" نام دارد کہ توسط شیخ محمد صادق
شہبازی سعدی قادری احمد آبادیؒ بہ زبان فارسی نوشتہ شد و مورد استقبال

ہمکنان قرار گرفت۔ نویندہ این کتاب را در امتثال امر مرشد و مرادش
 حضرت شیخ عبدالقادر غریب اللہ فرزند سید عبدالجلیل الحسنی الحسینی تالیف کرده
 بود۔ بعدہایی از عارفان معروف زبانِ خویش شیخ عبدالقادر فرزند محی الدین
 صدیقی اربلی آل را بہ زبانِ عربی برگرداند۔ این ترجمہ بہ نام "تفہیم الخواطر
 فی مناقب الشیخ عبدالقادر" در سال ۱۳۳۹ھ، ق، توسط دار احیاء الکتب
 العربیہ مصر چاپ شد۔

اینک نخستین بار متن فارسی "مناقبِ غوثیہ" چاپ می شود و مکتبہ
 نوشاہیہ نوشہر پور شریف، جہلم، پنجاب، پاکستان افتخار آل را دارد کہ ناشر
 این کتاب ارزشمند باشد۔ سرپرستِ اعلامی مکتبہ نوشاہیہ عالمی مبلغ اسلام
 حضرت سید معروف حسین عارف قادری نوشاہی مدظلہ العالی در چاپ و نشر
 مناقبِ غوثیہ علاقہ ویرہ امی نشان داد و بدون تشویقِ وی چاپِ آن اصلاً
 امکان پذیر نبود۔ خداوند البشاش را در سایہ رحمتِ خویش زندہ و تابندہ نگہدارد
 و کوششِ ہامی مکتبہ نوشاہیہ نیز شرف قبول بیابد۔

پروفیسر ڈاکٹر معین الدین نظامی
 شعبہ فارسی جامعہ پنجاب لاہور

فهرست

مقدمه

۱۰

المنقبة الاولى فى وضع المصطفى صلى الله عليه وسلم قدميه على رقبته

۲۳

رضى الله عنه فى ليلة المعراج

۳۷

المنقبة الثانية فى تولده المباركة رضى الله عنه

۵۱

المنقبة الثالثة فى بداية احوال رسول الله صلى الله عليه وسلم

۵۳

المنقبة الرابعة فى اعطاء الحضرة الالهية رتبة المحبة و المحبوبة

۵۵

المنقبة الخامسة فى علو شأنه و استعداده رضى الله عنه

۵۶

المنقبة السادسة فى احياء الغرقى فى البحر

۶۵

المنقبة السابعة فى اسلام جميع من اليهود بروية بوله رضى الله عنه

۶۹

المنقبة الثامنة فى شهادة المشائخ على علو مرتبته على سائر الاولياء

۷۱

المنقبة التاسعة فى طلوعه على الشمس فى طول عمره رضى الله عنه

۷۳

المنقبة العاشرة فى جمعه ما فى اليلة التسعة من الكرامة

۷۴

المنقبة الحادية عشر فى رياضته الشاقة

۷۵

المنقبة الثانية عشر فى هلاك من ذكر اسمه بغير طهارة ثم عفى عنه

المنقبة الثالثة عشر فى احيائه اهل قبر فى مجادلة العيسوى مع المحمدى

۷۹

صلى الله على نبينا و عليه

۸۲

المنقبة الرابعة عشر فى احيائه ميتا غريقا و كون اسمه كاسم الاعظم

۸۵

المنقبة الخامسة عشر فى دعائه فى حق الاناث

۸۶

المنقبة السادسة عشر فى تحليصه الارواح من قبضة ملك الموت

۸۸

المنقبة السابعة عشر فى استفاضة سيد احمد الكبير من جنابه رضى الله عنه

۹۱

المنقبة الثامنة عشر فى اعطائه ولدأ لعلى ابن محمد العربى

۹۵

المنقبة التاسعة عشر فى احيائه البيضة المشوية الفراخا

المنقبة العشرون فى وجود شيخ الشيوخ شيخ شهاب الدين السهروردى

في زمانه رضى الله عنه

٩٤

المنقبة الحادية والعشرون في جزاء اعتراض خليفة في حقه رضى الله عنه

١٠٠

المنقبة الثانية والعشرون في جعله رضى الله عنه الانثى ذكرا

١٠٥

المنقبة الثالثة والعشرون في كراماته رضى الله عنه

١٠٦

المنقبة الرابعة والعشرون في تخليص الله تعالى مریده من نار الدنيا والاخرة

١١٣

المنقبة الخامسة والعشرون في ظهور ولايته التي كانت من تنمة المعجزات

١١٦

النبوية في مقام لم يصل اليه بعد النبي صلى الله عليه وسلم احد مثله

١١٩

المنقبة السادسة والعشرون في صرف الخيل الجياد في علاج فقر سوء الاعتقاد

١٢٣

المنقبة السابعة والعشرون في الفراس كلبه الكليل الاسد

١٢٦

المنقبة الثامنة والعشرون في وصول جسم غفير من الفساق الى الحق بنظره رضى الله عنه

١٢٧

المنقبة التاسعة والعشرون في جمعه ما جمعه الائمة المعصومين رضى الله عنهم

١٣١

المنقبة الثلاثون في استراحته في مقام وراء الورا

١٣٥

المنقبة الحادية والثلاثون في اخذ سلطان المشائخ نظام الدين الخلافة القادرية

١٣٨

من ولده السيد عمر رضى الله عنه

١٣٨

المنقبة الثانية والثلاثون في استفاضة حضرت خواجه بهاء الدين نقشبند من جنابه

١٤٠

المنقبة الثالثة والثلاثون في استفاضة خواجه معين الجشتي من جنابه رضى الله عنه

١٤٨

المنقبة الرابعة والثلاثون في اتيانه رضى الله عنه اتباع النبي صلى الله عليه وسلم

١٥٨

على سائر المراتب

١٥٩

المنقبة الخامسة والثلاثون في بشارة النبي صلى الله عليه وسلم بظهوره في اعلى المراتب

١٦١

المنقبة السادسة والثلاثون في تصديق الشيخ جنيد البغدادي رحمة الله عليه قوله

١٦٣

قدمي هذه على رقبة كل ولي الله

١٦٣

المنقبة السابعة والثلاثون في قول الشيخ معروف الكرخي في مدحه يا سيد اهل زمانه

١٦٣

المنقبة الثامنة والثلاثون في قول با يزيد البسطامي سمعنا و اطعنا لقوله قدمي هذه

١٦٣

على رقبة كل ولي الله و ولية الله رضى الله عنهما

١٦٣

المنقبة التاسعة و الثلاثون في جعله المرود مقبولاً

١٦٦

المنقبة الاربعون في ابداع الامام حسن العسكري سجاده عند رجل لا بلاغها

الى الغوث الاعظم رضى الله عنهما

١٦٩

المنقبة الحادية و الاربعون في اعتاقه في كل يوم عبيدا لا يصلهم الى الحق

١٤٠

المنقبة الثانية و الاربعون في جعله السارق قطبا

١٤٠

المنقبة الثالثة و الاربعون في نجات لاسق بجوابه بعد القادر في سوال المنكر و النكير

١٤٢

المنقبة الرابعة و الاربعون في لباسه الفاخر ثم اعطانه لمحتاج الخاسر

١٤٣

المنقبة الخامسة و الاربعون في صفة نعله المرصع

١٤٣

المنقبة السادسة و الاربعون في نزول الطعام عند الله لتناوله

١٤٣

المنقبة السابعة و الاربعون في مدح الخضر عليه السلام حضرة الغوث الاعظم

١٤٥

المنقبة الثامنة و الاربعون في مبايعه بعد الوفاة

١٤٦

المنقبة التاسعة و الاربعون في مصافحة النبي صلى الله عليه وسلم اياه حين زاره

١٤٤

المنقبة الخمسون في صلوته على الماء و اقتداء رجال الغيب به و تسليم الحيتان عليه

١٤٩

المنقبة الحادية و الخمسون في وضع شيخ جنيد بغدادى رقبته لقوله

قدمى هذه على رقبة كل ولى الله

١٨٢

المنقبة الثانية و الخمسون في نجات نصف الامة بشفاعته

١٨٣

المنقبة الثالثة و الخمسون في اظهار الشيخ احمد فاروقى كمال

رتبة الغوث الاعظم رضى الله عنهما

١٨٤

المنقبة الرابعة و الخمسون في مدح سيد عبدالقادر العيدروس لغوث الارواح والنفوس

١٩١

المنقبة الخامسة و الخمسون في مدح شيخ احمد كنج و الشيخ احمد الكنج الكهتوى

حضرة الغوث الاعظم رضى الله عنه

١٩٣

المنقبة السادسة و الخمسون في وضع الاولياء رقابهم لقوله قدمى هذه على كل ولى الله

١٩٦

المنقبة السابعة و الخمسون في سابقه ابا يزيد البسطامى في ميدان

الفردية معه رضى الله عنهما

٢٠٣

- ٢٠٦ المنقبة الثامنة و الخمسون فى عدم امثاله لاحد من البشر الا بحر النبوة و القنوة
- المنقبة التاسعة و الخمسون فى مسه لى ام المؤمنين عائشه رضى الله عنها
- ٢٠٧ فى المنام و قوله عليه الصلاة و السلام و هذا ولدنا حقا
- ٢٠٨ المنقبة الستون فى اعطاء النبى صلى الله عليه وسلم اياه خلعة الغوثية
- ٢٠٩ المنقبة الحادية و الستون فى مكالمته مع الخضر عليه السلام و قرار عنه
- ٢١١ المنقبة الثانية و الستون فى عدم قبوله ملك نيم روز بطريق الفتوح
- ٢١٢ المنقبة الثالثة و الستون فى خروج الرافضى عن مذهبه و اختياره المذهب الحق بتوجهه
- ٢١٣ المنقبة الرابعة و الستون فى نيل ابدال معزول منصبه لمسه تراب بابه على عينه و وجهه
- المنقبة الخامسة و الستون فى عفو سلطان الجن عن رجل قتل ابنه بمجرد
- ٢١٥ سماعه انه من مريدى السيد عبدالقادر رضى الله عنه
- ٢١٩ المنقبة السادسة و الستون فى شفاء الناس من الطاعون بتناول كلام مدرسته و شرب مائها
- المنقبة السابعة و الستون فى قوله رضى الله عنه هذا الوجود و وجود جدى
- ٢٢٠ صلى الله عليه وسلم لا وجود عبدالقادر
- ٢٢٣ المنقبة الثامنة و الستون فى علمه و عبادته و اوراده رضى الله عنه
- ٢٢٨ المنقبة التاسعة و الستون فى تخليص امرأة فى الغار من تلويث فاسق فجار
- ٢٣٠ المنقبة السبعون فى نيل تاجر جملة باحمالها باستغاثه الى جنابه رضى الله عنه
- ٢٣١ المنقبة الحادية و السبعون فى نيل ولى ولايته المسلوقة بشفاعته رضى الله عنه
- ٢٣٣ المنقبة الثانية و السبعون فى افطاره الصوم فى بيوت سبعين رجلا فى آن واحد
- ٢٣٤ المنقبة الثالثة و السبعون فى اعطاء الله تعالى اياه الصفة القادرية الى يوم القيامة
- ٢٣٥ المنقبة الرابعة و السبعون فى نيل كل ولى الله منصب الولاية بتجويزه رضى الله عنه
- المنقبة الخامسة و السبعون فى اختياره مذهب الامام احمد بن حنبل و الاشارة النبوية
- ٢٣٧ صلى الله عليه وسلم
- ٢٣٩ المنقبة السادسة و السبعون فى مكالمته مع ابى حنيفة رضى الله عنهما
- ٢٤١ المنقبة السابعة و السبعون فى سلسلة ولاية شيخ نظام الدين نرنولى قدس سره

- ۲۳۳ المنقبة الثامنة و السبعون فى اعطائه للشيخ احمد گنج بخش عنايته بين النوم و اليقظة
- ۲۵۰ المنقبة التاسعة و السبعون فى ايصاله جماعة غفير الى الله تعالى بنظر واحد
- ۲۵۱ المنقبة الثمانون فى لقائه النبى صلى الله عليه وسلم على المنبر الشريف
- ۲۵۲ المنقبة الحادية و الثمانون فى اعطائه امرأة اولاداً لم تكن لها مكتوبة فى اللوح المحفوظ
- المنقبة الثانية و الثمانون فى وضع مشايخ الاربعة عشر رقابهم لقوله رضى الله عنه
قدمى هذه على رقة كل ولى الله
- ۲۵۵ المنقبة الثالثة و الثمانون فى كون العفاريث فى حبه رضى الله عنه
- ۲۵۶ المنقبة الرابعة و الثمانون فى تحليصه المرید الذى لم يعرف شيئاً سوى
العوث الاعظم رضى الله عنه من عذاب المنكر و النكير
- ۲۵۸ المنقبة الخامسة و الثمانون فى مه لى ام المومنين عائشه رضى الله تعالى عنها
و قوله صلى الله عليه وسلم هذا ولدنا حقاً
- ۲۶۱ المنقبة السادسة و الثمانون قوله رضى الله عنه رايت ربي على صورة امى
- ۲۶۱ المنقبة السابعة و الثمانون فى مرتين مریديه رضى الله عنه
- ۲۶۲ المنقبة الثامنة و الثمانون فى توبة شاه نعمت الله ولى عن العقيدة الباطلة
و دخوله فى سلسلة العالية القادرية رضى الله عنه
- ۲۶۸ المنقبة التاسعة و الثمانون فى نيل محكوم جهانيان شرف حضور مجلس
السى الكريم صلى الله عليه وسلم بتوسل الحضرة القادرية رضى الله عنه
- ۲۷۳ المنقبة التسعون فى محى السنه و الشهر و اليوم عنده رضى الله عنه بما يقع فيها
حكى جماعة من المشايخ
- ۲۷۶ حاتمى فى كيفية صلاة الاسرار و صلاة الحاجة
- ۲۷۷ اسمائه الشريفة
- ۲۸۷ تسع عوثر الاعظم من الطرفين
- ۲۸۹ شجرة قادريه
- ۲۹۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ **سُتَعَانَ**

أَحْمَدُ اللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ كِرَامَاتِ الْوَالِيَّةِ لِحِوَارِقِ الْبَسْمِ وَمَعْرَآتِ
فَانِ كُلُّ وَاٰلِيٍّ عَلَى سُدْمِ نَبِيٍّ فِكِرَامَاتِهِ عَلَى قَدْرِ قَدَمَاتِهِ فَمَنْ آمَنَ بِكِرَامَاتِ
الْاَوْلِيَاءِ فَقَدْ آمَنَ بِمَعْرَآتِ الْاَنْبِيَاءِ وَمَنْ اِنْكَرَ كِرَامَاتِهِمْ فَقَدْ
اِنْكَرَ مَعْرَآتِهِمْ نَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شَرِّ رُءُوسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَانَا
مِنْ يَدِيٍّ اِنَّهُ فَلَاضِلٌ لَّهُ وَمِنْ بَصِيْلَةٍ فَلَامَادِيٍّ لَّهُ وَاشْهَدُ اَنَّ
لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ

وَالِدِهِ

وآله وصحبه واولیاءہما علی من ہو علی قدم الملبس اذ بعد لصحبا
 والائمة وغوث الککل وغوث الثقلین والغوث الاعظم
 والقطب الاخضر الباز الاشهب وطرار المذهب ونا
 الکمال سلاب الاحوال القطب الربانی الغوث الصمدی المحبوب
 السجانی الشیخ ابو محمد محی الدین سید عبدالقادر کبیری
 الجیلانی رضی اللہ عنہ و آفاض علی العالمین فیوض منہ **بعد**
 میگوید بندہ ضعیف کهنکار محتاج لبوی رحمت پروردگار فقیر
 محمد صادق شہانی سعدی قادری کان لند کان انشا
 کہ بود حضرت سلطان الاولیاء غوث الاعظم رضی اللہ عنہ
 بر قدم جد خود صلی اللہ علیہ وسلم در ہر کار چنانچہ مذکور است
 بخدمت اسرار انکہ شیخ امام و قطب ہمام شیخ شہاب الدین **بر ع**

وبن محمد السهروردی رضی اللہ عنہ مکرر کیفیت شنیدم
 کہ شیخ محی الدین عبد القادر چیلانی را رضی اللہ عنہ کہ می گفت
 بر سر کرسی بدرسه خود هر ولی بر قدم ہی است و من بر قدم
 جد خود صلی اللہ علیہ وسلم نہ برداشت مصطفی صلی اللہ
 را مگر آنکہ نهادم قدم خود را در موضعی کہ نہ برداشت از ان
 موضع قدم خود را مگر آنکہ بود قدمی از اقام بنوت صلی اللہ
 علیہ وسلم زیرا کہ نیست را ہی سوا می این کہ نیاید آن اقامت
 غیر ولی اشہی و کشت قدم و برگردنہا را اولیا چنانکہ قدم
 محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم برگردنہای سایر انبیا
 و کشت کرامات و منافات او بی نہایت و بی شمار
 چنانکہ ذکر کرده است صاحب المقامات علیہ واکرامات

الجلیہ المخدوم الشہر کبج بخش و کبج کیر حضرت شیخ احمد کہوتو
 قدس سرہ در رسالہ خود کہ در مناقب مشایخ مقربین نوشتہ
 کہ مناقب شیخ عبدالقادر سیلانی رضی اللہ عنہ علیہ وظا^{ست}
 نمی کبجہ انرا اوراق و ریاضین و تمام نمی سازد اور اشخاصی
 بسایین و مراتب او علیہ و باہر است نزدیک نیست کہ بران
 مطمع شوند و صنادید عارفان و احاطہ نمیتواند کرد عبائ^ت
 و اسالیب اصفحان اگر بنویسد انرا انکشتای خلق ہر
 عاجز آید لیکن ندکور می شود اندکی از صد ہنا و قطرہ از بحر^{ہنا}
 انتہی و عمدہ المحدثین شیخ عبدالرحمن دہلوی قدس سرہ در مکمل
 الایمان می آورد کہ وجود کرامات از بعضی صحابہ و اولیاد^{ست}
 بطریق شہرت و تواتر ثبوت یافته است کہ تردد افکار را^{در آن}

مجال نیت خصوصاً از بعضی عاظمین اولیا چنانکہ
 عوث الثقلین شیخ محی الدین عبد القادر جیلانی رضی اللہ
 عنہ و امام عبداللہ راضی رحمۃ علیہ کفایت است کہ کرامت
 باعث حد التواتر و معلوم بالاتفاق نامعت ^{مشہدا}
 من حدین شیوخ الافاق فی الاشہار اشہر و بود کرامت
 ارضی اللہ عنہ بی حد و بی عایت چنانکہ بود معجزات
 خاتم الانبیاء صلی اللہ علیہ وسلم بی نہایت و بی ^{شیرہ} سمان
 کشت ارضی اللہ عنہ بی حد و عایت ارضی اللہ عنہ شیخ
 الثقلین بلکہ شیخ الكل چنانکہ بود صلی اللہ علیہ وسلم
 نبی الثقلین بلکہ نبی الكل بود ارضی اللہ عنہ ولی پیش از ^{تعلق}
 بدن کلین چنانچہ بود صلی اللہ علیہ وسلم پیش از عالم ^{دو} ا

کہ کنت نبیا و آدم بین الماء والطين چنانکہ می آید
 در مناقب معراجیہ و کس نمی نشست بر بدن مبارک
 آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم و بود عرق بدن او صلی
 اللہ علیہ وسلم معطر و خوشبو چنانکہ بود بدن مبارک و
 صلی اللہ علیہ وسلم خوشبو و معطر و چون او رضی اللہ
 در بیت انخلا میرفت بول و غایت او را زمین فرو
 چنانکہ بول و غایت او صلی اللہ علیہ وسلم فرو میرد پڑ
 شد حضرت عوث الثقفی را رضی اللہ عنہ ازین حالات
 گفت ہذا وجود جدی لا وجود عبد القادر یعنی وجود
 وجود رسول است صلی اللہ علیہ وسلم نہ وجود عبد القادر
 و درین کلام اشارتست بسوی فنا اتم آنحضرت عوثیہ

در حضرت بنویه ذاتا و صفاتا قولاً و فعلاً و حالاً کمالش
 معلوم شد که مرتبه آنحضرت رضی الله عنه اعلاست از
 سایر اولیا و تصرفات و اضافات بسیار است
 از دیگر اصیفا و تہمیرین اسباب فاضلہ عنایات و
 خلوص محبت و رسوخ اعتقاد است و آن حاصل
 نشود مگر با استماع محاسن و مناقب بجنوردل و مشہود
 قلب چنانکہ گفته اند ہر قدری کہ از محاسن مناقب
 بحسن طہن شنیدہ شود محبت و اعتقاد شنوئہ در حق
 آن زیادہ تر شود **فرد** نہ مشہا عشق از دیدار خیزد
 بس عشقی کہ از کعبہ شایخیزد **فرد** اعد ذکر نعمان بنا ذکرہ
 ہر بوسک ما کررتہ تیضوع و ہر قدر کہ محبت و اعتقاد

وی در دل محب معتقد رسوخ یابد فیوض و توجیبات آن
 بزرگ بر آن محب معتقد فیضان نماید و لہذا گفته اند
 ارادتی پیار تا سعادت بی بری پس هر که خواهد که فیوض
 بزرگی حاصل نماید مناقب و محاسن وی بحسن ظن
 و حضور دل استماع کند و بجز آن تا محبت وی تلمذ
 کرد و بدین وسیلہ مطالبہ خود حاصل نماید چنانچہ
 حق تعالی میفرماید فاذکرونی اذکرکم و نحن نقص
الیک من انباء الرسل ما نثبت به فؤادک و یسکو
انا عند ظن عبدی و نیز وارد است کہ عند
الصالحین ذکر تنزل الرحمۃ پس برای بہین این فقرہ تجرکہ سعادت
 خود و مطالبہ سایر مریدان سلسلہ علیہ قادر یہ و بعضی

مناقب حضرت سلطان اولیا و برهان الاصفیاء
 حضرت غوث اعظم رضی اللہ عنہ در کتب مشہورہ
 مثل ہجرت الاسرار و تکلمہ امام یافعی قدس سرہ و در سخنانی
 دیگر و ملا فیض فیض مشایخ کبار مانند درر مشور بودہ
 و حسب الامر حضرت یزدنا و مرشدنا و مولانا قد
 و العارفين و عمدہ المحققین منظر آثار غوث اعظم
 و منبع انوار فردا فخر ہم برهان الکمال الصوری
 و المعنوی رسمہ کرسمہ و اسمہ کاسمہ اعنی اسید
 القادر بن سید عبد بحلیل احسنی الحسینی عزیز اللہ
 الذی ہومن اکابر اولادہ و اعاضہم خلفاء فی
 بلدہ احمد آباد رضی اللہ عنہ و عنہم الی یوم الاستناد

جمع کردہ

جمع کرده و در سلاک ضبط منظوم ساخته و بروعدده نود
 و یک منقبت مطابقت عمده و ری آنحضرت که بجنا
 حمل از لفظ اکمل پیداست چه تاریخ تولد شریف از کلمه
 عاشق هویداست و مجموع هر دو بر تاریخ وفات آن
 حضرت رهنماست اقتصا کرده شد و این کتاب

مناقب غوثیه نام نهاده و با ابد التوفیق **مقدمه**

پس باید دانست هر شنائی که در حد حق سبحا و تعالی
 تقدس شنوی و بدانی که در شایسته نقص در مرتبه وجود
 نیست آنرا تصدیق باید کرد اگر کوینده آن معلوم
 هم نشود همچین هر نعمتی که در حق رسالت پناه صلی الله
 علیه و سلم شنوی و در آن نعت سخن پیاپی که منافی

مرتبه نبوت نباشد یا مابعد در کمالات آن مرتبه بود یا شد درجه
 وجوب رساند البته انرا قبول مابعد کرد و اگر چه صاحب آن
 سخن معلوم نشود همچنین هر منقبتی که در حق ولی اکمل شبیهی
 و در آن منقبت سخن نباشد که آن از خصایص مرتبه اولی است
 یا نبولست البته انرا تصدیق و اذغان نمائی و بجز
 استماع انکاران را در دل راه ندی و اگر قایل
 آن را ندانی چه در بنصورت احتمال انکار کرامات
 اولیا میشود و این موجب مقت و خذلان است
 معاذ الله و نیز هر کلامی که در باب تصوف و حیا از
 اولیا اکمل موع کرد و وظاهر آن کلام موافق
 شرع مایل نباشد بران توقف نمائی و از حق علیم

ان علم

آن علم را سوال کنی و انکار آن را در دل خود راه ندی
 زیرا که کلام ایشان گاهی بر منوال رموز و گاهی عامض
 واقع میشود فی الحقیقه بی سند الهی یا نبوی نخواهد بود
 و بر طبق باطنی از بطون قرآن یا حدیث خواهد بود
 و این پنج اسم است و تویم پل صراط مستقیم و نیز
 دانست که ارواح انس این پنج طهور است، محتلفه
 سه نوع اند اول ارواح مجردة که هنوز بن بدن متعلق
 نشده باشد دوم ارواح متصرفه که بدن متعلق شده
 و متصرف در آن بدن بجهت کسب کمالات کثرت و
 تعلق مثل تعلق عاشق و معشوق است یا تعلق با پدر
 بمالک یعنی حلول و سریان در وی نیست و این را

ارواح انسانه خوانند بخلاف ارواح حیوانیه که
 آن احوال و سراینت و سیوم ارواح مفارقه
 که ان از بدن متعلقه خود بموت طبعی مفارقت
 نموده اند لیکن تعلق باقیست بسبب ظهور حکمت و
 نشر که رور قیامت خواهد بود و نیز ارواح کل عباد را
 سه تصرف است یکی بحسب و مثل خود بهر صورتی و حسی
 که خوابند و این تحت قبل از تعلق است بدن یا
 بعد از تعلق بدن یا بعد مفارقت از بدن اما
 قبل از تعلق بدن مثل تجسد روح حضرت امیرالمؤمنین
 علی است رضی الله عنه برای خلاصی سلمان و ارسنی
 و رمانی ارشیر درنده اما تجسد او بعد از تعلق بدن

در بدن

در ابدان نفوس کامله است در خیال و خواب هر
 که را خواهد و حاضر شدن در تصور مرید و در اکل متعده
 در یک وقت چنانکه در سیر بعضی اولیا ثابت است
 اما بعد مفارقت نیز بهین حکم دارد چنانچه رسول صلی
 اللہ علیہ وسلم در معراج ارواح بعضی اینبارند
 که در آسمان نماز میکند اردند استاده تصرف دوم
 تروح احب است که همه عنصری کشف الا حلاط را
 روحانی صفت گردانند اگر خواهند تروح ایم
 چون بر حسب مبارک پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم
 و برای همین سایه نداشت و چون تروح حسب
 حضرت بلال و حسب حضرت اوس قرنی رضی اللہ عنہ

در منتخب کثر العمال از ابو هریره رضی اللہ عنہ مرویست
 قال رسول صلی اللہ علیہ وسلم یا بلال حدیثی ما ارضی
 عمل عندک فی الاسلام منفعۃ فانی سمعت البیت
 دف یعلک پن یدی فی الحنۃ قال ما عملت عملاً
 ارضی عندی من انی لم اتطہر طہوراً فی ساعۃ
 من لیل او نهار الا صلیت ہذاک تطہور ما کتلی
 ان اصلی و قال صلی اللہ علیہ وسلم یا بلال ما
 سبقتنی الی الحجۃ قط الا سمعت خشخشا قال بلال ما اذنت
 قط الا صلیت رکعتین وما اصابنی حدث قط الا وضأت
 و صلیت رکعتین قال ہذا و عن عبد اللہ بن
 رضی اللہ عنہ قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

ارایت انجته فرایت امرات ابی طلحه ثم طلعت خشیسته
 فقلت ما هذا قالوا بلال ثم دخلت انجته فسمعت خشیسته فیقلت
 ما هذا قالوا هذا الغیصا بنت ملحان ودر کتب بعضی مشایخ
 نقل میکنند که رسول صلی اللہ علیہ وسلم در مقامات قاب
 قوسین او ادنی بیوفی مقعد صدق عنده ملک مقدر
 رسیدند دیدند که مردی از ستر پاپا کلیم کشیده غلطیده است
 حضرت ایشا ز اعزت در گرفت بدرگاہ حضرت عزت
 مسالت نمود که در چنین جای ادب بی ادبی چنین اوین بی
 ادب کیت ند آمد که اوین است حضرت التماس کرد که
 شوق تمام است اورا دریا بمسلمان آمد بعد از هفتاد
 سال اندکی استرحت نموده است و بدرگاہ ما عهد کرده که

در دو جهان پوشیده داری به چکس با من آشنا کردانی و
 ماینر با او عهد کردیم که ترا و امثال ترا با چکس آشنا و شنا کردیم
 تصرف سیوم آنکه مطلق است یعنی ارواح کامله چنانچه
 لطیف و بالذات اند و لطیف بالاشراوند که اشیا مثل
 خود لطیف سازند و این تصرف در ملائکه و جن هم است
 چنانچه حضرات تحت با اهل بیت را که ملائکه موکل دعای اصف
 بر خیا بخوانند و ملائکه دعا خوانند و تحت را حاضر آوردند
 مطلق آن سریر بود چون این مقدمات روشن شد
 باید دانست که افاضه ارواح کامل مکمل بر هر نوع با
 فردی از بنی نوع خود بچند وجه است یکی در عالم ظاهری
 تربیت و ارشاد بسیار است امت خود را بالمشافهت و

اولیا مریدان صادق والقلب را بالمشافه والموجه
 دوم در عالم غیب نبی رویت یکدیگر چون توجیه سرور کائنات
 صلی الله علیه وسلم در تربیت اوس قرنی رحمة الله علیه دیگر
 توجه در منام برای تربیت شخص حی مرآئیده را که در عالم ^{ظهور}
 خواهد آمد و این فنین را بر کاست گویند دیگر توجه روح ^{محرر}
 در عالم برزخ مرئی از اشخاص مستعد را که پیش از ان مرئی ان
 مرید عالم ظهور خواهد آمد چنانچه توجه کمال روح محمدی صلی
 الله علیه وسلم از عالم تجرید تربیت حضرت اسمعیل علیه السلام
 و این توجه و تربیت را دعای ارواح گویند حضرت
 اسمعیل دعای روح محمدی بوده و این سلسله از باب تعمیم
 بلکه از باب تخصیص است یعنی نامناسب تمامه در افعال انوار

و ارادت میان مربی و مربی نباشد دعا روح او نیتواند
 شد و این مناسب از سه جهت است مناسب قدم و
 لسان و قلب زیرا که اکمل عباد را صفت صدق در پیوسته
 عجب بار کرده اند کی در قدم صدق کما قال الله تعالی
 ولشیر الدین آمنون هم قدم صدق عند ربهم و این
 قدم صدق نه از قدم ظاهری عبارتست بلکه تعهد مغربی
 اشارتست و این طی مراحل آداب سلوک لسان
 و اخلاق و عبور مقامات نفس و قلب و روح و سر
 خفی است دوم در لسان صدق و آن آنست که سخنانی
 حق را که بوجه ساطت وحی و الهام و استماع و القاباً
 رسیده باشد بقدر استعداد هر کس بوی رسانند و صبا^ح

لسان

لسان صدق را شش گرام است اول آنکه حق جزای قست
 و شفاعت او مقبول و دعای او مستجاب و علم او مثبت
 حق او مرعوب باطل و کاشف اسرار معانی و حکم او نافذ
 و یقین او موصل مطلوب حقیقی کما قال ابراهیم علیه السلام
 وجعل لی لسان صدق فی الاخرین سیوم در قلب صدق
 و آن انکشاف آیات غیب و شهادت است در قلب کامل
 ممل با بلباس صور مثالیه در قوه خیال او در خواب یا بیداری
 و مناسبت هر صورتی با معنی از معانی مفرده منکثه یا ثبوت
 معانی محسوسه از صور در قوه علمیه اما دلیل اول کما قال
 الله تعالی و صف رسول الله صلی الله علیه و سلم ما
 کذب الفواد ما رآی الا قوله لقد رآی من آیات ربی

این شعر است بردیدن مکاشفات صورتی انوار
ثانی یعنی ثبوت معانی مجروده در قلب کامل مکمل کا
قال الله تعالی فاوحی الی عبده ما اوحی و شک نیست

که این احوال شریفه در معراج رونموده و معراج در
اصطلاح صوفیه نهایت هر مرتبه را گویند پس معراج
بنی غیر معراج ولی و غیر عامه مؤمنانست و نزد اهل سیر
و ارباب حدیث سیر نمودن آنست و راست صلی الله
علیه وسلم از ملکه تاسمجی اقصی بر براق که یکی از مراتب
جنانست و از آنجا سدره المنتهی که مبدأ جناب
عالیه و ملتهای سموات سبعة است با جبرئیل علیه السلام
و از آنجا با ملائکه دیگر جا بجا و مقام مقام سیر نمودن

مانند

ما شاء الله تعالى و تفصیل این در کتب و تفاسیر است و محل
 مثله است اتفاق است میان علماء در سیر آنحضرت صلی
 علیه و سلم از مسجد اقصی و اختلاف در خروج سموات
 و عبور سدره المنتهی است و در آن چهار قول است اول آنکه
 کلی مراتب معراج بحکم و قدم ظاهر شده و چشم سیر و
 با جناب مقدس بی کیف حاصل گشته دوم آنکه تاسد
 المنتهی با رفاقت جسمانی بوده و از سدره المنتهی تا بالا معراج
 روحانی روی داده است سوم آنکه از مسجد حرام تا مسجد
 طمی ارض بود و از آنجا نهایت مقامات معراج روحانی
 حاصل گشته چهارم آنکه در مسجد اقصی آنحضرت صلی الله علیه و سلم
 بروچی کشف حقایق اشیا و مشاهده آیات سموات روی آید

که گویا همه آیات سموات بقدم طاہری طی نموده است و این
 جتہ است کہ انکار نص سبحان الذی اسرری بعبدہ را کفر
 دانند و انکار نص ثم دنی فتدنی فکان قاب قوسین
 او ادبی راتا آخر آیه و لقد رای من آیات ربہ الکبری
 رافس خوانند اما بہترین عقاید اینست کہ بقول اول عقائد
 کنند زیرا کہ مرتبہ ذات کامل الصفات آنحضرت صلی اللہ
 علیہ وسلم مرتبہ اولست چہ مرتبہ دوم و سوم انبیاء
 و مرتبہ چہارم اولیا را میسر ملتواند شد باید کہ حضرت
 البشر قماز باشد بر مرتبہ کہ دیگر بران مرتبہ میسر نتوان
 کہ از صحیح بخاری واقع است مشتمل است بر عروج سموات
 و ملاقات اجنار و رو حائینہ و جسمائینہ کہ از این است در سموات

سببه دلیل است بر معراج جسمانی بدانکه سخنهای حید که در حوا
 و مقامات اهل سد رضوان^{سد} علیهم^{جمعین} درین مقدمه
 ثبت نموده و تا تردد و انکاری در دل بی بصران که از مقامات
 ایشان خبر ندارند خطور نکند مبادا این خطو^{مقت} موجب
 اید و بشور کرد خصوصاً احوال و مقامات و مناقب و آثار
 حضرت سید السادات شیخ عبدالقادر جیلانی که در کتب
 های شایخ مذکور مشهور است و الا آن نیز برنجی از آن
 کتب میکردند انشاء الله تعالی المتقیه لا وس
 فی وضع المصطفی صلی الله علیه وسلم قد میه علی رقبه رضی^{سد}
 عنه فی لیل المعراج ذکر صاحب جواهر القلاید اخذت
 از مجمع الفصائل سمعت عن شایخ الصوفیه رضی الله عنهم

ان سيدنا غوث الاعظم رضی اللہ عنہ راہی نہی صلی
 اللہ علیہ وسلم لیلۃ المعراج المرصاد و شرف تشریف
 الولاية المطلقة المحمدية وخلفه وراثۃ المجوسية فی تلك الیلۃ
 المبارکة کما نقل عنہ رضی اللہ عنہ از قال لماعرج جدی
 صلی اللہ علیہ وسلم لیلۃ المرصاد وبلغ صدره المہشی بقی
 جبرئیل علیہ السلام محتسفا و قال یا محمد لو دونت النملة لا
 حرقتم فارس اللہ تعالیٰ وحی الیہ فی ذلک المقام لا ستفا
 دتی عن سید الانام علیہ وعلی آلہ الصلوٰۃ و السلام
 فتشرفت به و استخلصت النعمة العظمی و اوراثۃ الخلدۃ
 الکبریٰ من حضرتہ و صرت بمنزلۃ البراق حتی رکبت علی
 جدی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم و عنانی بیڈ حتی

وصل

واصل تمام قاب قوسین او ادنی و قال لی یا ولدی وقتہ
 عینی قدمی مذہ علی رقبک و قدماک علی رقاب حسمع
 اولیا، اتی و شکر اللہ الشکور نقل الشیخ قاسم السلیمان
 قدس سرہ عن بعض المشائخ و ہم عن سیدی نعوت^{عظیم}
 رضی اللہ عنہ انه لما قال لما عرج جدی حبیب اللہ صلی
 علیہ وسلم لیلۃ المرصاد استقبل ارواح الایثار والاولیا
 علیہم السلام من مقاماتہم لاجل زیارتہ فاذا قرب نذیالی^{لہ}
 عیہ وسلم من العرش المجدی راہ رفیعاً عظیماً لا بد لمصعودہ
 من سلم و مرقاتہ فارسل اللہ تعالیٰ الیہ روحی فوضعت
 کتفی موضع مرقاتہ فاذا اراد ان یصنع قدمیہ علی رقبتی
 سال اللہ تعالیٰ عنی فالہم یا محمد بہ اولدک عبد القادر لولیا

اُحْمَتُ الْبَيُوتِ عَلَيْكَ لَكَانَ هُوَ اَهْلًا لَهَا بَعْدَكَ فَشَكَرَ اللهُ لَهَا
 عَلَيْهِ وَقَالَ لِي جَدِّي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا نَبِيَّ طُوبَى لِي لَكَ
 رَاتِنِي وَوَجَدْتُ نِعْمَتِي ثُمَّ طُوبَى لِمَنْ رَاكَ اَوْ رَامِي مَنْ رَاكَ
 اَوْ رَامِي مَنْ رَاكَ اِلَى سَبْعَةٍ وَعَشْرِينَ وَجَعَلْتَكَ وَرِزْقِي
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَصَنَعْتَ قَدَمِي نَهْدَةً عَلَيَّ رَقَبَتِكَ وَقَدَمَا
 عَلَيَّ رَقَابَتِي بِسَمْعِ الْاَوْلِيَاءِ بِاتِّفَاقِهِ وَمَبَاهَاتٍ وَلَوْ كَانَتْ
 بَعْدِي نُبُوَّةٌ لَمَيَّتَا وَلا نَبِيَّ بَعْدِي وَايضًا بَعْضِي اَرَشِيحُ
 كَبَارِ رَحْمَةِ اللهِ عَلَيْهِمْ حَتَّى نَبُو شَاتِي كَمَا كَانَ فِي عَالَمِ صَالِحِي
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَرَّشَ مَعْرَاجَ بَابِ اِلَى عَرْشِ مُحَمَّدٍ رَشِيدِ
 اسْتَادِهِ كِي يُنَوِّدَهُ اَنْدَرِينَ اَشَارَ رُوحِ مَبَارَكِ غُوثِ عَظَمِ
 رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شَانَهُ خُودِ رَا بَقَدَمِ مَبَارَكِ حَضْرَتِ رَسَالَتِ نَبِيَّ

صالحی

صلی اللہ علیہ وسلم تکیہ کنان ظاہر آمدند از زبان کوثر شانه حضرت
 صلی اللہ علیہ وسلم صادر شد من ائت فقال العوث الاعظم
 فی جوابہ انا ولدک عبد القادر انکاد انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 از روی عنایت و شفقت پامی مبارک خود را بردوش نشان
 نهادند و فرمودند قد حی ہذہ علی رقبۃک و قد مک علی رقبۃ
 کل ولی اللہ و ایضا نقل بعض السادات الصوفیہ رحمہ اللہ
 انہ قال حکلی عن عوث الثقیفین رضی اللہ عنہما انہ قال لما شرفنا
 تعالی روحی فی لیلة المعراج برویہ جدی حدیب اللہ صلی اللہ
 علیہ وسلم و اطاعنی علی الہامہ علیہ انہ قال یا محمد اعلمت من
 ہذا الرسل فقال یا رب انت اعلم منی ہذا لک فقال سبحان
 و تعالی ہذا ولدک من نسل احسن ابن علی عبد القادر جعالتہ محبوبی

بعد کسے یوں شانہ بین الاولیاء کثانک پین لاپین
 فقال لی جدی یا ولدی وقرۃ عینی قد طاب خاطرہ
 برویتک و طاب خاطرک برویتی و انت محبوبی ^{اللہ} و محبوب
 و وارثی من بعدی فی مقام ولایتی و محبوبی ^{صفت} نقد و
 قد حی علی رقتک و قد ماک علی رفات جمع اولیاء امی
 اہشی ایضا بعضی مشایخ چین نقل میکنند کہ چون سلطان
 الانبیا محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم در شہ ^ح معراج
 طبقات سمو اوات طی نموده نزد عرش عظیم رسید ^ش عرش
 بسیار بزرگ و بلند یافتند آوازی از مقام قدس برآید
 کہ امی محبوب من بالامی عرش مبارک رسول صلی اللہ
 علیہ وسلم در خاطر مبارک آورد کہ عرش سحر بلند است

چگونه بالاروم درین اثنا جوانی که نور رویش عرش را
 منور ساخت پیدا شد و نزد آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 آمد و تسلیمات بجا آورد پیش آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 نشست و بزبان باطن التماس کرد که قدم مبارک بر گردن
 من بیند آنحضرت صلی الله علیه وسلم برد و قدم بر گردن
 نهادند و آن جوان برخواست کردنش تا عرش رسید
 از بی و محبوب لم یزلی علیه الصلوات و السلام ما بلا می
 سوار شدند و متوجه بآن جوان شدند و پرسیدند که ای پادشاه
 سعادت مندر نام تو چیست او دست بسته مابین تمام
 بسپارد و مجیب نشد و آنحضرت صلی الله علیه وسلم بخاطر
 مبارک آورد که این را نهایت رتبه عظیم و مقامی که در آن

در کاهت از مقامات اهل ولایت ملت مکررتبیت
 دارد تا تلف آواز داد که امی حبیب من و امی محبوب من
 این جوان نور دیده هست و فرزند و برگزیده تو
 نامش عبدالقادر است چون دین متین تو از دست
 ملحدان مشابه همت خواهد رسید این جوان زنده خواهد
 و مخاطب بخطاب محیی الدین خواهد گشت سید المرسلین
 صلی الله علیه وسلم از استماع این کلام فرحان و شادان
 شدند و دعا بسیار فرمودند که شد امی نور دیده من و امی
 روشنی خاندان من هر دو قدم من بگردن تو رسید
 و هر دو قدم تو بگردن جمیع اولیا خواهد رسید هر قدم
 قبول کنند درجه عظیم باید و هر که انکار کند از ولایت معزول خواهد

گشت

کشت اشهی باید دانست که حضرت مقدسه غوثیه را رتبه قبولیت

از روزالرت و هر چه قبولیت است پست قبولیت هر که را محکم

کننداری؛ مکن بر فرق سیرغان نهد پای و ایضاً در

کتاب اطالیف لطیفه تصنیف عمده و خلفای عیاشیه شامیه خواج

کمال الدین بن شیخ المشایخ خواجہ عبد الماطیف البغدادی

ایستاهای العیاشی رحمه الله علیه آوردند که مرویت از حضرت

غوث اعظم رضی الله عنه که در شب معراج روح پر فوج حضرت

سلطان محبوبان غوث اعظم رضی الله عنه بعلیه شوق

مشاهده جمال حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم از

مقام خویش که مائهای مقامات اولیاء بوده بحکم لطیف

محبیم شده، بلا مرت آنحضرت صلی الله علیه وسلم در عین معراج

مشرف شده و قدم مبارک آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم را بر
رقیہ خود گرفته و فیوضی کہ مخصوص بمقام معراج نبوی بود

استفاضہ نموده آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم اسیم
قادر کفہ بر رقیہ وی قدم نهادہ و عروج فرمود از حضرت

عزت نداشتید کہ یا رسول اللہ میدانی کہ این روح کسیت
و نامش صیت آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم عرض داشت

کہ الہی این روح را با تو طسلاط جزیت یا کمال غمخیزت

می نامم و نامش تو نیکو میدانی ندا آمد کہ یا محمد این فرزند است

از نسل حسن بن علی و نامش عبد القادر نهادہ ایم و در تمام

ولایت و رتبه معشوقیت مثل اوج و بی از اولیائت

و این مجوس ازلی و معشوق لم یزلی طفیل است آنکاه

آنحضرت

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم شکر حق را بجا آورده حضرت
غوث را بفیوض مخصوص خود ممتاز ساخته اند فرمودند یا
ولدی قد طاب خاطری بروتیک و طاب خاطرک
بروتی و انت محبوبی و محبوب اللہ و مریدی و خلیفتی و قد
علی قبتک و قدمک علی رقاب اولیاء امتی آوردند کہ
چون حضرت غوث اعظم رضی اللہ عنہ درین عالم مجید
عنصری ظاہر نمودند اثر قدم آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
برقبہ ایشان نمایان بودہ مانند اثر مہر نبوت کہ بر کتف
سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم نمایان بودہ پت
مصطفی پامی مبارک نہد^{شت} تو چرا پامی نہی بر سر مبارک
و ایضاً در صرا العاشقین لجام الشریعہ و الطریقہ شیخ الام

فرید العصر و حید الدہر شیخ رشید بن محمد الحنبلی
رحمۃ اللہ علیہ آوردہ است کہ شب معراج جبرئیل علیہ

اسلام نزد رسول صلی اللہ علیہ وسلم براقی آوردہ است

برق رفتار بلال لغسل انجم سما صاحب معراج حوا^{سنت}

تا بران سوار شود براق از برق پیش نور قرار نمی گرفت

و بجز رکوب آنحضرت نمکین قرار نمیگرد رسول صلی^{اللہ}

علیہ وسلم فرمود چیت کہ نمی سالی و تحت من درمی

آئی گفت یا رسول اللہ جان من خاک نمیدین تو باد

از رود آرم کہ بمن عهد کنی کہ چون روز قیامت داخل

ہشت شوی بر من سوار شوی فرمود نعم بابر گفت

یا رسول اللہ روز قیامت نزد تو براقها آرند کہ ہر یکی ہتر

و خوبر باشد مران وقت چگونه شناسی خواهم که دستی بر کردن
 زنی تانسان مند تو باشم ع بداع نهند کی خود مرا شرف کن
 رسول صلی الله علیه وسلم دست مبارک خود بر کردن وی
 زد براق از شادی در پوست نکنجید و چنان بر خود بالید که
 چهل کر کلان شد شهسوار میدان نبوت و رسالت که عرض
 برین کمترن پایه کرسی منزلت اوست باقتضای مصلحت
 حکمت ازلی پاره ذرک فرمود درین اثنا روح پرفقوح حضرت
 غوث الثقلین شیخ محیی الدین سید عبدالقادر جیلانی رضی الله
 عنه حاضر شد و گفت یا سیدی وضع قدمک علی قیمتی و از
 بیت سر بریر قدمت میهنمومی نازم چشم بد دور که اثر است معراج
 منت پیغمبر صلی الله علیه وسلم قدم مبارک بر کردن غوث

اعظم نهد و سوار شد و فرمود قدمی علی رقتک و قدمک
 علی رقبته کل اولیاء اللہ و عباد اللہ الصالحین اشی تحت
 صلی اللہ علیہ وسلم این ایپات در علوشان خود فرمودند
 شعر علی الاولیاء القیتُ سری و برثانی ۛ فما مواہ فی
 سیری و اعلانی ۛ فاسکرہم کاسی فابوا بخرۃ ۛ سکاری
 و حیاری من شہودی و عرفانی ۛ انا کنت قبل لعل متجلا
 بطوف لی الافلاک و الربحانی ۛ صرقت جمیع الحجب حتی
 وصلت ۛ فی مکانہ قد کان جدی و ابی ۛ و قد کشف
 الاستار عن وجهہ ۛ و من حمرة التوحید بالکاس اتفانی
 انا درۃ البیضا و انا سدرۃ الرضا ۛ و نادانی ربی الیہ ہراً
 و نادانی ۛ وصلت الی العرش المجد بحضرة ۛ فلاحی

الانوار و الحق اعطانی : انظرت العرش السد واللوح فخره
 الى الاملاك والهدى سجانى : وتوجنى تاج الوصال نبضه : و
 من ضلع الشريف والقرب الاكسالى : فلو اننى لقيت سرى
 لهدله لغارت وعينى المسار من سيريانى : ولو اننى لقيت
 سرى ناره لجمت النار من عزم ساطانى : ولو اننى لقيت
 سرى يليت : لقام بارزى حيا و نادانى : وقعت على
 الابنيل شرحت : فمرت للتورة والطر عبرانى : كذا سبعة
 الالواح جميعا فهمتها : فمرت زبور اكا ملام قرانى : وفكيت
 رمزا كان عيسى محله : به كان كحى الموتى والرمز سبرانى : و
 غصنت بجار العلم من تسل سامانى : باخى ورفيقى كان موسى
 و عمرانى : فمن كان فى رجال مال مكاني : وجدى رسول الله

فی الاصل ربانی فی انا قادر الوقت عبد القادر سمی
 بحی الدین و الاصل حیدانی فی ایضا من کلامه الخاصه صدر
 بمقام المحمودة المجموطة عن رضی الله عنه بدانکه در حضور روح
 حضرت غوث اعظم بحمد لطیف عنصری و مرکوب شدن و
 بجهت عروج و صعود آنحضرت صلی الله علیه وسلم زنیهارا بفرما
 نمانی که مثل این واقعه از دیگران هم در شب معراج ظهور
 یافته چنانچه در مقدمه از احادیث صحیحہ ثبوت یافته که
 حضرت بلال رضی الله عنه در شب معراج پیش آن حضرت
 صلی الله علیه وسلم در جنت یر کرده کما ذکر فی نہایتہ ان
 اثرانہ قال صلی الله علیه وسلم لبلال ما دخلت بحنتہ
 الا سمعت خشخشة فقلت من هذا فقال بلال خشخشة حرکتہ

لہما صوت کھوت اسلاح و حضرت اویس قرنی را در مقدمہ
 صدق عنہ ملک مقدر خوابیدہ ہستم و لا شک ان
 ہر دو واقعہ را تجدد ارواح با جہاد لطیفہ بودہ و ہمچنین دیدن
 آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم در شب معراج غمیصا بنت
 لمحان و زن ابی طلحہ در بہشت و دیدن آنحضرت صلی اللہ
 علیہ وسلم ارواح جمیع اپنا علیہم الصلوٰۃ والسلام کہ ^{بعضی}
 ایشان ایستادہ نماز میکردارند و در عز العاشقین وغیرہ آو
 رده اند کہ در شب معراج بسید المرسلین موسی علیہما الصلوٰۃ
 والسلام گفت یا اخی الصالح یا نبی الصالح انت قلت علماء ^{مستی}
 کاتب یا ربی اسد اسل حضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمودند
 نعم موسی علیہ السلام گفت آیا باشد کہ یکی از علماء است

شمارانچا حاضر شود و با من سخن کرد و آنحضرت صلی اللہ

علیہ وسلم روح امام محمد غزالی را پیش موسیٰ علیہ السلام

حاضر آورد پشتر عروج فرمود میان ایشان سلام

واقع شد موسیٰ علیہ السلام فرمود اسماک گفت محمد

محمد غزالی موسیٰ علیہ السلام فرمود من از نام شما پرسیدم

نه از پدر شما و جد محمد غزالی گفت حق تعالی از شما پرسید

و ماتلک پینک یا موسیٰ شما کیشہ ہی عصای اتو کو

علیہا و اشس بہا علی غنی ولی فیہا تار ب اخری اگر

بگفتند ہی عصای ہر تیشہ کافی بودی موسیٰ علیہ السلام

جواب داد کہ چون حق تعالی فرمود ماتلک پینک یا موسیٰ ^{نتم}

کہ او تعالیٰ عالم و شاہد است این سوال نیزت مکرر بجهت این سؤل

من بمکالمه پس باقتضای حال و مقام آن کلمات زیاد
 کردم محمد غزالی فرمود که چون مرا برای مکالمه طلبیدید آن
 کلمات نیز زیاد کرده کردم حضرت موسی علیه السلام باجماع
 این سخن سکوت فرمود رسول صلی الله علیه وسلم از مقام
 خود بعضای مبارک خویش به محمد غزالی اشارت فرمود
 بر بدش زد و گفت با موسی چرا اینقدر پی ادبی کردید گویند
 که محمد غزالی چون در دنیا ظهور نمود اثر آن عصا بر بدن میا
 نمایان بود در رفیق الطلاب جل العارفين شیخ محمد حشتی
 شیخ الشیوخ نقل میکند آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود
 انی را بیت رجال من امتی فی لیلۃ المعراج یرسّم لى
 فی مقامی و در ذکر مقام میفرمایند المقام المحمود و هو المقام

الذی لا یشارک کہ فیہ غیرہ علیہ الصلوٰۃ والسلام من الایمان
 والکرسل واولیاء اللہ اشہی و حضرت شیخ نظام الدین
 کبجوری رحمہ اللہ علیہ میگوید در شب معراج آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 بر براق سوار بودند و غاشیہ آنحضرت بردوشش من بود اشہی
 و شک نیست کہ این حالتہما بجدارواح بوده باشد و پادشا
 اچنان اگرچہ طاقت سیر ممالک بیاسی خود داشته باشند
 لیکن بجنبہ حفظ احتشام بی اعانت مرکوب اصلا سیر نمکنند
 تا درین صورت خفنی در عظمت و اقتدارشان را نہ نیابد
 و در سیر پادکی عیب و عار لازم نیاید همچین آن پادشاہ^{دو}
 جهان صلی اللہ علیہ وسلم چون بسیر ملک و ملکوت^{موت}
 کشتہ حق تعالی بجهت تعظیم و تکریم آنحضرت صلی اللہ علیہ

و سلم از مکه معظمه تا بیت المقدس بر کوب براق سیر
 کنانیده و زانجا تا سدره المنتهی معارج و سلا یوم که کیفیت آنها
 حق سبحانه تعالی نیکو میداند رسائیده چون جبرئیل علیه السلام
 در سدره المنتهی توقف نمود و گفت لودنوت انمله لا حرقت
 بمراکب و عاینه عروج فرمود الی ماشا راند تعالی و ^{حضور}
 روح سلطان الاولیاء غوث الاعظم رضی الله عنه در ^{مقام}
 که حضرت جبرئیل علیه السلام انجا عبور کردن نتوانست ^{بغلب}
 نیست زیرا که تاخر حضرت جبرئیل علیه السلام و عروج حضرت
 صلی الله علیه و سلم سوی استومی ازین جهت بود که
 شخصی بخا دید چنانکه عمده المحدثین الامام محسن الدین ^{العظیمی} حجه
 الله علیه و کتاب المعراج نوشته اند باین عبارت ثم

رفع الی سدرۃ المشقی نغشیہ سبحانہ فیہا من کل لون یا خیر
 ثم عرج بہ حتی ظهر سیئوی سمع فیہ حریف الاقدام وراوی
 رجلا یقربانی نورفتال من ہذا ملک قبل الا قال من
 ہو قبل ہذا رجل کان فی الدنیا رطب اللسان من فی کراہ
 وقلبہ متعلق المساجد ولم یسبت بوالدیہ قط فرا سمی سجائہ
 تعالیٰ فخر اپنی صلی اللہ علیہ وسلم ساجد او کلمہ سجائہ
 و تعالیٰ غنہ ذلک فقال لہ یا محمد قال لبیک یارب
 سأل تاخر قصہ بدانکہ در شب معراج حضرت اوس قرنی
 رضی اللہ عنہ در مقعد صدق در خواب از لقای محمد صلی
 اللہ علیہ وسلم در مقام او ادنی باز ماند و آن دولت
 ورتبہ کبریٰ ضییب حضرت عوث اعظم رضی اللہ عنہ نمودند کہ

ان تہرت

آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم در آن مقام عالی کہ چہرہ
 را علیہ اسلام در آن عبور نمود دیدند و از اسرار آن فرشتہ
 حاضر شنیدند و دمساز و ممتاز کردید ذلک فضل اللہ
 مینشاند و اللہ ذوالفضل العظیم و از چہت است کہ سید محمد
 در یکی ختم اللہ علیہ در بحر المعانی گفته اند کہ حضرت سلطان
 سید عبدالقادر جیلانی رضی اللہ عنہ کہ در مقام محبوبیت
 شہرت دادند و دیگر محبوبان را پس از آنجا معلوم شد
 کہ سلطان اویس قرنی رضی اللہ عنہ کہ در مقام محبوبیت
 اقامت دارند لیکن لسان مستوران قباب اما آنحضرت
 را رضی اللہ عنہ شہرت تمام دادند در میان اولیائے
 اشتہار محبوبیت حبیب اللہ صلی اللہ علیہ وسلم در میان انبیاء

لکونہ رضی اللہ عنہ قدمہ علی رقبۃ الاولیاء المنقبۃ
 الثانیۃ فی تولدہ المبارکۃ رضی اللہ عنہ چون ولادت
 باسعادت حضرت غوثیہ محبوبہ در سال چہار صد و
 واقع شدہ و آن شب کہ اول ماہ مبارک رمضان
 متولد شد پنج خیر ظاہر شد یکی آنکہ بہان شب حضرت
 رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم با جمیع صحابہ و ائمہ
 و با سایر اولیاء ہست و واقعہ قطب الکائنات غوث
 الموجودات سلطان المفردین نور الحق و الدین سید
 جنکی دوست رضی اللہ تعالیٰ عنہ آمدند و مبارک باد دادند و آن
 حضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمودند یا ولد ی ابا الصالح
 اعطاک اللہ بنا و ہو ولد ی و محبوبی و محبوب اللہ تعالیٰ

سچانہ سیکون لہ شان فی الاولیاء والاقطاب کثانی فی
 اولیاء والکرسل دوم انکہ آتش سچ و حرمی در کیلان
 متولد شدہ مگر سپران کہ آن ہمہ اولیاء اللہ و رجال اللہ و
 حدیث است بوجود آمدند و اکنون مکیزار و مکیصد بودند و آریند
 شیخ محمد سی برناپنوری قدس اللہ سرہ در ملفوظ او منقول است
 کہ چون حضرت مقدسہ غوثیہ را از صلب پدر در جسم مادر آوردند
 برای رعایت حضرت ایشان بسیار اولیاء را از صلب آ
 در جسم ام آوردند لایق صحبت آن حضرت کردند سیم انکہ
 سایر انبیاء و رسل علیہم السلام بتبعیت سید عالم صلی
 اللہ علیہ وسلم در دار حضرت سید بوجہ صلاح رضی اللہ عنہ
 آمدند و بشارت دادند کہ ہمہ اولیاء اولین و آخرین در اطا

فرزند ارجمند شما باشند و قدش را با رزوی تمام بر
 کرده‌های خود نهند قبول کنند و از آن ترقی در حاجت
 کرده و هر که از و انحراف نماید از ذروه قرب و جنین
 بعد پیشه و در پستی حرمان ماند چهارم آنکه تمامی ماه رمضان
 المبارک بجز وقت افطار روزه پستان و والده ماجده
 در دهن گرفت و هم برین معنی کلام ابجناب شاعر است
 شعریه ایته امری ذکر بلا یفضنا و صومی فی مهدی صبار شہرتی
 پنجم آنکه بر کتف مبارک آنحضرت رضی اللہ عنہ نقش قدم
 مبارک آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم که در شب معراج
 بردوش آنحضرت نهادند منقوش بوده و میرسن می‌شد
 اما تولد با سعادت آنحضرت در شهر کیلان است و آن

بزم بہار

قریه ایست بر ساحل بحر سده روزه از بغداد است و در بعضی نسخ
 آن قریه اجبیل می نویسند مراد از جبیل کمدیان است
 نه آنکه بعضی ائمه گفته اند که مراد از آن جبل نزدیک بغداد
 چنانکه صومعه دهبی است نزدیک شهر آذربایجان و جد مادری
 که سید عبدالله صومعی است از آنجا است حالا اولاد و محاب
 ایشان آنجا میباشند و خانقاه بار و توق دارند و والدیه^{صده}
 آنحضرت گفته که چون فرزند سید عبدالقادر متولد شد هرگز
 از اول رمضان تا آخر آن شیر نخوردی بحر وقت افطار
 دولت ما در زاد مقتضای حدیث شریف **السید من سعید**
ابن امیر و تریب الهی چنین است و این نشانه وراثت کاتب
 است و وقت تولد شریف والده ماجده آنحضرت قدوه^{صالحا}

وسیدۃ العارفات حضرت پی پی ام ایخرا مہ ابجا رفا
 بنت سید عبداللہ الصومعی زاہد احسنی رضی اللہ عنہما
 شصت سالہ بودہ درین سن ایس قولہ ان آنحضرت صریحا
 عادت توان گفت و روی مبارک آن حضرت چنان
 درخشان و تابان بود و با مہابت و با صلابت بود
 کہ ہر کہ برای دیدن می آمد تا ب دیدن اورا نمی آمد
 و چشمہای او خرمی شد حسن یوسف و اخلاق محمدی
 و صدق صدیق و عدل عمر و حلم عثمان و شجاعت
 و فتوت حیدر رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین
 المنقذۃ الثالثہ فی بدایہ احوال رسول صلی اللہ علیہ وسلم
 کو نیز در بدبت حال آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

کای

کاهي چهل خردار کندم و گوشت چهار کا و تناول میفرمودند
 و بول و غایط منی کردند با شش عشق الهی و خود مبارک
 ایشان بچوشید و میخروشید و انقدر طعام و گوشت

هضم میشد **نظم** خوردنی چندنه حد دومی است

همچنین خوردن کرامات و کمالان را نیست ز خوردن کمال

کمالان سستند ضیف ذابجا و کاهي شپرايام صایم می بودند

و وقت شام به نیم سیر برنج که بران هفت روپه خرج میشد

افطار میفرمودند و برای هر نماز و صورت جدید و غسل تار

میکردند و نوافل میکردند و لباس پاکیزه میپوشیدند

و عطر و خوشبو میمالیدند و با استقبال نشسته با بطن تمام

و کاهي این بیت میخواندند **بیت** هزار بار شوم دن و

ہنوز نام تو بردن ز صدی ادبی است بعد از ان ؛
میکفتند کہ ذکر استد کر سنکی و شنکی مندفع می شد کہ تو

قلوب اسالکین لاحول ولا قوۃ الا بالاسد و قوت قلوب

العاشقین لا اله الا الله است الا بذكر الله تطمئن القلوب

المنقبۃ الراغب فی اعطاء المحضۃ الالهیۃ وتریر المجتہ والمجتوبۃ

آورده اند کہ حضرت سلطان العاشقین والمعشوقین ؛

غوث اعظم رضی اللہ عنہ در ایامی کہ در وطن مالو

خود در کیلان بودند روزی در صحن دلخواہ بودند آوازها ^{لقت}

غیب در کوشش حق نبوش آنجناب رسید کہ امی سید

عبدالقادر اردو مقام کہ عاشقی و معشوقیت است کہ ا

را بتوعطا نمایم و دو نوبت این ندای غیب و صد

لاریب شیند بارد ویم این واقعه را بحضرت والده مکره
 محذومه محترمه ام ایخرا تمه ایجار فاطمه رضی الله عنهما ^{طهار}
 نمودند والده شریفیه فرمودند که یا ابامحمد و یا سید محمد ^{القادر}
 اکنون اگر بار دیگر این نذالشومی عرض منافی که مقام
 معشوقی محبت شود آنحضرت فرمودند که یا امی مارا چه
 اختیار است که بگویم که جز رضا و تسلیم الهی بگویم ^{بخت}
 والده ازین کلام خوش وقت شدند و گفتند عرب است
 که حضرت تعذر و تعالی هر دو مقام عطا نماید ناگاه آن
 حضرت له جل کبریا و حکم شد که با سلطان عبدالعزیز
 ما هر دو مقام عاشقی و معشوقی را بتو دادیم مبارک باد
 یعنی عاشق و معشوق ما باش آضال امر همچنان شد

لنقبة النامسة في علوشانه واستعداده رصني

السد عنده اصل عرفان منقولست که چون ارواح اولاد

آدم صفی ایدر عید اسلام روز میثاق در پیش گاه کبریا

احدیت جل قدسہ حاضر آوردند نہ مان شد کہ حملہ

۲۰ صف ترتیب دہند صف اول بار و اح طینہ ا

و دویم بار و اح مطہرہ اولیا و سیم بار و اح سایر عوام

و روح پرستوح حضرت غوث الثقلین در صف ارواح

طینہ بسیار ملحق میشد اگرچہ در صف ارواح مطہرہ اولیا

رتبہ صد ارت داشت لیکن ہر مرتبہ بمقتضای استیلا

فطری و کمال استعداد ازلی از مکان خود شرف ال نمود

در صف اول قرار میگرفت پیش کاران آن جناب از جناب

باز آورده در صف دوم اسلاک میدادند تا کثرت ثابته
 این حقیقت را بجناب حضرت رسالت پناه صلی الله
 علیه وسلم عرض داشت نمودند که روح حضرت سید عالم
 در صف اولیا قرار نگیرد و در صف اینبیاد اول می شود
 حضرت سرور عالم صلی الله علیه وسلم از استماع این
 سخن مبتدی شدند و از روی شفقت دست آنحضرت گرفته
 در صف صدیقان و محبوبان که در صف دوم بودند جا
 و فرمودند که ای فرزند من امروز مکان تو در اینجا
 حضرت معبود است ولیکن شایسته است که در روز محشر
 مقام تو در جنت مقام محمود است **المنقبة السادته**
 فی احوال الغرقی فی البحر آورده اند که حضرت غوث اعظم

رضی اللہ عنہ بر سہیل سیاحت سیرکنان بر سر دریای
رسیدند بحر عظیم دیدند کہ در جوش و خروش از دل عارفان
دم میزد و در وحدت و صف از باطن اہل جذب
و محبت نشان میداد ساعتی آن دریا دل قرب منازل
بر کز گاہ آب از روز قرار گرفت ناگاہ طایفہ از زنان
شہری کہ در ساحل آن دریا می غنیم بود بطلب آب رسیدند
از پیش کہ زنی کہ آن بحر موج کروہی مستغرق ساخته بود
عبور نموده کوزه از آب پر کردند و برسم و عادت معهود
ناکشند مگر پیرالی شکسہ عالی خود را از ان جہان
کنار کشید و ظرف خود را از آب پر کردہ بر زمین بہا
و بر کنار دریا باستیاد و چادری بروی خود کشید

یکبارہ

یکبارگی مثل ماتمیان و شیونیان در کریمه شد چند ان قلق
 و التهاب و نوحه و زاری نمود که در میان سایه آنحضرت از
 معاینه اینحال متعجب شدند که ایها سحکس بر دست دراز نکرده
 احدی بر کوزه و سبوی و دست دراز نکرده و احدی سبوی
 و کوزه او سنگ نینداخته باشا و از چه روست و شوی
 او بچه وجه از شخصی حقیقت حال پرزال استفسار نمود آمد جواب
 داد که امی شاه عالم نیا چسکویم واقعه این عجوزه که قصه وز
 یوسف و قصه یعقوب علیهما السلام جانگناه و دل سوز تراست پس
 داشت جوان یوسف طلعت روزی بعزم عروسی
 بکمال حسرت و شوکت و ثروت و کمالت که اشارت از زینده
 و انواع آرایش و اقسام لازمات روز شادی باشد باجا

وحشم و خمل و خدم با قارب و جمہور خلائیق و عموم سکنہ
 ملا د آن طرف دریا رفته بود بعد از حصول مقاصد و معانی
 کہ عبارت از تقدیم مراسم ازدواج و مناکحت باشد
 جوان مذکور با جماعہ مردوزن بکمال فرح و سرور و چنانچہ
 نماز شبینہ در سر و عروس یک شبہ در بر خرم و خندان
 کشتی در آمدن و متوجہ خانہ شد نزدیک بود سابل
 رسید بکرتبہ دریا بشورید و موجی نایل برخواست ہر چند
 ملاحان دست و پا زدند تا از ورطہ ہلاک نجات یابند
 و سابل سلامت رسید ہیچ سود نکرد چون قضای
 الہی بران گروہ رفته بود کشتی بچرخ درآمد ہما بجا کہ پرا
 کریہیکرد زورق فروشت و عالمی تلف شد چنانچہ

بکس

یک کس از آن جماعه غیر این عجزه غم زده ماند ملتفتی از آن
 بدون این جامان خراب خلاصی نیافت یک ساعت همه در
 قدرد یا فرو رفتند و طعم مار و ماهی شدند و مردمان شهر این
 حادثه شنیدند چون مامیان و شیونیان و مصیبت زدگان
 یک چند سوز و فغان داشتند لیکن این بود زرن را
 بیت سال است که هر روز طلب آب دریا می رسند و
 که گشتی سپرد عروس او با بنجا غرق شده استاده
 و گریه و زاری سر می دارد بعد از آن بنجانه می رود از آنجا
 این واقعه عجیب و حادثه غریب آنحضرت را حالی روید که
 یکبار در بای شفقت بچو شش آمد بزبان الهام بیان فرمود
 ای عزیز برو و آن ضعیفه را از گریه باز دار و بگو که خاطر خود

جمع دار و ہرچہ دولت خواهد و مطلوب تو باشد بہمان
 شود ایشاء اللہ تعالیٰ آن مردنزدان زن آمد و مطابق
 فرمودہ آنحضرت دلاسا کردن گرفت زن با و زندا
 و بہمان طور در کربہ و زاری و اشک ریزی و خونریزی
 بود جوان بخدمت آن حضرت رسید و گفت ای مرہم
 پاش زخم دل لعلکاران و می فرح بخش جان دردمند
 قلع و اضطرابی کہ بر جان من ستمد از فراق فرزند
 استیلا یافته باین دلدار بہارمانی کم نمی شود و صبور
 نمی پذیرد آن حضرت بار دیگر تاکید و تہدید فرمود کہ برو
 اورا ازین جرع و فرع باز دار و بگو کہ پیر تو و عروس او
 با جماعہ اناس و انام و خیل و احتشام با ہمہ کی دبدبہ

و شکر

و شوکت و طنطنه شادی و عزت که درین دریا عرق شده
 و موج فنا فرو رفته ناظر و حاضر باش که بحکم قادر علی
 الاطلاق همین زمان از بحر عدم برساحل وجود می شتابند
 و همین ساعت دیده پی نور و دل مهجوران را منور گردانند
 از صفای این کلمات و تسبی صفات مستمع را یکبار
 کی ابواب صدق و صفا مفتوح گشت و مستحقین بشند
 که خدین کسان این ضیعفه را برزق و تملق دلاسا بگردانند
 عاقبت کار بشیت الهی تفویض نمایند انعامت تقدیر
 اساس این صبح دم خضر قدم که توام اعجاز است
 یعنی میدانم که مشعر لصدق است و مقرون بخی باحق
 درست نزد یک ضیعفه رفت و آنچه از ان حضرت قدس

القدره شنیده بود یک پیکت باز نمود از اثران بنام
 صداقت انجام همواره را یکین باطن رویداده حیرت
 در اقطار ظهور آن آثار شد همدرین اثنا آنحضرت بدرگاه
 کبرمائی و اهنب متعال توجه فرموده مسالت نمود لمح
 گذشت اثر ظهور بخشید دیگر بار متوجه شده الهماس فرمود
 لحظه گذشت نیز اثری نیافت آن محبوب خدا و فنا
 حضرت جل علی چون مرتبه محبوبیت و خصوصیت مخصوص
 بود بوقوع آن پاره لوزنک بجوش آمد و بزنگ محبوبان
 باز و نیاز عتاب آمیز با حضرت حق آغاز کرد و گفت ایها
 در کار عبد القادر و تعویق چه از حضرت عزت نرسید که
 اسی محبوب من در کار تو دزنک نه از راه تغافل نبود بل

بل همه از لطف و حکمت بود میدانی که کار ما همه تمهیل به تعجیل اگر میخواستیم
 همه زمین و آسمان طرقت العین می آفریدیم ولیکن درشش روز
 آفریدیم تا بدانند که حضرت با محبت را با برکت تا آنی در کار است
 این دو لمح در کار تو در زمان کردیم هیچ میدانی چه ضعیفها کردیم
 سال است که کشتی غرق شده و اهل کشتی هزاران و اهل
 طعمه ماران و نهنگان و ماهیان کشته برای خاطر تو همه در آید
 اجزاد مبلوغه را بحکمت بالغ خود در هم پوستیم و بحکیم ناطقه جسم
 و اجساد هر یک ببارک و پوست و گوشت و استخوان و مفاسل
 و اعصاب مرتب گردانیدم و روح انسانی و نباتی و حیوانی و جمادی
 را در قالب هر یک میدیم و اموات چندین ساله ترا از سر نو گوشت
 حیات پوشانیدیم و زنده گردانیدیم اکنون معاینه کن قدرت

قدرت و لطف ما یک مرتبه دریا بجوشید و از ہما بخاک
 کشتی غرق شدہ بود ہماں شوکت و حمت و سامان و شروت
 و دبدبہ شادی و طنطنہ آزادی کشتی و پسران پسرال با عروس
 و طایفہ نام و دو اسب و انعام و آنچه در ان کشتی بود صحیح و
 سالم برآمد ہمہ مردم متعجب ماندند پسرال از کمال شادی ہو
 شد اسلامیان را صدق و صفا از معاینہ این حال افزون
 کشت اکثر کفرہ رو بہ سلام آوردند چون ہای ہوسی مردم
 فرو نشست ہر چند ملاحظہ کردند آنحضرت را بنام شنبیت
 قادر قدرت تو دارمی چو خواہی آن کنی بہ مردہ را جان بخشی و
 ہم زندہ را چنان کنی **المنقبۃ السابغہ** فی اسلام
 جمیع من الیہود برویہ بولہ رضی اللہ عنہ در کتاب منبأ

اولیائی فضایل صغیا آورده اند که حضرت سلطان الاولیا
 غوث اعظم رضی اللہ عنہ را عارضہ بشری لاحق شد
 جمعی از مریدین بعرض رسانیدند که اگر حکم شود طبیی ^{طلسم} ز ^{۲۶}
 آنحضرت رضی اللہ عنہ ابا نمودند که بنص طبیب نمودن ^{صحت} کل
 میشود در آن نزدیکی آنحضرت قدس اللہ سرہ استیناج
 شد مریدی از مریدین آنجناب پشت را آورده بجای بول ^{کن}
 گذاشت چون آن بول کردند بسرعت برداشت در شیشه
 انداخت پیش حکیمی که یهودی بود برد او بیالای نام خود نو
 بگردیدن قاروره بسرعت از بام فروده آمد و نگاهان ^{کره}
 پرسید که این قاروره از کیست گفت یکی از سادات ^{سن}
 ولی نام آنحضرت آشکارا نکرده و شهرت مرض آنحضرت ^{هم}

بوده خادم آنجناب پرسید تشخیص مرض بکین طیب گفت تا ہذا
 المرض لا من العشق الالہی فی الفور کلمہ شہادت خوانند
 این ماجرا مردم متبید اور رسید ہر جہہ دوا ان مانند و پرسیدند
 کہ حال طیب ذکر کون است پرسیدند کہ ترا چہ پیش آمدہ کہ
 مسلمان شدی گفت از دسا این درویش قارورہ بگریزید
 و بیچند تا معلوم شمامی شود ہمہ انہا نظر بر قارورہ کردند
 لی محابا از زبان انہا کلمہ شہادت برآمد و بدین معنی آند
 ازان قارورہ کہ بوی کلاب منزوم شک از فرع بنسارا
 شرمندہ می شد درد ہن انداخت و خورد بجز خوردن ^{نسخ}
 باب عالم ملکش شد تا بان طیب گفتند این ببول شما
 نمی ماند موازنہ چارصد از ذکور و اناث بگریزاری و تصریح

و اتبہاں رو بخانقاہ والا جاہ کردند و بخادم آنحضرت متوسل
 شدند کہ زود بنامایان را جمال مبارک آن کسی کہ دیدن ^{قارو}
 این باعث اسلام مایان شد و وقتی کہ اورا بہ سپیم حال پاچہ
 سان کرد و آنحضرت را این مقدمہ مکتوف شد بہ خادمی ^{خان}
 دمان فرمان شد کہ ہمہ این مردم را بجنونا ملند آہنارا او ^{روند}
 آنحضرت یک نظر آنہا نمودہ ہمہ را سر فرزار کردہ بہ مرتبہ ^{ولا}
 ممتاز ساختہ اند سبجان اپنے عظیم شایست و چہ رفیع منہ لہی کہ
 کہ تجلی صفت محمدی بل معجزہ خاص مصطفوی صلی اللہ علیہ و ^{سلم}
 در مظهر وجود آنحضرت رضی اللہ تعالی عنہ علی وجہ الامم و ^ا
 ہویداشد کہ دیدن قارورہ ایشان موجب اسلام ہودن ^{شد}
 و نوش کردن قطرہ از ان شیخ ملکوت اعلی کشت بلکہ موجب و

ولایت سائر انہا آمد ذالک بفضل اللہ یوتہ من شأ واللہ
ذوالفضل العظیم **المنقبۃ الثامنۃ** فی شہادت المشایخ

علی علوم مرتبہ علی سائر الاولیاء ذکر امام الاورع الازہد

محمد بن سعید بن سعید بن احمد بن دریع زنجانی فی کتابہ المسمی

بروضۃ النواظر و زہدۃ الخواطر فی مناقب اشیح عبد القادر

الباب السادس فی ذکر المشایخ الذین لبشروا و اقروا

برتبۃ السنیۃ فی قبطۃ رضی اللہ عنہم اجمعین **۶۱**

شہدت برتبۃ جمیع مشایخ فی عصرہ کانوا بغير تناکر

اما الذین تقدموا فبشر و بقدمہ المیون اکرم طبار

کا العالم البصری الحسن الذی عمرہ الطریق لسالك و لسیار

من عصرہ الی عصرہ لیسرف القطب محی الدین عبد القادر

ما من ريس كان صدر زمانه   الا ملع الفرد الفريد في الدهر
 والكل كما فرقتل حجاب   فقد دموه وسم كل عاكر
 واتى بسطان تقدم جملة   شمس تغيب كل جسم ظاهر
 هو صاحب القدم الذي   خضعت قباب اوليائه بغير نثار
 اذا قال مفتح على كرسية   قدمي على رقبته جمع اكار
 فوضع جميع الاولياء   اراد سهم كلاله باداهم وحاظ
 فقد اطاعه الاولياء سوى   رجل من اضعفهم مكا بره
 قد كان بين الاولياء معطى   ما العلم والحان اشرف الفخر
 لكنه غلبت عليه شقاوته   سفت كالبس اللعين الكا

وقد سبق القول في الباب الخامس من كتاب روضة النواظر

ان علماء التاريخ رحمهم الله ذكروا ان من لدن ابي الحسن

بن سيار البصرى رحمة الله على طهور شيخ محيى الدين عبد
 القادر رضى الله عنه ما لصدرا شيخ فى المجلس ولا مجلس
 على سجاوة الا وشرطه شيخ محيى الدين عبد القادر ربهيدانى
 رضى الله عنه واجر بانه قطب مانه **المنقبه التاسعه** فى طول
 على الشمس فى طول عمره رضى الله عنه اورده انذكه حضرت
 المشوقين غوث الاعظم رضى الله عنه در كنار دايه كراميا
 بودند ناگاه از كنار او افتاب هتاب جشد و بر و تمكمن
 كشته برق وارد در كنار او ميدر حشيد باز بكرم الهى و ضل
 ناقناهى در كنار دايه سيدند از ان پس كه در بغداد
 متوطن شدند آن ايه از كيلان به بغداد شريف آمده به بلارنت
 عيار آنحضرت مشرف شده و درين خدمت بلب ادب بوسيد

عرض نمود که وقتی که حضرت ایشان در طفلی از کنار من در میشد
 با قناب رفته بودند اما چنان احوال بهم اکنون گاهی روی میدهد
 آنحضرت بسم کرده فرمودند که اسی مادر درین وقت با لطف
 الهی و فضل و افضال ما تنها می پشتر از پشتر مرتبه و منزلت است
 و آن زمان وجود ضعیف من با آن تجلیات نداشت
 اکنون که توست تمام گرفت صد هزار مثل آن آفتاب می
 اندازند و پیش من می آیند و در من می کجید و کم می شوند و من
 از جایی خود بجنبم و مرا از جایی خود بیرون برند **نظم**
 کعبه سنگی ز آستانه تو ؛ قبله راهی بسوی خانه تو ؛
 تو ورق نمانوشته میخوایی سخن با شنیده میدانی
 روی من سوی تربت از همه سو ؛ سوی من روی لت از همه سو ؛

المنقبۃ العاشرة فی جمعه ما فی الایله التسعه من الکرامة
 صاحب رساله فیروزیه از مخطوط محذومیه ابراهیمه القابریه
 نقل میکند که آورده اند روزی حضرت امیرالمومنین ابی محمد
 حسن المجتبی بن علی المرتضی رضی الله تعالی عنهما مناجات کرد
 که ای خداوند! مرا در لوح مخطوط چنان بنمایید که در سنین
 نه امام شوند پس در اولاد من فضل و رتبه امامت بگردانم
 شخص را باشد و نام و چه بودند از جناب تعالی و تعالی
 در رسید که ای شاه حسن مجتبی مادر او اولاد تو چنان بیتی
 پیدا کنم که آنچه بزرگی در مرتبه ولایت و مقام امامت در
 تن نبی حسین است آن جمله در جمیع باشد و نام او ^{عبدالقادر} ^{وسید}
 و مشهور می الدین کینت و ابو محمد و بغوث الاعظم

بغوث

وغوث الثقلین مشہور کرد و امام حسن شکر و سپاس بگاہ
حق سبحانہ تعالیٰ بجا آوردند و فرمودند کہ فرزندم محی الدین ابو
محمد سعید عبدالقادر کہ در زمانہ آئندہ ظاہر شود او در ائمہ حسنین

چون ماہتاب بی جرم در آسمان باشد **المنقبۃ الحاویۃ عشر**
فی زیارتہ الشاقۃ در موقوف عیاشی آورده کہ حضرت غوث اعظم
رضی اللہ عنہ تا دو وار در سال بیکپای استیادہ تشغل باطن
مشغول میبودند و بعضی گویند تا یا زده سال فرمان شد باغوش
اعظم چرا بہ بیکپای میآستی عرضہ داشتند کہ بروی زمین زدند
انقدر ہستند کہ کنجایش نہادن پایی دوم نہ دارم همان وقت
فرمان شد کہ باغوث اعظم قد صنع قدمیک علی رفات جمع
الاولیاء بعد از ان آنحضرت اتمثال امر نمودند و اقدام بہار

برقاب اولیاء و جمع طبقات اولیاء بقبول قول آنجناب

نیز مامور و ماذون گشته رحمة اللہ علیہم اجمعین **منقہ**

الثانیۃ عشر فی ہلاک من کبر اسمہ بعیر طہارتہ ثم عفی عنہ در کتاب

کلذار المعانی آورده کہ در عہد دولت سلطان محمود بن غزنوی

الاعظم رضی اللہ عنہ چنان بود کہ ہر کہ نام مبارک حضرت

رابعی طہارت بزبان میراندی کہ از تن او جدا گشتی

روزی جدا مجد خود رسید المرسلین اصلوۃ اللہ و سلام

عید و مر شاہدہ دیدند کہ ایشان فرمودند کہ امی فرزند من

ترک این حالت کن بعد ازین عہد مر زمانہ خواهد بود کہ نام

حضرت ذوالجلال و امام من نجابت بی ادبانه خواهند ^{گرفت}

از ان باز آنحضرت ترک جلالت کردند و معاف داشتند

کویند

گویند که این در اوایل حال بود که هر که نام آنحضرت بعیز و ضویر
 بان میراند فی الحال سر از تن او جدا می شد و از ترس جان برک
 بعیز و ضویر نام ایشان نمیکرفتند و پس ادب می داشتند
 بعد از آن جمع اولیاء بعد از آن وقت بملتی شدند
 آنحضرت فرمودند مرا نیز این حال دشوار آمد که خلق خدا
 ضیاع می شوند پس ترک آن جدالت نمود و معاف داشت
 ناگاه از درگاه حضرت اله جل کبریا عه فرمان شد که انعمی
 الاعظم نام مرا هرگز بی طهارت نمیکرفتی و بسیار تعظیم
 میداشتی ما نیز نام ترا بی طهارت گرفتن قبول نکردیم و
 اعظیم داشتیم من عزیز و عزیز **و ایضاً** آورده اند که هر که نام
 مبارک حضرت بعیز و ضویر بان را ندشکستی و ضیق زنی

اورا حاصل شود ہر کہ نام آنحضرت چیرنی ہدیہ بگذارد
 و نیاز دہد باید کہ اللہ و فاما ید تا جفانہ پند و ہر کہ شب
 جمعہ قدری نامان و شیرینی بروح پرستوح آنجناب ہدیہ کند
 و فاتحہ خواندہ بخش نماید و مدد جوید امداد آنجناب اورا
 باشد ہر گاہ از اموال خود گاہ گاہی چیرنی نام ایشان بنا
 گذارد و فاتحہ خواند کہ ادا نماید اورا کثرت درین حاصل
 شود و ہر کہ با وضو و اخلاص نام مبارک ایشان بزبان
 ہمہ روز خوشحال و خوشوقت باشد و کنائیان و محو فرما
 و مولف این رسالہ کان اللہ لہ میگو کہ از بعضی شہداء
 کہ جناب حضرت غوثہ محبوبہ را مدام استتعال بجز میا
 کہ آنرا حرز مصطفوی بسیف اللہ گویند ابا عن عبد عن

و مثل از حضرت نبوت پناه علیہ الصلوٰۃ و السلام از حضرت مرتضیٰ
 و حضرت امام حسن مجتبیٰ رضی اللہ عنہما بالاقصال مجاز بودند و احانت
 داشتند و آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم عامل آن بودند اگر نسبت بسیاری
 دست دادن عمل عزت شریف و خواندن آن هر کس که نام می
 و اسم سامی آنجناب کرامی بی طهارت بزبان راندی بر سر این
 و می جدا شد می انگاه حضرت سید عالمین در باطن ایشان
 فرمودند که ما یولد شیخی خود سیف است که شد اکنون چه حاجت
 خواندن سیف است گویند شخصی از اهل ولایت دریغ
 این پسرخ در خدمت حضرت غوثیه محبوبه معروفند داشته
 اورا اشاره براقبه فرمودند چون او مراقبه کرد می پند که زیر
 چند شمشیر برهنه آیت است یکسان خود را بر زده و پارہ میکنند

آنحضرت فرمودند چشم و اکن پس فرمودند مکسی که با همیشه
 جناب کند جز این چه پسندد و پاره نشود و این مکان
 مخالفند اما مجبان و مخلصان هر جایی که نام من گزیدند ^{من}
 عفو موقوف کردند و مخالفان بلاک شود آنحضرت صلی ^{عزیم}
 فرمودند اما فی مشهور و موسی مو تورو سهامی صیاتبه و فرسی ^ج
 انا ما را له الموقده بعد از آنکه شمل ولایت شفاعت آوردند که ^ل
 بر مخالفان و مجبان یکسان باشد قبول فرمودند و در گذشته
المنقبه الثالثه عشر فی احیاء اهل قبر المجدله العیسوی محمد ^{وای}
 صلی الله علی نسیا و علیہ در اسرار السالکین آورده کرده ^{زی}
 حضرت غوث الاعظم رضی الله عنه در راه مرد میفرمودند و ^{شده}
 دو کس را در مباحثه و مجادله دیدند یکی ازیشان محمدی بود

و دوم عیسوی محمدی میگفت که پیغمبر ما افضل است و عیسوی پیغمبر خود
 برتر میداشت و حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه بعیسوی فرمودند
 که فضل پیغمبر تو بکدام دلیل ثابت شده گفت پیغمبر ما احوال و اموات
 داشت و مرده رازنده میساخت حضرت اعظم و محبوب اکرم
 فرمودند که من یکی از گروه مصطفایم و شب و روز به پیروی او
 برپایم اگر احوال و اموات جویم و مرده را تم بگویم زود زنده شود
 و از کور پروان آید پاتا بر سر قبر می قدیم که عظام آن ضامن
 رمیم شده باشد برویم و فضل نبی علیه الصلوٰه و السلام مغایر
 کنیم آن مرد عیسوی حضرت علیه محبوبه را بر سر قبر می گهینه
 که اعضای صاحب آن قبر پوسیده و ریزیده بود برده آن حضرت
 صلی الله علیه و سلم پرسیدند که پیغمبر تو چون مرده رازنده کردی این

چه چیز میگفتی آن مرد گفت که پیغمبر ما چون اجباراً اموات میجو
 میگفت قم باذن الله آن حضرت بعد از استماع این سخن
 فرمودند که این کور قوالی است که کوئی او را از کور سرودیان
 و کنکره زبان پرون آریم این سخن فرمودند و روی سوی قم
 او کردند و گفتند قم باذنی بجزد کشتن کلمه قرا و سکا فت قوالی
 خوشحالی سرود کویان و کنکره زبان پرون آمد و بخانه خود
 رفت عیسوی حین این معامله معاینه کرد و تعجب نمود و گفت ^{زبان} سکا
 پیغمبر ما در وقت زنده کردن مرده قم باذن الله میفرمودند
 و این عزیز قم باذنی گفت و مرده را زنده ساخت پس
 افضل پیغمبر علیه الصلوٰۃ و السلام اقرار نموده و پیش حضرت
 غوثیه محبوبه رضی الله عنه ایمان آورد و در دین محمدی ^{صلی الله}

علیه السلام

علیہ وسلم درآمد و مسلمان شد **المنقطة الرابعة عشر** فی احیایہ
 یتاغرافقا و کون اسم الا عظم در رسا حقیقت الحقا
 می آرد کہ پوہ زنی را پس در دریا غرق شدہ بود آن پوہ زن فی
 الحال بحضرت کے عارفہ غوث الا عظم رضی اللہ عنہ آمدہ
 نمود کہ اعتقاد من آست کہ شمار قدرت آست کہ پس را
 من باز دہید آنحضرت فرمودند بر پوہ تو بخانہ رسیدہ است
 آن پوہ زن بخانہ خود رفتہ پس را ندید تضرع کنان باز آمد با
 فرمودند پس تو بخانہ آمدہ است پوہ زن بخانہ رفت پس را
 نیافت باز احجاج وزاری کنان بملازمت عالیہ حضرت ^{عومیشہ}
 محبوبہ رسید و روی بر خاک نهاد و تضرع وزاری نمود حضرت ^{عومیشہ}
 مقدسہ رضی اللہ عنہ بمراقبہ رفت ساعتی گذشت کہ بہرالا

کردند و فرمودند کہ پسر تو بخانہ آمد در مرتبہ سیم کہ پیرہ زن بخانہ
 رفت پسر حاضر یافت و آن حضرت رضی اللہ عنہ روی نما
 محبی و نماز محبوبی بدرگاہ حق جل شانہ آوردہ موسی کلیم اللہ
 کساخانہ عرض نمودند کہ خالق پسر ایشان بود زن را
 شرمندہ ساختی کہ پسر شد و بار در خانہ رسید فرمان
 جل و علی در رسید کہ ای عوث اعظم سخن تو راست است
 مرتبہ اول اجزا متمفرقہ اورا ملائکہ آوردہ جمع ساختند
 مرتبہ دوم اورا حیات ۲ ادم و مرتبہ سیم از دریا کشیدہ بخانہ
 خودش رسانیدیم آنحضرت رضی اللہ عنہ بار دیگر عرض
 نمودند کہ الہی تو دو عالم را بدو حرف کن موجود ساختی
 کہ زمانی و آنی بر فکدشت و در آخرت اجزای متمفرقہ بلا^{بت}

در طرفه العین جمع آورده حشر آید و خواهی کرد حیات
 بخشدن و بخانه رسانیدن بکین در پیش تو تا خیر چه کنی
 چه دارد فرمان عزت جل شانہ در رسید که یا غوث ^{عظیم}
 در عوض این آزر دکی هر چه میخواهی بخانه حضرت غوث ^{عظیم}
 روی مبارک بر خاک عجز نهاده عرض نمود که آلهی من مخلوق
 خواست دانشم رخور من چه خواهد بود و تو خالق ^{خود}
 عطا کن حکم شد که در هر روز جمعه بر هر که نظر تو افتد ولی
 اند شود و بر هر زبانی که نظر کنی طلا گردد حضرت غوث
 محبوبه رضی الله عنه گفتند آلهی دین هر دو امر ^{نفع} من
 چیزی بالاتر ازین بمن کرم کن که بعد از من نیز بماند ^{نیت}
 جل جلاله حکم شد که اسم ترا در فایده و تاثیر بماند اسم خود

کردم تا هر که اسم تو بخاند انقدر درجه و ثواب یابد که
 که گویا اسمی از اسمای من خوانده باشد پس آن حضرت رضی
 عنه باین تمام سرسبجد نهاده حق شکر آن عطا از حق
 تعالی بجا آورد و بعد از آن بزبان مبارک فرمود که اسمی
 کاسم الاعظم **المنقصة الخامسة عشر** فی دعائه فی حق الایا
 و هم در کتاب حقیقه احتیاق منقولست که عورتی را
 بیست دختر تولد شده بود شوهرش خواست که ویرا طلاق
 دهد آن عورت در جناب فیض آب حضرت غوثیه محبوبه
 رضی الله عنه فریاد کنان آید که یا غوث الاعظم از من
 پسری نگیرد بجز دختران و شوهرم میخواهد که مرا طلاق دهد
 رضی الله عنه فرمود سر و نجان خود که همه دخترانت فرزندان

بگردد

نرینہ شدند آن عورت در خاطر آورد کہ آن حضرت
 برای من بدرگاہ آہی دعائی نگردہ اند و از خود میفرماید
 شاید این حرف برای تسلی خاطر من فرمودند باز حضرت
 فرمودند رود برو نجانہ خود کہ ہمہ دختران پسر شدن عورت
 نجانہ آمد دید کہ ہمہ دختران پسران گشتند ما را بعد دعا
 و تہوجہ آنحضرت رضی اللہ عنہ **المنقبۃ السادسۃ عشر**

فی تخلصہ الارواح من قبضہ ملک الموت از حضرت شیخ
 ابوالحسن احمد الرفاعی قدس اللہ سرہ منقول است کہ
 زنی یکی از خادمان فیض مآب حضرت عوث الثقلین سلطان
 محی الدین ابو محمد عبد القادر جیلانی رضی اللہ عنہ فوت
 عیال او پیش آنحضرت جرع و فرع نمودہ آن حضرت قطب العالم

قدس الله سره الاكرم در مراقبه شدند در عالم باطن ملك
 الموت را در پایشان فرمودند يا ملك الموت ساعی استاد
 شو شخصی از خادمان ما فلان نام که فوت شده بمن بازده
 الموت مضایقه نمود که من با بر آلهی جانهای بندگان او
 میکنم و بدرگاه او سپریم امر آلهی شما چگونه میدهم قاب
 روح را چندان نوبت حضرت غوثیه فرمودند که چون ما
 باید که جان خادم ما شما باز پس من دهید هیچ وجه نداد
 الموت باک نزنیل طور چیزی داشت که در وی تمام روح
 که در آن روز جانهای ایشان و جان خادم آنحضرت
 قبض کرده بود بر کرده بدرگاه حضرت آلهی میسر در آن
 از فوت محبوبه آن رئیس را از دست ملك الموت نبرد گرفته

بگشاید

بکشند همه ارواح بیرون آید و با جانهای خود ملحق شده زنده گشته
 و خلاص شدند راوی گوید در آن روز هر که مرده بود با امر الهی زنده شد
 ملک الموت بیارگاہ قدس علی فریاد کرد دست اطراف و تصرف و صوت
 وسطوت حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ کہ برو آتبع شده بود
 نمود از حضرت جل شانه خطاب رسید کہ یا ملک الموت غوث
 اعظم شیخ محی الدین سید عبدالقادر محبوب ملت برای ما را و
 جان خادم ویرا چرا باز ندادی کہ انیمہ ندامت کشیدی ^ح تمام
 از دست دادی **لمنقبۃ السابغہ عشر** فی استغاضہ سید احمد البکیر
 من جناب می آرند کہ روزی حضرت غوث اعظم رضی اللہ عنہ
 خادمی را پیش خواند ہزارادہ خود سید احمد کبیر الرفالی الموسوی ^{ستانہ}
 و فرمودند کہ از ایشان خواهی پرسید کہ ما العشق خادم پیش

حضرت سید احمد کبیر آمد بعرض رسانید که یاسید ما لثقی
بمجرد استماع این سخن آهی از جوشش عشق بر آورده و فرمودند
که براهو لثقی مقابله سید درختی عظیم بود سوختن گرفت
و آن سید هم تمام سوخته خاکستر گشته آب شد خادمین کیفیت
را دید جناب حضرت غوثیه مجبوسه رضی الله عنه عرض کرد
آنجناب فرمودند که برو آن آب را که از جانر قه باشد
بعطیرات کرد کن خادمه دیده که آب آن بر جاست بعطیرات
کرد کرده بعد از آن ساعتی از لجه حقیقت رجوع حاصل
وجود غمصری انسان نموده سر بر آوردند و زنده شدند چون
این خبر جناب حضرت قطب الاقطاب غوث اعظم رضی الله
سایندند فرمودند که ازین مرتبه دو کس از اولیا با رحمت

بوجود عنصری انسانی کردند یکی از ایشان و یکی از سلف
 و کریم هروالی صاحب سیر که درین مقام **رباعی** شہسوارانی
 کہ دیدند حسین بار یافتند در بای حسنی بی کنار جلد کشند
 غرق بحر حسن دست فی خیر از بحر دارند نہ کنار **باید دانست**
 کہ حضرت سید احمد کبیر رفاعی از کبار سادات حسینہ
 لهذا ایشان را بخوانند ہر رادہ کی حضرت غوثیہ محبوبہ ^{مسکینہ} است
 و سید رفاعی بخدمت مقدسہ غوثیہ محبوبہ استفاضہ ^{نمودند}
 و صحبتہای دیدہ در انجناب استطاب بودند و بحر و خلافت
 اجازت و معیت و برکت صحبت اشرف شدند و لهذا
 حضرت شرف قادرہ در حق حضرت سید فرمودہ اند عربیہ
 کہذا ابن الرفاعی کان منی اسبک فی طریقہ و استغالی

المتقبة الثامنة عشر فی اعطایہ ولد العلی ابن محمد
 العربی آورده اند کہ شیخ علی بن محمد العربی مرد دولتمند
 و صاحب جاه و جلال بوده ملک و مال و مویشی زیاد
 از حد داشت ولی خلف نداشت بنابراین ہمیشہ درین
 غم مبتلا بود و مدت مدید خدمت مشایخ زمانہ خود
 و لیکن دعای سحکس در حق وی با جابت مقرون گشت
 روزی مجذوبی بوی شارت داده کہ حضرت عوث
 اعظم رضی اللہ عنہ کہ صاحب ولایت است و رتبه ^{عزت} مجبوت
 بر حضرت ایشان سلم شده است و بدان مخصوص گشته
 اگر در خدمت حضرت شان بروی و استدعای از ^{توجه}
 ایشان بطلوب خود فایز شوی او باین اشارت سوی ^{بعداً}

شریف راهی شد بعد روزمانه بعد ادا شریف رسید
 چون بمحفل شریف آنحضرت رضی الله عنه مشرف گشت قبل از آنکه
 چیزی التماس نماید حضرت غوثه محبوبه فرمودند که در قسمت یوسفی
 نیست تا از کجا دایم شیخ علی ندکور بدر تمام عرض نمود اگر قسمت
 من فرزند می بودی چه انقدر رنج و تعب می کشیدی
 میدانم که از نصیب خود عاریم چون بدرگاه حضرت محبوب ^{السرور} رسیدم
 امید قولیت که براد خود فایز شوم که هیچ کس از درگاه ^{الهی} محبوبان
 از مراد خود عالی و ما امید نرفته است **در** ای در که تو
 بلجا، و ما و ای همه کس سرشته مکن خاطر و فریادم رس
 حضرت غوث اعظم رضی الله عنه را بر شکستگی خاطرش رحم
 و گفت یکبار پشت خود بر پشت ما بسا که یک فرزندم باقی بود

تبوعطا کردم او همچنان کرد بوقت رخصتش فرمودند اگر چه
 نام آن فرزند محمد داری و لیکن ملقب بلقب من محی الدین
 خواهد گشت کسی که علی عربی بوطن مالوف خود رسید بحکم
 قادر مطلق عیاشی حاصله شد و فرزند می براد که قطب الاقطاب
 وقت گشت و در توحید بسیار تصانیف نمود و مشهورترین
 از تصنیفات او مصوص بحکم و فتوحات بکیه است و آن همه
 طراوت و تنصارت توحید الهی که در دانش ظهور یافته
 بکثرت از دریای وجود خداوند م حضرت غوث اعظم
 رضی الله عنه قدس الله سره الاکرم بوده **باید دانست**
 که خلاصه عرفا حضرت شیخ محمد عیسوی قدس الله سره ^{علی}
 و افاض علیه سحاب الغفران و الرضوان و الرحمه

اسید برنا پوری می نویسند که دو محی الدین درین است
 موجود گشته اند یکی را صفت علم بوجه کمال دادند ان شیخ
 محی الدین عربی بود و یکی را تصرف قدرت بوجه تم
 کمال عنایت فرموده اند و آن حضرت سلطان الاولیاء
 الاصفیاء قطب الاقطاب عن الالقاء شیخ محی الدین نعمت
 الاعظم ابو محمد سید عبدالقادر ابن سید بی صالح
 جنکی دوست رضی الله عنهما بودند و مولف اصلاح الله تعالی
 شأنه میگوید که حضرت غوث اعظم رضی الله تعالی عنیه
 صفت تدویر تمام و کمال گشته و شیخ عربی را هر چه رسید
 واسطه از انجمن است طایب سید و او از حوشه چپینان
 نوحه کمان آن درگاه آسمان جاهاست و گویند که چون این

متولد شد پدرش شیخ علی کجذبت حضرت محبوبه رضی الله
 عنه پاور دند منظور آنجناب عالی منزلت کرد اند آنحضرت بروی
 نظر فیض اثر کرده فرموده اند که سبحان الله طرفه مردی
 پیدا شده که در وقت حوز زمان میخوابد و هر اسراری که
 اولیا ارتد تا زمان من پنهان کرده بودند همه رطاهروا شکارا
 خواهد کرد **بیت** اینها که خاک را بنظر کمیاب کنند هر سنگ
 خاره را در ربی بها کنند **المنقبة التاسعة عشری** ^{لبیفة} ^{احیاء}
 المشویة افراخان منقول است که در بدیت احوال بعضی سفار حضرت
 سلطان محبوب غوث اعظم رضی الله عنه در شهر ^{طبرستان}
 بازاری گذر فرمودند شخصی بیضهار مرغی چینه بر چینه ^{منقده} ^{حنت} ^{منقده} ^{حنت}
 آنحضرت قدس سره پهنه چند از آن شخص خرید و در ^{طبرستان}

مبارک

مبارک گذرانید که اگر در آتش انداخته نمی چسبید البته جان در آمده
 پرواز میکردند حضرت غوث اعظم قدس الله سره الا کریم انقدر
 مبارک گفته که پنهان در جنس آمده و از آن پوستها جدا شد و بچه های
 با پر پیدا شدند و در پرواز شدند این طرفه واقعه در شهر پیدا شد
 صاحب لایت آن شهر در خاطر خطر افتاده که مباد امثال این
 شخص ملک ترا تصرف خواهد کرد بخدمت آنحضرت عالی مرتبت گفته
 فرستاد که شما درین شهر ماسا فرستید در ملک متصرفان تصرف
 برخواستند بروید و الا شما دایند حضرت قطب الاعظم رضی الله عنه
 جوابش فرمود له مالک همه ممالک مالک الملک حل سلطانیت
 و متصرفان است چون سبک اجل تصرف جاننت خواهد کرد از تو بجز
 مسوع نخواهد شد بنام که این جواب رسید فی الفور قابض روح

حاضر شد و جان اورا قبض نمود **پیت** ہران کہتر کہ با عتر سبیز

چنان فستد کہ ہرگز بر خیر **المنقبۃ لعشرون** فی وجود

شیخ اشوخ شیخ شہاب الدین السہروردی فی زمانہ رضی اللہ

اور وہ ایذ کہ منکو حہ شیخ محمد بن عبد اللہ السہروردی **محبیت**

غوث الثقلین رضی اللہ عنہ آمدہ عرض نمود کہ ارزوی فرزند می دارم

کہ خافیت را شاید انبیا و رسل صلواتہ اللہ علیہم اجمعین ازوداشتند کہ

فرزند صالح نوشته آخرت است امیدوار آمدہ ام کہ حق تعالی از تو

دعا دشما فرزند می عطا نماید نامدار دنیا و آخرت باشد حضرت **سلطان**

محبوبان غوث الثقلین رضی اللہ عنہ از حضرت حق سبحا تعالیٰ **شہ**

التماس نمودند کہ این عورت یا رسا را فرزند نرینہ عنایت شود **نامدار**

دنیا و آخرت باشد ہاتف غیب آواز داد کہ در نصیبہ این زن **فرزند**

همچنین جواب سوال آن مرتبه شد حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه
 از سرناز و نیاز می که بدرگاه حضرت حق داشت خرقه مبارک خود را
 از بر مبارک بر کشید و بطرف هوا راند غرض آنکه هرگاه الهام
 قبول نمی شود خرقه را بتو دادم درین اثنا روح پرست حضرت
 مصطفی علیه الصلوٰه و السلام حاضر شده آن پیرهن را از هوا گرفته
 بدست مبارک خود بحضرت غوثیه مقدسیه پوشانیدند و ارشاد فرمودند
 مودند که فرزند من درگاه حضرت الهی پس بی نیاز است اندکی صبر ^{تخل}
 باید کرد حضرت غوثیه محبوبه عرض کردند که یا جدی من درین کار تنها ^{بودم}
 حالا چون ات مبارک را بحضرت بر سر رسانید انداخت میتد ^{است}
 که این عورت را مطالب حاصل شود و درین بودند که او آزاد که یا غوث
 الاعظم دعا تو قبول کردیم و عورت سائله را فرزند دادیم حضرت غوثیه

محبوبہ رضی اللہ عنہا آن عورت ابشارت دادند کہ مراد حاصل آئے
 چنانچہ درہمان یام حاملہ شد و بعد از مدت حمل صبیہ آورد پس
 از چند روز ان صبیہ را پارچہ کسرخ پوشانیدہ پیش حضرت سلطان
 الاولیاء آوردہ عرض نمود کہ حضرت ابشارت فرزند نرینہ زادہ ^{نمودند}
 صبیہ متولد شد حضرت سلطان محبوبان فرمودند کہ صبیہ ^{تشد} کلونہ با
 این سخن فرمودند بجز بقیہ تمام بدست مبارک خود خرقہ آن صبیہ ^{کرد}
 نظر مبارک کردند علامت فرزند نرینہ طاہر شد فرمودند کہ اینک
 پسر است و این فرزند من است و نام این پسر شیخ ابوشوخ ^{شد} بہا
 السہروردی نهادم و عمر او دراز خواهد شد و مریدان او شیخ ^{نہا} ہاشم
 و صاحب ارشاد شوند چنانکہ فرمودہ بودند ہمان شد و بسیاری
 از مریدان او مثل مخدوم شیخ بہار الدین زکریا رملسانی و قاضی ^{جمہدین}

ناکوری

ناکوری و شیخ سعدی شیرازی و غیرهم قدس الله اسرارهم شدند
 رباعی آنها که خاک را بنظر کمی کنند آیا بود که گوشه چشمی بمانند
 آن دختری که آده از خاندان صدق از یک کرشمه مردم صبا
 صفا کنند **المنقته الحادیه و العشرون** فی خرا اعتراف خلیفه
 فی حقه رضی الله عنه آورده اند که تاجری هفت درعه پارچه ^{خلیفه}
 بغداد آورد و قیمتش هفت هزار دنیا رسیخ بود خلیفه بجهت پیش
 قیمتی آن اتباع نموده تاجر با او بس شده راه خانه خود گرفته روان
 چون در شمار راه عبورشن بر در خانقاه قطب الکاینات فخر الموجود
 حضرت عوث اعظم قدس سره الاکرم فتاد بنجاد ملی مرشد ^{مینی}
 که بر در خانقاه است بیار و هفت هزار دنیا حواله اسنما و از وی ^{بارج}
 که دارد بگیر و برای من بپزن بدور چون خادم بموجب است ^{عمل نمود}

و یک پا و پارچه در کار شد خادم آمده عرض نمود فرمودند پار
 های کلیم سیاه که حاضر بود بجای آن بدو زد این خبر خلیفه ^{سید}
 خلیفه بوزیر خود فرمودند که بخدمت عالی منزلت غوث ^{عظیم} ^{السنه}
 برو و سلام من برسان و بگو چیز را که نظر بر قیمتش کرده من ^{نخندیده}
 شما بگردار من معنسی بدو وجه شما خفت حاصل شود یکی انکه ^{دوم}
 با خود گفتگو کنند که آیا خلیفه زنده است که نتوانست خرید ^{دوم}
 انکه سبب خست و ذمات طبع جرات با اتباع آن نکرد ^{گاه}
 هر گاه وزیر بجناب حضرت غوثه محبوبه رسید از دور ^{معا}
 که پراهن همان پارچه در بر حضرت غوثیه است و پس ^{سینه}
 از کلیم سیاه که قیمتش هفت درم نباشد بخاطرش ^{سید} ^{که نزد}
 این بزرگ حسن پارچه باشد و کلیم سیاه فرق نبوده ^{باشد}

ایمان

ایشان فتن و تبلیغ بی‌غایم خلیفہ نمودن عالی از حضرت نباشد
از همان جا برشته آمد کیفیت بخلیفہ ظاہر نمود خلیفہ از ترفع مساطبت
بویرانراض نمود پس خود را با شکر پیش حضرت غوثہ محبوبہ فرستاد
کہ بہ سید عبدالقادر مانع آید کہ در آنچه حضرت ما باشد در آن مہمان
نماید پس خلیفہ برابر سوار شد در شمن غزلت آن حضرت رسید
از استماع آن شور و غوغا شد در آنوقت آن حضرت غوثہ محبوبہ
رضی اللہ عنہ سر از مراقبہ بر آورده نظر مبارک بطرف پسر خلیفہ کرد
بمجرد آن نظر ملائکہ اورا مبعوث سپرد آئستہ جانی بردند کہ آنجا
عقل و وہم انسان عبور نتواند کرد ہر گاہ این خیر خلیفہ رسید
خلیفہ از ہر اس نفعی بلرزید ما خود گفت اگر من بیروم بیاید
کہ ہمان حالت بر من رود بہتر است کہ من بیروم و علاج

پس خود گنم پیش پر خود رفت ماجرایی خویش عرض کرد پیش
 نقشی نوشته داد که انرا زیر سر خود نهاده بخواب روی دیگر
 در نظر تو آید پیش او فریاد کنی چنانکه هر یک از خلفا را رعبه رضوان
 الله علیهم تلخ چارشب هر یکی هر شبی بخواب آید و آمدند و التماس ^{تطلب} خود
 نموده هر سه از خلفا را رعبه فرمودند آنچه سید عبدالقادر ^{بنده} هم
 بکشاید خلیفه پیش پر خود اظهار نمود پیش نقش دیگر نوشته داد
 که زیر سر خود نهاده بخواب رود در شب بچشم بگرد نهادن ^{نقش}
 زیر سر جمال جهان ارا می سید عالمین صلی الله علیه و سلم
 مشاهده نمود بعد از استغاثه نمودن خلیفه بانحضرت صلی
 علیه و سلم انحضرت جوابی که خلفا را شنید داده بودند
 و فرمودند ای که ولد من سید عبدالقادر بسته است ^{همون}

خلیفه

خلیفہ ماکو کشتیں میں درخود آمدہ عرض نمود کہ اکنون رویتہ حتی سبحانہ جل
 باقی ماندہ است دیدن و متعذر چہ علاج کنم پراو گفنت حالا ہمین فکر را
 کہ ہمہ بگر نشق شوم و بجناب مقدسہ حضرت عیلة قادریہ رفته طریقہ عجز و انکسار
 پیش گیرم شاید کہ رحم بر حال ما یان نماید همچنان کردند چون نزدیک عاتقا
 عالیچار رسید عرض کردند آنحضرت نگاہی سوی آسمان کردند و بگمترتہ
 پسر خلیفہ ہماں ہنایت کہ آمدہ بود اسب سوار از آسمان فرود آمد و
 شمشیر علم کردہ طرف میں خود حملہ نمود پیش گفت ای پسر من از
 فراق تو باین حالت رسیدم و تو چنین پیش می آئی و حملہ بہ تن
 من نمائی باعث چیت پسر گفنت من سبب تو از حبش بگمترتہ
 آمدہ ام کہ حضرت سید عبدالقادر مراد از راہ اغراض از تو جدا ساختہ
 و ازین عالم چنین غایب کردہ لیکن در جانی خوشی و مقام دلگوشی

برده با صنایع نعم محفوظ بودم که مقصد کرسی و در خواب میباشند
 تو ما را از آنجائی خط کرده طلبایندی هائساعت صلیفه با پیر و با تیر
 شده چپین عبودیت بر خاک سوده سینه سائیده استغفار نموده
 و از خادمان و فدویان درگاه عالینا آنحضرت گشته تا مادام که
 خلیفه زنده بود تخلف امر مقدس آنحضرت ننموده از دل جان نوری
 و معتقد بود **المنقبة العشرین** فی جعله رضی الله الا
 و ذکر ایشیح خودشیح داود قادری شیر کیر گفتل میکند که مردی
 بخدمت حضرت غوثیه مجبوسیه رضی الله عنه آمده عرض نمود که ازین
 درگاه لپناه و عالم نپاه که فتنه حاجات و کعبه مرادات است فرزند
 زینیه میطلبم آنحضرت فرمود که برای تو فرزند زینیه از درگاه قاضی الحاکم
 در خواست کردم انشاء الله تعالی آنچه خواهی عطا شود بعد از آن هرگز

المؤذنه

آموزد مبلارنت شرفی منزلت عالی مرتبت شرف می شد
 چون وقت آن رسید حکم قادر کن فیکون و توجه حضرت قادر در
 او دختری متولد شد آموزد دختر را در بر گرفت و بر حضرت چنانکه
 رضی الله تعالی عنده عرض کرد که وعده فرزند زینب بود و این دختر
 آنحضرت فرمود او را در حابه بهیچ و در خانه بروید پس که از نزد
 چه رو نماید آموزد در خانه آمده در حابه که پوشیده بود بر شیند چه
 که دختر فرزند زینب است **المنقبه الثالثه والعشرون** فی کرامات
 الحاکم من خدمت رضی الله عنه در مقامات غایبه آوردند حضرت
 سلطان مجربان خداوند مغموش اعظم قدس الله سره الاکرم
 از کیلان بقصد سیر در نواحی آن که جای خوش و مقام دلکش
 بود نزول جلال فرمودند آنجا شخصی سید ف بود که خدمت پادشاه

زمانه میکرد و یک تهمان سفید بافته در هر سال بجهت او ساخته میکرداریند چون
 شرف سعادت ملازمت آنحضرت رضی الله عنه مشرف گردید خود را
 در سلک عوامی منسک کرد ایند و دست انابت بدست آنحضرت
 داده مرید گشت هم در آنجا یک کلید و حجره خلوت آریته کرد چنانچه
 حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه چند روز در آنجا سکونت فرمود
 از آن پس آن سفید بافته تهمان اول که می بافته در خدمت حضرت
 مقدسه محبوبه میکرد ایند و تهمان دوم بپادشاه میرساند
 ظاهراً کسی این حقیقت بسع پادشاه رساند که فلان سفید بافته تهمان
 اول بخدمت پرستگیر خود مسکن راند و تهمان دوم به شما میاید
 از استماع این کیفیت سلطان وقت بر سفید معترض شد و اسیر
 تقصیرش در گذشت منجواست که معترض حال او شود چون

بغذها

سفید غلامی در مقام سامی درشت اعترض سلطان بخواطر
 یاورد گفت که عسری ارد که سلطان ازین امر معترض آید
 را حضرت التماس کرد تا سلطان از حلال و قهرمان فقیرت بمنده
 بسری خود برسد آنحضرت فرمودند که در گذر باید نمود که فقیرم
 فقیران حلال قهرمان نباید تو در حدست پیشای اینقدر شرم
 می شاید و او هر وقت هر ساعت همین مقدمه را بعرض منقد
 اقدس میرساند ظاهراً آنحضرت در علبه وقت بودند او را فرمودند
 که بزیر سال خود هوش آنکس همچنان کرد همان بخطه سلطان با ما
 لشکر پوشید گشت عایب شد ملکش زوال گرفت باکاه مادرش
 در همان سال از طواف کعبه شریف مشرف شده بوطن خود آمد
 در سلطنت پسر خود رسید از شهر پسر خود نشان مملکت یافت

بلکه بجای آن کوهها و درختها نمایان بودند حیران شده ناکشت
 اتقا درویشی درو آمد و حیرانی آن ضعیفه دید پرسید که چه صورت
 رویداده است آن لجرای خود عرض نمود درویش را هم عظم نوشید
 پس چوید بخواهد ز برکت هم عظم آنچه بر تو مخفی است آشکارا
 و ظاهراً خواهد شد آن ضعیفه همچنان کرد چه کند حکم شد که برو
 سید الا ولیا علی مرتضی کرم الله وجهه بروی انجا التماس
 خود کنی که آن سرانجا آشکار خواهد شد همچنان کرد باز انجا
 بشارت یافت که برو صد عثمان بن عفان رضی الله عنه بر
 ان سرانجا معلوم شود همچنان کرد باز از انجا همین بشارت
 یافت که بجانب حضرت امیر العالمین عمر رضی الله عنه برو
 کرد باز از انجا بشارت یافت که بجانب امیر الصدیق

حضرت

حضرت ابو بکر صدیق رضی اللہ عنہ برو رفت از انجانیہ معش
 کردید کہ متوجہ برو صہ منورہ مطہرہ حضرت بنوہ مصطفویہ صلی اللہ
 علیہ وسلم والکھاس اتغنا رپسرخود کن تا مشکلت آسان کرد
 آن ضعیفہ ہمدان مقام خجستہ فرجام شرف شدہ الحاح وزارت تمام
 کردن گرفت عالم باطن بحال جهان آرامی حضرت مقدمہ
 مصطفویہ علیہ الصلوٰۃ والسلام والیچہ مشرف شدہ عرض احوال خود
 نمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بجناب حضرت ایزدی حل سلطہ
 متوجہ شدند کہ الہی آن کدام از مقربان در گاہ است کہ چنین
 وارد در آن اشنا داد رسید کہ یا رسول اللہ آن ہندہ است مجبوب
 من و مقرب کائنات من و از فرزندان است خطیش غوث اعظم
 و ما شریعہ بقادر است آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم

بسیار خوشوقت و شادمان شدند و شکر کبار تقدیر و تعالی
 بجا آوردند فرمان شد که یا محمد آن محبوب خاص است تا
 بر داری و ما می‌کنیم و شما متوجه شوید و بسید عبدالقادر گوید
 که از تقصیر این ضعیف در گذر و بخت چون آن حضرت صلی
 علیه و سلم بجانب فرزند خود غوثی محبوبه رضی الله عنه متوجه
 چنانکه آنحضرت رضی الله عنه از راه مکاشفه از مکان خود
 بعزت تمام آمده بشرف روضه منوره محمد صلی الله علیه و سلم
 حاضر شدند و عرض نمودند که یا جدی که این فقیر یکی از فرزندان
 آنجناب است چه حاجت قدم رنجبه بوده که بلال احکم شد که
 این خبر به برساند من از فرمان بر دران حضرتم آنحضرت
 صلی الله علیه و سلم فرمودند که یا فرزند من تو محبوب حضرت

سجانی و فرمان حضرت رحمانی چنانست که ما برداری محبوب من مکن
 و تقصیر بر ضعف را معاف کنایند حضرت غوث اعظم فی الفور عرض نمودند
 که یا جدی ما بران خلیفه اعتراض نکردیم آن سفید باف کو همراهت کرده باشد
 آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود پس ازین شخص نخواستید هرگاه سفید باف
 این باجرا شنید در قدم حضرت بنویره مصطفوی صلی الله علیه و سلم افتاد
 و بعت تمام ده آن ساله خلیفه را و اگر کرده اظهار نمود پس ازین
 معاملة حضرت مقدسه بنویره را علیه الصلوة و السلام بسیار خوشوقتی از
 داده و فرموده که احمد سد فرزندم سید عبدالقادر در مقام قرب
 محبوبیت است پس آن ضعیفه را رخصت کردند ضعیفه تاریخ آن
 روز را نوشته نزد خود داشت و روانه شد بعد از چند روز بر سر حد
 خود رسید همه ملک چشم چنانکه بود یافت و پسر خود را سحت و سلامت
 یافت

دید و در کنار گرفت و گفت از بهر تو چندین محنت پیمستم و تمام ما را
 اطهار کرد چون خلیفه این با جبراشیندا را استماع آن بهمان عتبات
 که خود را در سلک غلامان مقدسه قادر به منسلک کرد و آنچه با درش
 با اهل عیال خود بوسید سفیداف آمده در قدم آن حضرت رضی
 عنده اخذت آنحضرت بسیار مهربانی و الطاف نمودند و تفصیر
 معاف فرمودند مبعده مادر و فرزندان مرید حضرت شریف شدند
 خلیفه مادر خود را تمام احوال خویش که شش ماه بر سر او گذشته بود
 ظاهر نمود که بجای آسمان آن ساقه سفاف کرده و عاقر کرده
 گذشته بود مادر خلیفه تاریخی که نوشته تا خود داشته بود تاریخ
 خلاصی این یافت بهمان توجه و صلی الله علیه و سلم و تلافی
 رضی الله عنه فرد هر که با فولاد بازو نیچه کرد ساعد سبین خود را رنج کرد

المنقذ

المستقبلة لراغب والعشرون فی تخلص السد تعامریه من نار الدینا والآخرة

میان عظمه آند بن قاصی عماد علوی بن میان نظام بن شام محمد بن
 قدوة العلماء والعارفین میان وجه الحق والدین علوی رحمہ ^{عالم} عالم
 نفل میکند که در برهان پور متصل خانه من ہند ولی از قوم کہتری کہ ^{بود} رردا
 بجای آب فیض آب حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہا پانہ اعتقاد ^{بود}
 داشت چنانکہ در عرس شریف آنحضرت رضی اللہ عنہا مساعی ^{میکرد} مخرج
 و طعام ہر اسام کونان کی می پختند و روشنائی بسیار ^{میکردند}
 اکابر و فضلائ امی طلبند بعد وفات و قبایل او در ^{مسان} اطراف
 کہ جای سوختن کافران است بردند و ہمہ و روغن بسیار ^{تشداد}
 ایشن کرد ہر چند برہمہ و روغن می انداختند و بر چہای سوختہ
 می افکند ولی یک سر مویش سوخت قبائلش لاچار گشتہ ^{تفان}

نمود که در غیبتی که جوی سایل است بانداریم و روان سازیم در آن
 اشاد و روشنی در ریشی صاحب بدلی را از حضرت عوینیه محبوبه رضی
 الله عنه در واقعه معلوم گشته که فلان مهند و پیش فلان کس رنجی
 از فرزندان نیست بجز طبعه مشرف گشته بود و در اصل سلسله اهل
 ارادت من گشته سعد الله نام دارد و قابل و واقف حال آن ^{نموده}
 احوال که فوت شده میخواهد که بدریا اندازد شمار بر وید و از دست ^{شان}
 بزور گرفته و بر غسل داده و نماز جنازه خوانده و دفن کند ^{غده}
 پروردگار است که مرید را دنیا و آخرت کا زین کند و از ایمان
 سلامت ببرد و آن در روش با جماعه کثیر آمده ^{شان} او را از دست
 گرفته تجیر و تکفین نموده در مقابل مسلمانان مدفون ساخته
 رابعی اسی برادر که میخواهی بسیار در پیش دینا و کلب ^{شان} همان ^ک

بایمقن

بالیقین یا بدیجات کرد و از اهل بهشت هر که او باشد مرید خاندان قادری

المنقصة الخامسة والعشرون فی ظهور و لاء الی کا ننت تمنی

المعجزات النبویة فی مقام لم یصل الیه بعد انسی صلی اللہ علیہ وسلم

مشد در ویشتی عارفی بطریق سیاحت سیرکنان به شهر می رسید

که آنجا حکومت سبج حاکمی بود و فرمان سبج سلطانیه بتابع رسالت

حضرت مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم هم بر سیده و مردمان آنجا هم ^{سهمی بود}

که در روز چهارشنبه رسرتا لابی رفته غسل می نمودند و روز پنجشنبه

دیگی کلان که نزد تالاب نصب کرده بودند هر کسی بقدر خود آرد کند

و شکر و روغن زرد در آن دیگی جمع می نمودند بعد از آن دهن آن

دیگی بسته جلوا می بخشید و همه مردم آنجا آمده قسمت می نمودند

چون آن روش در آن بار این معامله دیدگی از آنها پرسید که

پرستش چنانچه است که شما میکند او گفت این پرستش نیست این روز
 روز کسی است که بعد از رسول خدا از او هیچ کس بزرگ نیست

مابان این روزه نگاه میداریم و هر هفته بنام او صلوات می فرستیم
 ویش گفت که نام آن بزرگ چیست گفت نام او را یکی از کبار ماست

او سنی خواهد در ویش زو پرسید گفت با غیر غسل و طهارت نام

آن بزرگ میگیرم چون روز چهارشنبه غسل خواهم نمود آن وقت

اگر کسی خواهم گفت و نامهای او بسیار است چون روز

چهارشنبه آنها بر تالاب کرده غسل میکردند در ویش از کبار

آنها نام آن بزرگ را استفسار نمود آن کس کتاب خود را نمود

و خواند که آن بزرگ در بغداد است و در آنجا آسوده است

و مولدش که این است نام او شیخ محی الدین سید عبد القادر است

بوز

بعوث اعظم قطب ربانی و بعوث صمدانی و محبوب سبحانی و بعوث اعظم
 و بعوث الثقلین نیز یاد میکنم و کسنت شخصی را معتقدان اینجانب درین
 دیار ما وارد شده است او فرموده بود که هر روز چشمت بنیام چشم
 عوث الاعظم چهری نیاز کرده باشید از این با این امر رماند
 نده است و نیز حکم هیچ عالمی بر بار نبی است اندر ویش
 متعجب شدم که از رعیت پیغمبر صلی الله علیه و سلم حکمی در اینجا
 و ولایت حضرت عوثیه محبوبه رضی الله عنه در اینجا محیط گشته
 که یکی همه معجز است نبولیت ما خود عقده نموده که تا من همه مردم
 شرف اسلام شرف نسارت از اینجا نروم ما بن مردم گفت که بعد
 از خدا تیمعا و الله شش شخصی است که تمام کاینات را زهر او فرود
 و انس و جمیع مخلوقات را زهر او خلق کرده و او ازین بزرگتر است

و از ملائکہ و جن و انس فصل است و این برزک از بررکی اوست گفت
 آن شخص که ام است در ویش گفت که نام و مبارک او محمد است
 صلی اللہ علیہ وسلم و جد برر کو را این برر است و نبی خرا لران است
 و بعد ازین کلام تمام مردم شهر از اعیان و اکابر در پیشان
 در ویش بحضرت سرور کائنات اشرف مخلوقات محمد مصطفی صلی اللہ
 علیہ وسلم ایمان آوردند و از طریقہ دولت محمدیہ استغنا نمود
 او کلمہ توحید عرض نمود و احکام ایمان اسلام بیان فرمود همه کس
 بکلمہ طیبہ تصدیق نمودند و اقرار کردند و بدین اسلام شرف پذیرند
المنقبۃ السادۃ والعشرون فی صرف الجیل الجیاد فی علا
 فقر سود الاغنیاء آورده اند کہ چون حضرت غوث اعظم رضی اللہ
 در بغداد شریف بارشاد طالبان حق از حق نامور شدند و صرف

و احیاء اموات از دم عیسی صفتش ظهور رسیده خلق از طرف و
 جواب برای قدم بوسن مبارک آمد و شد میگردند در روشنی صفا
 و رع و تقوی را که بسیار دور تر از بعد از شریف بوده شوق ملاقات
 آنحضرت خجسته آیات کردید تا ملحق مسافت بعید نموده و محنت ^{کشید}
 بعد از شریف سید اتفاق گذریش بر طویل است چنان آنجناب ^{سید}
 سره العزرا افتاد چه پسند که جلهای اسپان از دپا و زربفت و
 جای سنها زنجیرهای طلا و میخانه نقره است درویش اصلا در
 اعتقاد افتاد و در دل آورد که کسی انقدر کرد و فرزند نیامش او را
 حلاوت یاد حق ^{کشته} جوایز بود و قرآن از او چه باشد از بها بخا بار
 در مسجد محله فرود آمده و در همان شب همان شب بیمار شد و صاحب ^{نشین}
 کشت مسلمان آن محله در مسجد پیدا بودند درویش ^{طبیعی} بیمار دیدند

علائق طلب داشته طیب بدین نوشوش گفته گفت علاج این پها
 نهایت مشکلات گفته علائق صحت گفت اسپ خوبی راز کج کنند
 و از خوش صاحب مرض اغسل دهند و کباب جگرش را خوردند
 شاید که محتش نصیب شود حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه
 آن درویش مشرف شده خادم خود را فرمودند تا درویش ^{طیب} پها
 حاضر آوردند چهار رانزد حجره خاص دادند و طیب فرمودند
 تا در طویل اسپان رفت هر کسی که قابل علائق باشد بکار آرد ^{طیب}
 در طویل رفیه اسپ که لایق دانست ذبح کرده خوش درویش را
 غسل نمود و جگرش را کباب ساخته بخوردش داد حتی که چند اسپ
 درین صرف شدند درویش چهار صحیح البدن گشت و صحت کامل ^{گشت}
 چنانچه آب صحت برسد شریک میشد و غسل کردند درویش ^{بیت}

پیش حضرت غوثیه مجبوسه رضی اللہ عنہ آمده خواست که شکر تو
 جبات آنحضرت بجای آورده پیش زانکه درویش حیرمی گوید
 بزبان مبارک فرمودند ای درویش از فلان ملک ^{فلان}
 شهر و فلان قوم برای دیدن ما آمدی و محنت طولی ^{کشی}
 این همه بشمار برده ما است و آنچه بدین طولیکه اسپان با دزمار
 ورد می که کسی که انقدر کرد و فرد نیادارد و اریاد حق و قریب
 چه صلاوت بود یقین که ما مردم فقیر را با اسپان چکار و از آن
 روز می که از شهر خود بر آمدی از درگاه قادر لایزال دوز بحلال
 فرمان رسید که فلان درویش از فلان شهر و محله و قوم بدین
 نومی آید در حق او تصدیق چنان است که در بعد او آمد ^{فلان}
 بیماری خواهد افتاد و عیالش نخواهد بود مگر خون فلان ^{سپ}

و مگر اولهذا قبل از رسیدن تو موجود کرده گذارستم تا مهلت
 همان مقصود شویم و جلدها و زنجیرها و میخها از طلا و نقره بجهت آن بود
 که طیب از در فقر محروم نگردد و آن همه آلات را به طیب فرمودند
 در پیش بن صدق و مقال مقرب گشته تا بید شد و چون وقت
 بدهیت طیب نصرانی بوده در خاطر آورد که دین محمدی را
 و برحق است که از فرزندانش چنین کس صاحب تصرف و
 و کمال است فی الفور کلمه شهادت بزبان راند و شرف اسلام
 مشرف گشت و خدمت آن جناب را لازم گرفته تا از جمله اهل بیت
 فرد سگ اصحاب کعبه روزی چند بی پیمان گرفت مردم
 المنقبته سابقه والعشرون فی اقراس کلمه بکلیل الای
 شیخ احمد جام زنده نسیل آورده اند که از اینها حضرت سلطان

ابو سعید ابوالخیر بوده رضی الله عنهما طرفه حالتی داشت گویند
 که شیر سواری شد از ملکی بلخی و از شهری شهر می نخرج کنان
 سیر بکرد در هر ملکی که میرسد بقطب ولایت از آن کفنه میفرستند
 که بجهت خوراک شیر من ماده کا و بفرستند و گرنه شیر خود را میگذراند
 که کار خود میکند هر بزرگی را که این سخن میرسد همان وقت
 ماده کاومی میفرستاد که خوراک شیر باشد ظاهر آن کفنت
 امی شیخ شاطرف بغداد شریف میفرستند که تا صاحب ولایت
 انجام در یامید و ملاقات نماید کفنت البته میروم القصد
 شیخ روانه بغداد شریف شد همان روز حضرت غوثیه مخنویه
 رضی الله عنه بزبان شریف فرمودند که شیخ احمد جام نزد
 برای ملاقات می آمد و بر شیر سوار است مک ماده کا و بر
 کلاه

که شیر بخورد طیار در آید تا چون تقاضا کند بفرستیم شیخ بعد
 از چند روز بعد در رسید برای آن ماده کا و اکتس جناب
 اقدس حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ کشته آدمی را
 که پیغام محبت فرجام آورده بودند که شما بروید و مطلوب
 شیخ عقب شما میرسد چون این جواب بسمع شیخ رسید کرد
 و گفت تا می اولیا هیچ کس در نظر من نمی آید مگر حضرت سید
 عبد القادر جیلانی حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ آن باؤ
 کا و افسر تا دند و عتبات ماده کا و اکتس کی که همیشه بر درخا
 عالیجناب افتاده می بود روان شد بجز دیدن سگ
 شیخ شیر خود را برو کاشت ماده کا و اکتس ماده ماند سگ
 از عقب او غنڈ کر شیر را بگرفت و پارچه پارچه کرد آن مان

شیخ

شیخ گفت که در راه مولی تعالی جل شانه شیخ ما شیخ عبید
 القادر است او بشرف صحبت و تربیت میآزاید اثر از جمله
 سلاک صفای آنحضرت رضی الله عنه منسکاشد **رباعی**
 چو خواهی قرب حقانی سگ درگاه بیلان شو که بر سر آن
 شرف دارد سگ درگاه چیلانی **المنتخبه الثامنة والعشرون**
 فی وصول جسم غفیر من الفساق الی الحق بنظره رضی الله عنه
 آوردند که در ویشی از محفل شریف حضرت عوثه محبوبه رضی
 الله عنه گذر کرد و در خدمت عالیمرتبت آن حضرت عرض
 نمود که یکسیدی هر روز ازین درگاه عالم نیا به عطاها
 بسیار معاینه کرده می شد امروز از وجود شریف **بج**
 آثار سخاوت آنحضرت ندیدم حضرت عوثه اعظم

رضی اللہ عنہ بہ خادمان فرمودند تا یکصد و چهل کسان فراق
و عصات را جمع کنند و ہفتاد کس را از طرف چپ
استیادہ نمایند تا چہمان گردند بعد از ان حضرت عمو
محبوبہ رضی اللہ عنہ نظر رحمت بر ان طایفہ نمودند فی ان
ہر کدام را بمقام و وصول الہی رسانند و در جواب ان
ویش فرمودند امروز انقدر سخاوت بوقوع آمد **انہا**
خزان خدی کیت کہ این کار رکند کہ چنین طایفہ
لا یوق دیدار کند کیت عیسی نفسی بغیر جزو مجسم کہ
بیک نفس و صد مردہ را پیدا رکند **المتیقۃ التاسعہ**
والعشرین فی جموعہ ما جموعہ الائمۃ المعصومین رضی اللہ
عنہم آوردہ اند کہ سید المرسلین و امام المتقین محمد

مصطفی

مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم طرف خانہ سیدالسنار
فاطمہ الزہری رضی اللہ عنہما روزی تشریف فرمودند قدر

آرد کند کسی بخدمت خاتون جنت فرستاده بود

اربع سو قمی تشریف آوردن آن حضرت صلی اللہ علیہ

وسلم در کجی آن مشغول شدند تا چند قرص نان پزند چون

حضرت امایین مقبولین تشریفین امام حسن و اکسین رضی

اللہ عنہما در آنوقت با یکدیگر بازی میکردند حضرت بنویسند

مصطفویہ صلی اللہ علیہ وسلم نزد خود امام حسن را

طلبیدند شفقتها و عنایتها بومی فرمودند چنانچه حضرت را

رضی اللہ عنہما آن شفقت ملاحظه کرده در خاطر آوردند

که درین وقت آن حضرت امام حسن را در بغل گرفت عنایت

میفرمایند و امام حسین از درمی پند و او را تا این وقت
 نطلبیدند آیا درین چه ستر است حضرت سلطان
 الانبیا از راه اشرف باطن بر خطر ایشان مطلع
 شده فرمودند که یا فاطمه در خاطرت چنین رسید
 که توجه من در باره امام حسن و عدم لقیات در باره
 امام حسین از چه پر بگذراست خاتون جنت عرضدا
 شد و رسول اعلم حضرت بنو مہ صفوی صلی اللہ علیہ
 وسلم فرمودند کہ یا فاطمه ہر دو جگر گوشہ و نور دیدہ
 یکی را از دیگری دوست تر میدارم اما درین وقت
 معلوم شد کہ نہ تن از اولاد امام حسین خجدا شد
 کہ استحکام دین مبین مؤمنین و انضباط یقین مسلمانان جو

انہا

آنها را و ارج خواهم کرد گرفت و این نه تن اینست بن
 العابدین و محمد باقر و جعفر صادق و موسی کاظم
 و علی رضا و محمد تقی و علی نقی و حسن عسکری و محمد مهدی
 است بجز استماع این کلمه از زبان حبیب الرحمن بنجا
 حضرت سید جهان خطور نمود که امام حسن پسر کلان
 کاشکی از اولاد آن نه تن می شدند باز حضرت سلطان
 الانبیا صلی الله علیه و سلم بر خطره زهر ارضی سد عسما
 مشرف شدند فرمودند که یا فاطمه اکنون در خاطر شما
 عبور نموده که این نه تن کاشکی از اولاد حسن می شدند
 گفتند در سوره اسم فرمودند که یا فاطمه ازین مخرج
 اندیشه در دل راه ده که در ویط اولاد حسن سد عبود

نامی بوجود خواهد که از آن تن اشهر خواهد بود و ایضا بوی
 این معنی حضرت غوثیه مجبویه رضی الله عنه در ملفوظ شریف خود
 فرمودند که اگر شخصی ده فرزند دارد و در خاطر او باشد
 که همه ترک نعمت سبکی بهم حق تعالی هرگز تن بتدریج متوفی
 ساخته و همه ترک نعمت او نوبت نوبت به هم رسد
 آیا درین عجزت ظاهرا این کلمات مدتسی در جواب
 شخصی فرمودند که در خاطر او خطر باشد که جمیع کمالات بر
 امام در ذات شریف حضرت غوثیه مجبویه رضی الله عنه
 چگونه مجتمع شودند است که ذلک فضل الله یوتیه من
 یشاء و الله ذو الفضل العظیم و ایضا در مجمع الفصحا
 آورده است که حضرت سلطان لابن ابی محمد مصطفی

صلی اللہ علیہ وسلم روزی نشسته بودند و امیرالمومنین
 امام حسن و حسین آمد امام اول را فرمودند که بیایید
 الامام امام دوم را فرمودند که بیایید یا امام الائمه انکا
 انکا حضرت امام حسن رضی اللہ عنہ عرض کرد که یا ابی
 مر یا امام الامام خواندمی پدر و برادرم را امام الامام خوان
 ندید درین چه سراسر است فرمودند که از پشت ابی عبد اللہ
 احسین نه امام آمد نیست و از پشت شما یک امام پیدا شود
 و در مرتبه و مقام مثل این نه امام که در حسین رسید
 که نام او چه باشد فرمودند که نام او سید عبدالقادر
 لقبش محی الدین و کنیت ابو محمد و خطایش عوث اعظم
 بود اقطاب عالم شود و یغیث عالم و محبوب اکرم نیز

باشد و در وسط قرن حاضر ظاهر کرد و رضی اللہ عنہ

و ارضاء و انفاص عینا فیوض ایضاً می زند که فستی

سید المرسلین علیہ الصلوٰۃ و السلام بہ رشتہ فناف مبارک

حضرت امام حسن بوسه دادند رضی اللہ عنہ ایشان

پرسیدند کہ یا جدی بر رشتہ و ناف من چرا بوسه دادی

فرمودند یا ولدی رشتہ تو فرزند می سپد اشود کہ مرتبه

او در اولیا همچو مرتبه من در این بسیار باشد **و ارضاء او**

رده اند کہ روزی امام حسن و امام حسین رضی اللہ

عنہما در خدمت پر عظمت حضرت رسالت پیام

صلی اللہ علیہ وسلم نشسته بودند کہ یک مرتبه نبویہ

مصطفویہ صلی اللہ علیہ وسلم نظر مبارک بطرف امام

حسن

حسین رضی اللہ عنہ بودند نمودند که اگر کسی با تو بدی کند
 تو با وی چه معامله کنی عرض نمودند که یک دو نوبت
 در کدزم و نوبت سیوم اتمام نمایم فرمودند که بدین
 سبب بسیاری از نسل تو بوجود آیند بعد از آن رو
 بجای امام حسن رضی اللہ عنہ کرده پرسیدند که اگر کسی
 با تو بدی کند تو با وی چه معامله کنی عرض نمودند که در
 مقابل آن جنس نیکی نکنم فرمودند که بدین طریق از نسل
 تو فرزندی کریم الطرفین صحیح اسنین بعد از ایام ایام
 در حمل ما در ماند و در هنگام ششصد سال که ایام پاس و
 نویدیت پیدا آید و او حجت الله باشد و وارث من
 زمین بود و نام او سید عبدالقادر بن ابی صالح باشد

باشد و او را شانی باشد در فرزندان من چون ثانی
 مادر بسیار تقدیم و **ایضاً** در محفوظ محذوم الزمان
 قطب الوقت شیخ محمد ابراهیم البدری قدس سره
 که عالم مدقق و عارف محقق بود از شیخ محمد بن فیروز
 آورده اند که در مجلس مبارکات و عظمت شخصی قطعی
 متع لئد الطالبین بدوام حیات فرمودند که این فقره
 از حضرت ابوالعباس خضر علیه السلام استماع دارد
 که وقتی امیر المؤمنین ابو محمد الحسن المجتبی الزکی رخصه
 عده مناجات بدرگاه و اہب العطیات نموده کہ بار
 الغرت خیانت می پسندم کہ از دزیہ برادر من ابو عبد اللہ ^{حسین}
 نہ تن ابامامت بر خریدی پس در اولاد من کیست کہ او

مثل آنها فضل و منزلت باشد ندای بانی بکوشش حق
 نبوشش امام ثانی رسید که در اولاد و امجاد و دست
 نیک نهادتیمی شود که آنچه فضل و شرف در آن نه تن محبوب
 است آنهمه در مجمع باشد او یکی از محبوبان و غوث
 اعظم محمدی الدین محمدی بود و نام و سید عبد القادر
 چون امام ثانی این بزرگواران شکر الهی با فرود محفل اثر
 گفت که ولدی ابو محمد سید عبد القادر بن ابو صالح حبلی
 در اولاد ما ظاهر خواهد شد که او کنی بکبیت ما شود و
 پدر آسمان هدایت و شیخ امرت جد من رسول الله باشد
 انتی محذوم الزمان منع الله الطهین بطول جیاته و
 پر آب کرده فرمودند ارمی اشهار حضرت سلطان

السادات والاویا غوث الارض و السماء شیخ عبدالقادر
 جیلانی امام وقت است کہ حضرت جدش امام ثانی حسن بن
 علی شیخ است محمدی خوانده است و بعضی اکابر شایسته
 کہ در اجداد حضرت غوثہ مجبوتہ امام سید عبداللہ شیخ عبداللہ
 کرداند و نیز در حرمین الشرفین بدین علم تیر لطف مشہور یعنی شیخ
 عبداللہ و در دیار و کہن حضرت شیخ سلطان میراچ پوشہ است
 دارند و در دیار پورب حضرت پردتیکر و این نیز در بان
 قاطعہ و منجرہ ساطعہ نبویہ مصطفویہ است علیہ الصلوٰۃ و السلام
 کہ یہ سب کتب سبب لقب شیخیت سخن در سیادت آنجا
 کردن تواند کہ بجد شہرت و سرحد صحبت تو اتر رسید
 کہ سیادت آنجا بکریم الطرفین و صحیح پسین کالمش

فی وسط السماء و بحضرت میزیر شهرت دارند و ایضا در
 مخطوط شیخ ابراهیم السدریست که بحضرت مخدوم الزمان شیخ

محمد پرسیدند که مخدوم ما یک شجره حضرت شرفه علیه قاده
 را بلا واسطه سایر حضرات تا تحت امام زین العابدین

می بویسد که این سند حضرت غوثیه محبوبه رسیده است

فرمودند که از آن چه عجب باشد این فقیر از اکابر سادات

سعادات استماع دارد که حضرت زین العابدین رضی الله

عنه خلایف و غنم محبوبات امانت و عنایت حضرت

مراضویه حسینیه رضی الله عنهما از خود برای حضرت غوثیه

محبوبه رضی الله عنه در وقت انتقال بدار القرار بوابی العباس

خضر علیه السلام سپردند و تبرک شد که در عراق از در صیابه

عم من ابی محمد الحسن علیٰ المنزله تعذالسد و عند الرسول
 اسید عبد لقادر بن ابی صالح سپد اشود و فخر ما و فخر
 خاندن آبا و اجداد ما بود در مرتبه امامت و راسخ
 چنانچه ما و فرزندان ما بد عتوه و ولایت و نیابت بنو بودیم
 اویز همچنان باشد و تمام ولیا، امت محمدی زیر قدم ما
 سلام برسایند و امامت را بومی سپارید کویند که
 حضرت غوثیه مجبوسه رضی الله عنه در دوازده سالگی آن بقر
 کات خلافت و عبوسات نعمت و امانت از پیش
 حضرت خضر علیه السلام طلب کرد و گویید و سلام
 آبا و اجداد و اکرام آنها فایز کردید و ایضا محذوم
 الزمان شیخ محمد ابراهیم البدری است قدس سره

در مخطوط خود آورده اند که اسی میران د و کفہ دارد و اگر یک
 پده آن جبع سادات امام حسین دارند و در دومی سادات
 نبی امام حسن فقط خدا یکان معظم غوث اعظم باشد با آ ^{لقین}
 این کفر حج آید بدان کفہ و اتفاق است که اشتهار حضرت
 غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ در ولایت مقام ازان نه تن مضمین
 مآب زیاده تراست و افاضه آفتاب هدایت و فایز
 و ایضا عارف نامی مولانا عبد الرحمن جامی قدس سره
 السامی در کتاب شواهد النبوه در اتمام احوال دورد و اامام
 می نویسد سپاید که فضایل و کمالات اهل بیت منحصر درین
 دو ازده امام ائمه ندانی ریرا که اهل فضیلت کمالا از
 بیت بسیار بودند چنانچه حضرت سلطان الاولیاء غوث

الارض و اسما محبوب سبحانی غوث اعظم شیخ
 محی الدین ابو محمد سید عبدالقادر جیلانی رضی اللہ عنہ
 بیت چون محمد بسیار اسرور است غوث اعظم ^{لبا}
 چادر است **المنبقة الثلاثة** فی استراحتہ فی مقام ورا
 اولوار ملک العلماء شیخ شہاب الدین چو پوری و
 اسد در ملفوظات قطب الابرار شیخ بدیع الحق
 والدین شاہ مدار شیخ علی اچھی انجباری قدس سرہ
 می آرد کہ آنحضرت ایشان از رومی خطاب بفقیر می کردند
 و تقریر نمود و فقیر از زبان مبارک ایشان ہرچہ شنید
 انرا بنوک قلم رسم میکرد و بعضی از ان آنت کہ روز
 در مناقب اولیا ما تقدم و محاسن انہا میفرمودند کہ ای

قاضی ہجرت از صحابہ کرام و مرتبہ امامت عالمی مقام مشعل
 غوث اعظم سید ابو محمد عبدالقادر اچھنسی اچھنسی اچھلانی رضی
 اللہ عنہ نیت و نباشد و سب کچھ کہ امام از اقطاب و اعانت
 امت مرتبہ اور رسید و رسیدن نتوانند و اور قدر و
 شانی اعظم است و نہتا، مراتب اہل مناصب اقطبت عالم
 فردیت و محبوبیت است و او ازین مرتبہ ترقی کردہ ہرگز
 قربت و صدقیت مکن یافتہ است و ہنوز ترقی در ترقی
 و اورا مقام و راد الورا است در ان می ساید پرسیدم
 ای شاہ تفصیل مرتبہ و راد الورا چیست فرمودند و راد الورا
 باطن حدیث است کہ مرتبہ مطلق حضرت کہ از و مرتبہ بالا
 نیت کہ اورا حقیقت ولایت مطلقہ محمدیہ است و در امامت

محمد صلی اللہ علیہ وسلم کس اور راء الوارطا ہر شد یکی ہبول
 دنا دو و حم شنید بغدادی سیوم عبد القادر جیلانی بعضی
 اکابر رحبان سیوم او یس قرنی را گفتند چارم عوشت
 اعظم سید عبد القادر چیلانی رضی اللہ عنہم و بعد حضرت
 سلطان لاویا عوشت اعظم رضی اللہ عنہم تا این زمان
 مقام و راء الوار آسکار ان شد ہیج کس او عوشت
 اعظم را همیشه مقاومت در تجلی ذاتی است که تزلزل نمیکند
 از ان مکر برای دار فرایض و حضرت عویشہ محبوبہ را با
 جو د آن منزلت اتباع تام و قدم بر قدم سید الانام
 علیہ الصلوٰۃ و السلام اتم و اکمل بود و مشغله عبادت
 و درس میفرمودند و در علوم نبوی و تربیت طالبان

ارشاد

و ارشاد میدان و تصرف ظاهری و باطنی در هر زمان امکان
 دایم مشغول می بود و تصرف رو حایه حضرت غوثیه محبوبه
 تا اینوقت جاریست و وضع رقاب مردم با بر اینرد می تر
 قدم آنحضرت و تعظیم ایشان بآن حضرت از آن است
 سبحان الله و بحمده جعلنی عن خدمه و در موضعی از مواضع ملفوظه
 ایشان نقل فرمودند تا جایی که بعثت محمدی صلی الله
 وسلم متابعت آن تصرف و ولایت غوثیه محبوبه قرار گرفت
 و هیچ کس از شاخ اولیا، چهارده خانواده مشهور در عرب
 و عجم از خرقه خلافت و نعمت و برکت حضرت غوثیه محروم
 نمانده است این درویش نیز از نیازمندانت و گفتند که
 اگر چشم سروری بر پخته اطرز زمانست نشدی هر آینه آن بر

شایان این بود چنانکه نبوی مصطفوی علیہ الصلوٰۃ و السلام فر
 موده که لانی بعدی باید دانست که بعضی مردم میگویند
 که شیخ بدیع الدین شاه مدار معاصر حضرت غوثیه محبوبیه رضی
 اللہ عنہ بودند خلاف واقع است که ایشان معاصر سید
 اشرف جهانگیر بودند هم دیگر ملاقات در سفر نمودند و در حین
 شرفین در حجاز یکجا بودند و با هم مبادله خرقه نمودند و فای
 ایشان سال شصت و چهل هجری بوده و عمر مبارک
 قریب صد چاه رسید بود و اللہ اعلم بالصواب
المنبتۃ الحادیۃ و الثلثون فی اخذ سلطان المشایخ
 نظام الدین الخلاق القادریه من ولده سید عمر رضی
 اللہ عنہ در اسرار السالکین ملفوظ شیخ عبید بغدادی قدس

سره شیخ فرید کج شکر در مجلس اربع عشر آورده که سلطان
 المشایخ خواجه نظام الدین اولیاء قدس سره از جناب
 فیض آبا حضرت قادریه بهره مند شده اند و خرقه نیرازان
 خانوادہ کرانمایہ پوشیدند سلطان المشایخ نظام المذہب ولیدین
 قدس سره چون در مکہ معظمہ فرستید شیخ العارفین اسید
 رضی اللہ عنہ کہ از فرزندان خداوند عالمیان سلطان اللہ
 غوث الارض و السماء سید عبدالقادر چیلانی رضی اللہ
 عنہ خادمی پیش سلطان المشایخ فرستادند خادم مدہ گفت
 شیخاید عو ک سلطان المشایخ پرسیدند کہ سید عمر چه
 داند و مرا حکوئہ شناسد و چه طور معلوم نمایند خادم گفت
 سید فرمودند من یوم کتب عن السید عینی الیک و قال حدی

جلا اخلاق و المتبکر من بیت جدی سیدنا عبدالقادر رضی اللہ
 سلطان المشایخ در پیش ایشان رقمه خلافت گرفتند
 باید دانست که سلطان المشایخ را بمقام محبوبه نسبت میکنند
 میتوان گفت که تہ توسط حضرت سید عمر از خاندان آفتاب
 نشان این منصب عالی شان فایز کردند ایضا در مجلس چهارم
 مذکورہ معلوم میشود کہ روزی عرضہ داشت کہ شیخ علم
 الملذوالدین شیخ حسان خلافت ہر چہ از خانوادہ داشت
 اما چون ابتدا مرید شدند از کہ امام خانوادہ اہتیار کرد
 شیخ الاسلام فرمودند کہ ابوی حضرت علم الملذوالدین
 ارادت مرا پر سیدند کہ ترا در خانوادہ منسوب کرد ایم
 کہتم خانوادہ کہ افضل باشد فرمودند افضل خانوادہ قادر

است پس مرا خانوادہ قادریہ مرید کردند و کلاہ و خرقہ
 پوشا بندگانہی **لمنقبۃ الشاہدہ والملکون** فی استفاضتہ
 حضرت خواجہ بہار الدین نقشبند مرچناہ فی الرودبار شیخ
 عارف عبد سہیلخی در کتاب خوارق الاحباب فی معرفتہ
 الاقطاب در باب بیست و نچم ذکر قلب العباد و غیوث البلاد
 خواجہ بہار الدین محمد نقشبندی بخاری قدس سرہ روحہ
 آورده است کہ از زبان فیض بیان خواجگی خواجہ بہرست
 شنیدم کہ او را بعضی قلندران دیرینہ سال و عارفان صبا
 کمال کہ در بلاد شہر یفہ بخارا اقامت داشتند نقل میکردند
 کہ روزی حضرت سلطان الاولیا غوث الارض و اسما
 غوث الاعظم سید عبد القادر چیلانی رضی اللہ عنہ در ^{بعض خود}

با چندین مصاحبان بالایی می‌آیستاده بودند نگاه
 نگاه فیض آگاه آن شاه بخارا افتاد سایه کرم عام نموده
 فرمودند که بعد از من چون یکصد و پنجاه و هفت سال گذرد
 مردی قلندر محمدی البشیری بوجود آید بهاء الدین نقشبند نام
 و او نعمت خاصه اینچاقا یض کرد همان نوع بطهور آید
 و بی تفریب استحصالی نعمت مرخواجه بهاء الدین نقشبند
 نخستین مبارز است حضرت میر بعد از اتفقاتهای بسیار
 و اتفقاتهای بسیار به شغل اسم ذات تالیقین فرمودند
 و متوجه حال شان گشتند لیکن تصور نقش اسم ^{عظیم}
 در ضمیر شان ممکن نمیکرفت خواجه را تفرقه تمام و بی
 جمعیتی نام پیش آمده سر صبح نمودند چه پند که سیاح عالم

هرت

حضرت خواجہ حضرت علیہ السلام می آیند ایشان پیش او فرستند
 و سلام کردند حضرت حضرت علیہ السلام جواب دادہ فرمودند
 کہ امی خواجہ بہار الدین مرا اسم اعظم از حضرت محبوب سبحانی
 شیخ محی الدین سید عبدالقادر چیلانی رسیدہ است و ترا
 می گاہم کہ بجزرت ایشان توجہ آرید تا روزگار شمار ختمہ
 پس در همان شب بحال جہان آن را می شیخ الاقطاب سید
 عبدالقادر حبیلانی رضی اللہ عنہ مشرف کردیدند حضرت
 ایشان انگشتان دست راست خود را کہ چون اسم
 اعظم از او ہوید دست بطرف خواجہ نمودند و بجز دیدن آن
 نقش دست ظاہر و باطن منقش کردید کہ ہر شبی اسم
 اعظم در نظر ایشان محسوس میشد حتی کہ در وقت یافتن

کتخاب اسم ذات بجای کلها بروی منقوش میگردد
 چنانچه این کردین دیار شهرت گرفت بعضی هزاران
 راستفارس فرمودند که این قسم فیضان فیوضات و
 عنایات آن شب مبارک است که حضرت سید
 عبدالقادر در حق ما ارزانی داشت و در هر آن احوال
 خود را از توجه برکات آنجباب افزون می یابم و چه
 شهرت خواجہ نقشبند از آن وقت است که حضرت
 غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ نقش اسم ذات را در دل
 خواجہ بستہ و خواجہ در دل طالبان خدا می پندرد
 لہذا محمد علی نعمایہ حضرت خواجہ نقشبند در قصر عازقان
 بودند و از حضرت ایشان در قول حضرت غوثیہ محبوبہ

رنی لہ

رضی اللہ عنہ کہ قدمی ہندہ علی رقبۃ کل ولی اللہ است پریند
 کہ بر کردنہای سمیع و لیا زمانہ دارند ما غریز زمانہ فرمود
 کہ از ضمن کلام حضرت شیخ الانام غوثیہ مجبوبہ رضی اللہ عنہ
 بر نمی آید و معلوم نمی شود کہ مراد او لیا زمانہ بودند یا غریز
 زمانہ چہ خواجہ خواجگان ابو یوسف ہمدانی قدس سرہ
 در ان زمانہ بودند از ایشان درین امر چیزی ظاہر شد
 کہ مراد اہل زمانہ بودند یا غریز ان ما بہار الدین میکویہ قدس
 علی نو عینی بصیر بصیرتی و تولد خواجہ نقشبند قدس سرہ
 در سال ہفصد و ہتر دہم ہجری بودہ فاش سیوم ربیع الاول
 سال ہفتصد و نود یک و وقوع بایقہ المنبقتہ الثالثہ والثلاثون
 فی استفاضہ حضرت خواجہ معین اہستی من اجابہ رضی اللہ عنہ

قدوه اشباح قطب الخلاق میر سید حسین کیسودراز قدس سره
 در کتاب لطائف الغرائب می آرد که روزی از زبان قطب
 عالم شیخ ناصر الدین محمود نور احمد مضعه شنیدم که می گفت
 چون حضرت شیخ العالمین سید محمد محی الدین شیخ عبد
 جیدانی رضی الله عنه مامور شدند بکفایتن کلمه قد می هد
 علی رقبه کل ولی الله جمله اولیا که بروی زمین بودند و
 رقاب کردند خواجه جهان خواجه بزرگ معین الحق والدین
 چشتی قدس سره در آن ایام جوان بوده در دارالملک
 خراسان در دامن کوهی مجاهده و یا ضات منورند
 بجزد اکاهای یافتن این امر الهی زبده و لیا، عصر مبارک کرد
 سر بزمان رسایند بلبل علی راسی همان ساعت حضرت

غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ را بنور باطن دریافتند و در محل
 تشریف ایشان فرمودند کہ پسر خواجہ غیاث حسن سحری در
 ارقاب ز سایر اولیاء سبقت کرد از حسن ادب و تواضع
 نسبت با جناب صلی اللہ علیہ وسلم خوشنود ساخت
 خدای عزوجل را و رسول او را صلی اللہ علیہ وسلم عقیر پ
 است کہ او صاحب ملک ہند کرد و همچنان نظہور آمد و لانا
 شیخ محمد جمالی سہروردی در سیر العارفین می آرد کہ خوا
 بزرگ معین الحق والدین حشمتی مر حضرت قطب الاقطاب
 غوث الارض و السما غوث الثقلین سید عبدالقادر جیلانی
 در جہاد دریافتند بیچ ماہ و ہفت روز در صحبت پر عظمت غوثیہ
 محبوبہ بودند رضی اللہ عنہ و انواع فیض و جمعیت باطن از

بیعت ایشان بودند و تمامی عمر خواجه چونود و دو سال بود
 و بعضی گویند که نود و هفت سال و وفاتش سال شصت
 و سی و سه روی داده سید آدم نبوری نقشبندی در کتبت
 الاسرار می نویسد که در مجلس حضرت فریدالدین محمد کبج
 شکر قدس سره ذکر حضرت غوثیه محبوبه برآمد شیخ فریدالدین
 گفتند اگر من در آن زمانه می بودم هر آینه بارزوی تمام
 قدم مبارک آنحضرت بر صدقه چشمان می نهادم چه پیر
 خواجه معین الحق والدین در آن وقت در وضع رجا
 اولیاد اصل اند فانی اقول قدمه علی صدقه عینی همچنان
 از افتخار المتأخرین و برآن المتقدین سید کبر میر سید محمد
 شاه عالم کجراتی قدس سره بهمان مضمون حضرتش کبج شکر

بیت

بی کم و کاست واقع است و بر بان کجتری در مناقب
 حضرت میران چو در وقتی که ذکر ایشان آمدی تنها خواهد
 و در مناقب آنجناب این بیت نیز خواند **فرد** صد چشم و ام
 خواهم تا در تو می نکریم این و ام از که خواهم و این چشم
 را که راست و این کاتب حروف از روی عجز و نیاز
 در جناب آفتاب عالم تاب این ابیات معروض میدرد
نظم مه من چه بسع خوبان کسی ترا چه نسبت
 تو زیاده ز ماده و دکران کم از ستاره بدو دیده کی تو انم
 که رخ تو سیرانم دو هزار دیده باید که ترا کنم نظاره ایضا
نظم بتو جان کجا برد پی که تو شاه بی شانی ز تو دل
 کجا گیرد که تو معدن امانی بهمین جوشست حاجم که

که سکت در توباشم چه کنم چه چاره سازم اگر از درم برنی
 به چه سبب کنم جان که شد است در توحیران تبهو بیج کس
 نماز توبیح کس نمائی به شنای تو ز باغم بر سیده لال شتم
 پس از آن بگویم بر بان بی زبانی و شیخ نورالدین پیره شیخ
 نیدی حسن قطعی در الطاف قادریه آورده است که چون
 خواجه و اصلین معین الحق و الدین چشتی در خدمت ^{تیمت} عا
 حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه در خواست عراق کرد
 فرمودند که عراق شهاب الدین عمر سهروردی دایم
 شمارا هندوستان و چون حضرت غوثیه محبوبه رضی
 عنه رحلت فرمودند عمر حضرت خواجه چو بیست و چهار ساله
 و شیخ شهاب الدین سهروردی بیست و دو ساله بود ^{الله} در حرمه

علیہا المنقبۃ الرابعۃ والثلثون فی ایامہ رضی اللہ عنہ اتباع
 النسبی صلی اللہ علیہ وسلم علی سائر المراتب و زد کہ
 چون حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہم مراتب قطبیت کبری
 و عوثیت عظمی رسیدند از حضرت رب العزت جل شانہ
 ندر رسید کہ ای محبوب من جمیع درجات کہ مانوق
 ولایت و ماتحت بنوت باشد ترا عطا کردیم اما در
 بنوہ ماندہ است و اگر است آرزو باشد آہنم رزانی فرما
 ظاہراً این سخن از روی امتحان بودہ باشد آنحضرت
 داد کہ الہی بندہ را خبر فضل تو سچ آرزوی نیست خصوصاً
 درجہ بنوت چگونہ آرزو کنم کہ در شان جد من سلطان الایمان
 و مودہ عامہ لہن بین بازند اور رسید کہ اور بر جن و انس

خاتم کرده ایم و ما را سوا می آنها عالی است بر آنها تزلزل است
 و هم باز عرض نمود که یارب لغت هیچ مرتبه تهنه از آن نیست
 که در تابعان و خادمان جد بزرگوار خود باشم و چه یاری
 من که با او در رتبه نبوت مشارکت کنیم فرمان رسید
 که ای محبوب من از من چیزی طلبیده که تهنه از آن نیست
 و آن متابعت حبیب است **فردا** اگر چه نبد هرگز حدیث
 ولی احمد حق یکدم جد نیست **المنقبه النحاشه و الثلثون**
 فی شماره الهی صلی الله علیه وسلم بطه و زنی اعلی انرا
 آوردند روزی سید عالم صلی الله علیه وسلم در مدینه
 مطهره در حجره شریف خود بعد از ادا می چاشت تقیلوله
 آسوده و در رویا دیدند که علی المرتضی و فاطمه الزهرا حسن

الطی

ابجدی حسین شیبہ لکبر ملا رضی اللہ عنہم و عنہا بالاسی قلعتہ نشینند
 و میان ایشان مشعلهای نورانی بر میخیزد چنانچه بعدد عشر
 رسیدند از آن نه مشعل در یک طرف و یک مشعل در
 و علی مرتضی و فاطمه زهرا و حسن و حسین نه مشعلها اشارت
 کرده اند که از نور خود تابان یک مشعل عطا نمایند چنانچه بلبعه
 از هر مشعل جدا شده در آن یک مشعل رقمه یکجا گردید آن مشعل
 مثل ماهتاب روش گشته و تمامی عالم از نور وی منور
 چون آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم از آن رویا بیدار گشتند
 در خاطر عاظر آوردند که این چه سر خواهد بود فی الفور فرما
 از رب رحمان در رسید که یا محمد این نه مشعلها گردیدند
 به نور دیدگان حسین بن علی اند که هر یک با ما مست ظهور خواهند

نمود و هر که امام امام عصر خواهد بود و آن یک شعله که جدا بود
 یک فرزند از حمید از اولاد حسن محتبا خواهد شد که نامش
 سید عبدالقادر بوقتش محی الدین و کینت او ابو محمد
 و خطاب او غوث اعظم خواهد بود و هر که نسبت بوی
 بود بدایت و نهایت او با سعادت بود و نجات یافت
 و شعله او تا ابد روشن خواهد بود رضی الله عنه و افاض
 علیا فیوض منه **فرد** چراغی را که آیزد بر فرزند هر آن
 پف کند پیشش بوزد **المنقبه الساده و الثلثون**
 فی تصدیق اشخ صید البعدادی رحمه الله علیه قوله
 قدمی بده علی زقبته کل ولی الله آورده اند که صوفی
 از صوفیان حسدیه در خدمت سید لطایفه صید البعدادی

رحمه الله علیه

رحمة الله عليه آمده ذکر کرده که یکت مجذوبی میگوید بعد
 چند میسیدی از ولایت کیلان بطور خود خواهد آمد و
 فرمود قدمی بده علی قبرستانه کل ولی الله و ولایت الله و
 جمع
 اولیا کرد نهایی خود پست کنند و کسی که انحراف اقدم
 شریف نماید از مرتبه ولایت مسلوب گردد و حضرت
 رضی الله عنه فرمودند که آرمی سیدی از اولاد حسن مجتبی
 از کیلان در بغداد ظهور خواهد نمود در روز جمعه در اثنای
 خطبه
 قول قدمی بده علی قبرستانه کل ولی الله و ولایت الله خواهد
 فرمود و تمامی اولیا است قدش بارز و بگردن خود بند
 اگرین هم در آن زمان زنده باشم قدش را بر گردن خود
 بهم گویند که خرقه خلافت از امام موسی علی رضا بجهت

شیخ معروف کرخی رسیدہ بود و آن صرقتا حضرت
 جیند بعدوی رسیدہ و ایشان بحضرت خواجہ مشاد
 دینوری دادہ و ایشان بحضرت شیخ احمد یومی سپرد
 کہ امانت سلطان الاولیاء سید عبدالقادر جیلانی رضی
المنقبۃ الساجدۃ والصلیون
 الصدغہ وارضاء: فی

قول ای شیخ معروف کرخی فی مدح یاسید اہل زمانہ
 شیخ علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ کہ زیارت کردم شیخ
 معروف کرخی را رضی اللہ عنہما حضرت قدوس الاولیاء
 غوث اعظم سلطان سید عبدالقادر جیلانی رضی اللہ
 عنہما پس گفتند آنحضرت اسلام و علیاک شیخ معروف
 عبرتنا بدرجہ جواب داد علیاک اسلام یا غوث الاعظم

و بعد از چندی آنحضرت بزیارت حضرت معروف فرستند

و فقیر همراه بود فرمودند اسلام علیک یا شیخ عزناک بدر

جواب داد و علیک اسلام یا سید بل و آنه **المنقبه**

السالعه و السالمون

فی قول بازید لبطامی معنا و طعن **لقله**

قدمی بنده علی قرسته کل ولی الله و ولیته الله رضی الله عنهما **دو**

که حضرت سلطان الاولیا و المجتوبین و برهان الاصفیاء **صالحین**

نعت اعظم شیخ محی الدین ابو محمد سید عبدالقادر چیلانی

رضی الله عنه روزی از روز جمعه در سنه سب در اثنای خواندن

خطبه و ذوق و شهود ذات بخت برگرفت و اما سوک

منع او بیاخته و سبج درجه و مرتبه نبوده الا در زیر قدم **کاو**

در آمدنی بحال بزبان مبارکش جاری گشت قدمی **کند**

رفته کل ولی الله و ولایت الله و ما تفتی از عالم قدسی
 بعالم ملکوت رسد و نداد و داد که امی ملایکه حسیع
 اهل ولایت را خبر دهید که آنچه محبوب من سید عبد
 میگوید برای حصول سعادت خود با اطاعت مرا کنند
 بموجب امر الهی همه اولیا، متقدم و متاخر کرده نهای
 خود را پست کردند چه اهل و چه اهل عمامت چون فرشته
 بر سر سلطان العارفين خواجه بابرید بسامی
 قدس الله رسد و گفت یا شیخ قم ما ذن ایند
 سر از قبر برداشت گفت مگر روز قیامت است یا روز
 جز است فرشته گفت لا الاغوث اعظم سلطان محلی
 سید عبد لقادری جیلانی که ساکن بغداد است درینا

خطبه

خطبه گفت قدمی نهد علی رسته کل ولی الله و ولیته الله
 حق سبحان و تعالی کلاش را بدرجه قبول جا داده بحمیغ و
 الله فرمان شد که رقاب خود را راست کنند و ترقیت
 ایشان که بر انقیاد نمودند استحصالی نمایند خواه بایر
 گفت که حق تعالی عادل است سید عبدالقادر را بایرید
 بکه ام سبب فوقیت داده فرشته ملتمس خواهد کرد که او
 معروض داشته جواب آید که فوقیت او بر تو از دو سبب است
 یکی آنکه فرزند محبوب منست دوم آنکه تو فارغ مشغول بودی
 و او از مشغول فارغ است بایرید باستماع این سخن
 کردن را پت و گفت سمعنا و اطعنا **فرد** هر انکو سر بر زمین
 کردن سر خود را باوج عرض بردند **المنقذ التاسع**

فی جعلہ المردود مقبولاً و محفوظ غیاشاً آورده اند کہ در زمانہ
 حضرت امام لجنوبین غوث اعظم رضی اللہ عنہ یکی از اولیاء
 مقرب در کاہ الہی سبب غیرت کبرائی مسکوک الیائے
 شدہ و حاش حیان خوار و زار گشت کہ بہر کوچہ و بازار
 کہ گذرش افتاد از زبان ہر ہمہ بر می آمد کہ آنکس مردود
 جناب حق است اتفاق آن شخص بشہ صد شہت
 اولیاء اکل زخمہ آنہم یک زبان گفتند کہ ہر چہ ^{ستفہاع}
 برای تو کردیم لیکن قریب اجابت نیست و نام تو در ^{روح}
 محفوظ در زمرہ اشقیاء منوب است گویند او روی خود
 سیاہ کردہ بدرگاہ عالچاہ غوثیہ مجبوبیہ رضی اللہ عنہ ^{سید}
 بگردیدن فرمودند کہ ای فلانکس ہر چند کہ مردود حق بودی

الکون

اکنون مقبول او تعالیٰ حل شانہ متواہم کر دہان عمت
 در باب و بدرکام و تعدس و تعالیٰ التماس کردند و متوجه شد
 فرمان شد کہ یا غوث الاعظم نمیدانی کہ سصد و شصت ایلیا
 از دوستان منی را میخواست کردند و با جابت قرین بر
 چہ کہ نام او در سلاک ایشقا ثبت آنحضرت عرض داشتند
 یا رب العزت تو قادری مقبول امردود و مردود را مقبول کردی
 بزبان این سبہ چنان راندی فرمان شد کہ یا غوث الاعظم این
 امر را مغوض تو کردیم چه خواهی آن بکن کہ خواندہ تو خواندہ
 و راندہ تو راندہ من آنکاه آنحضرت بشتن روی او امر کردند
 و نام او را از ایشقا در نامہ ایشقا ثبت نمودند با فرمان
 الہی رسید یا غوث الاعظم ترا تصرف غل و نصب کشیدم

که هر مقبول تو مقبول من و هر که مردود تو مردود من همان
ساعت آن مرد بمرتبه خود عود و در سلاک خادمان آن جناب
سلاک گردید **فرد** ای خسرو ملک تقامرد و تو مردود حق

و می حامی روز خرا مقبول تو مقبول حق **المنقبة الاربعون**

فی ابداع امام حسن العسکری سجادته عند صل الابل اعما
الی غوث الاعظم در کتاب مخازن قادریه آورده
که یازدهم امام حسن عسکری رضی الله عنه در حیات خود **ببجاء**
مبارک خویش یکی از اصحاب پرده و گفته که هر یک از
شمایان این سجادده را بجا فضا تمام نکند ارید که اما
غوث الاعظم الی عبدالقادر جیلانی الحسینی بخندست
در وسط قرن حاضر ظاهر خواهد شد با و بدانند **المنقبة**

الحادی والاربعون فی اعتقاد فی کل یوم عبید الایم

الی الحق از محذوم جہان میان جہان کشت قدس سرہ در سافنا

منقول است کہ طریقه حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہا

بود کہ ہر روز غلاما ہا خرید مکی و آزاد کردہ بہ بخارا میفرستاد

فرد غلام خسرو حی بیلان شوی کہ عرفانی بہ نجات از جہا

نشد ویابی قرب حقانی المنقبۃ الثانیۃ والاربعون فی

جبلہ سار قاطبہا آوردہ اند کہ چون حضرت غوثیہ محبوبہ

رضی اللہ عنہا از مدینہ مطہرہ مراجعت فرمودند کہ ذردی

منظر شدہ ایتمادہ است کہ سبب ہایدنا غار ش کتم

چون آنحضرت نزد وی رسیدند کہ تو کیتسی کہنت صحرا یم

کہ پرون شہر بیاشم آن حضرت بمکاشفہ دیدند کہ مناش

حبیب سارق است سارق در دل آورد که این مرد بدین
 عظمت و بزرگی که میماند بگر عوث اعظم باشد آنحضرت
 نیز از مکاشفه یافتند که در دمر ایشان خت فرمودند از
 منم سید عبدالقادر فی الحال در دریای مبارک اقاد و
 زبان او بی تکاشی دید سید عبدالقادر شیاوند
 عوث اعظم رضی الله عنه را بر حال وی رسم آید بجا
 باری غراسمه توجه نمودند مامور گشتند که یا عوث اعظم
 سارق را از راه ضلالت بازگرداند و به هدایت او
 کن و یکی از اقطاب ساز چنان شد ^{فرد} میتوانی که صد
 که ایان را کج بی رنج را یکان بخشی فاسقی المطف
 یک ساعت قطب گردانی و جهان بخشی

المنقبۃ الما

والاربعون

والاربعون فی نجات فاسق بجوابه عبدالقادر فی سوال
 المنکر والینکر آورده اند فاسقی را نیکار تہ روزگار و دنیا
 حیات ذات خجہ صفات حضرت غوثہ محبوبہ رضی اللہ عنہ
 فرط محبت با جناب میدرشت چون آمد فاسق ازین ہمرا
 فانی عالم جاودانی رحلت نمود اورا در قبر کردند منکر و نکر
 برای پرسش می آمدند پرسیدند کہ من ربک من نیک
 من نیک آن شخص در ہر سوال جواب این جواب میداد
 کہ عبدالقادر عبدالقادر در فرمان حضرت ربانی رسید کہ
 انی کیر و منکر این بندہ اگرچہ عاصی و فاسق است ولی
 محبت محبوب من سید عبدالقادر صادق و راسخ است
 کہ ہر بار نام او کرشمہ و محبت او در دیش تمکن گشتہ ازو

باز ایندو قبرش کشاده کرد ایندو فی الفور از برکت آفتاب
 و عظمت او کاشش آسمان کشت **بیت** چه غم دیوار هست
 که دارد چون تو پشیمان چه پاک از موج بحر انرا که باشد
نوح کشتبان المنقبة الرابعة والاربعون فی لباس
 الفاخر تم اعطانه لمحتاج انخاسر آوردند که حضرت غوثیه محبوبه
 رضی اللہ عنہ اکثر حامی لطیف و نسیس ملبوس شدند گویند
 که یک کنرازان پارچه بدو دنیا زرسرخ خرید کرده می شد
 روزی جامه پشربا پوشیدند بودند محتاج زیان زده عاجز و پریشان
 آمدند اظهار فقر و فاقه در پیش آن حضرت نمود و آن جامه بدو عنایت
 فرمودند و نیز گاه گاه جامه که یک نوبت بمحتاج می بخشیدند
المنقبة الخامسة والاربعون فی صفة اعداء المرصع اورند

کہ یعدین

که نعلین مبارک آن حضرت رضی اللہ عنہ را به لعل و زمرود

یا قوت مرصع کرده بودند و از پای آن میخا، نقره زده بودند

المنقبۃ السادسة والاربعون فی نزول الطعام عند التنازل

آوردند و آنکه وقتی حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ در اربعین ^{نوشتہ}

بودند و بخاطر مبارک آوردند که درین اربعین جنس کویا ^{تتنازل}

نمایم مگر قدری از آفتاب قطار بخوریم تا از آسمان فرود نیاید

چون از اربعین دور و رمانده بود که سقف حجره سکاوه شخصی

اندرون درآمد و رکابی بدست دارد یکی از طلا با نقره طلا

و دومی از نقره با نقره و در هر دو رکابی نواکه است آورد

بجز آنحضرت نهاده پرسیدند که چیست عرض نمود که بجهت ضایع

طعام ز عالم بالا آورده ام فرمودند دور کن و باز پرسیدند که

بد مبارک من صلی اللہ علیہ وسلم در انما اطلال و لقره طعام حرم
 فرمودند ان شخص کما ساعت شرمندہ شدہ رو بفرار نمود
 وقتی اظفار طبعی پر از طعام فرشته از آسمان آورده پیش
 آن حضرت نہادہ عرض نمود کہ یا عیوث عظیم نیست طعام صیانت
 رحمانی کہ برای شما فرستادہ اند پس انرا کرقمہ یا حما
 اصحاب تناول فرمودند و شکر اللہی بجا آوردند

المنقلہ لنا
 لعلہ

والاربعون
 فی مدح الخضر علیہ السلام الحقہ خواجہ خضر علیہ السلام

فرمودند و اللہ مثل عیوث عظیم رضی اللہ عنہ از مقام
 معنویہ و محبوبہ زیر آسمان کہ بود نیامدہ است و بخواند
 و ایضاً عن الشیخ ابودین المغربی رضی اللہ عنہ قال
 بقیت الخضر علیہ السلام فسالته عن المشایخ المشرق

والمغرب فی عصرنا و سألته عن الفرد الا فحسبم والغوث الاعظم

رضی اللہ عنہ فقالت هو امام الصديقين و تاج العارفين و هو

روح المعرفه و شانه عظيم من الاولياء و انا احرف مراتب ال

المقبته الثامنہ والاربعون

وليام من رادستارہ

فی مباحثه بعد الوفاة می آرد که سودا کرمی از مصر بادشاه

بجناب فیض مآب حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ راسخ

الاعتقاد صادق الاخلاص بوده و از ابتدا شعور عمد کرده بود

که خود را بی واسطه و بی وسیله در سلک انجناب شریف سلک

ارادت انسلاک دهد و بنا بر موانع و حواذیر زمانه تا مدت

سال آن ارادت سیر شد بعد چندی گاه باین راده روانه نظر

بعد شریف گشته بعد وصول بانجا استماع نمود که آنحضرت

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم ازین عالم فانی بعالم جاودانی حالت
 فرمودند سوداگرند کور از سبب غم حصول این مراد خواست
 که خود را هلاک کردند درین حالت بشرف زیارت آنحضرت
 بروضه منوره مطهره مشرف گردیدند چنانچه لازم بایست
 شروع نموده می پسند که آنحضرت رضی اللہ عنہ از مرقد
 مبارک نمودار شد و دستش گرفته بایست کس و برگرد
 بیعت نواختند و از جمله واصلان حق ساختند جل

شانه از اتی نما تا سعادت یابی **المنقبۃ التاسعہ والاربعون**

فی مصافحہ البیسی صلی اللہ علیہ وسلم آباء حین زارہ
 یک نوبت حضرت خداوند غوث اعظم قدس اللہ سرہ
 الاکرم چون بدمینہ مطہرہ شریف فرزند تا چهل روز دست

سوی مبارک

سوی مبارک مرقد نبوی صلی اللہ علیہ وسلم این باعی میخوانند
عربہ ذنوبی بکوج ابحر مل اکبر و لکنها عن اللکریم اذا عنی
 کجناح البعوضه بل ہی صغیر و نوبت دم قریب حجره سر لکف

نبوی مصطفوی صلی اللہ علیہ وسلم این باعی میخوانند **عربہ**

فی حاله البعد روحی کنت اسلما تقتل الارض عن نبی مایبی

و ہذہ البتوہ لک شباح قد حضرت فادوید یک لکی کخطی

بہاشفتی پس ہر دو دست مبارک حضرت مصطفویہ نبویہ

صلی اللہ علیہ وسلم طاہر شدند خداوند حضرت غوثیہ محبوبہ

مصافحہ نمودند بوسیدند و بر سر ہاوند و ہم بر مضمون شعر

مبارک سیدی سندی مولانا عبید اللقا در عبید اللقا سید علی

اللہ رضی اللہ عنہ و نظم فارسی در آوردند **نظم**

روزی که غوث اعظم تاوردید شد
 کفنه است نزد مرقدا سلطان پاشا
 یاسید بشیر چو دم من ملک خورش
 جان منیر سمت که بود پی زما
 او میرشد سید بدی ز جانم
 بر ارض مرقدت که بود بهر رنما
 این بخت است آنکه رسیدم بن
 در حضرت شریف تو ایشا هینا
 نحو اسمی تو در مبارک که بوش
 کیرم نصیب خویش الطاف در عطا
 ز کفش رسول خدا هر دو در کف
 کرده در از سوی شه قطب او لیا
 بوسید یافت کو نعمت از آن کف
 زین پس کمال صیت که شد مرجع
 این کفنه است محتاج فیض او
 کو عاشق است شایق زین کفنه

المنقبة المحمودة فی صلوة علی الارواح الاقمار رجال العین و السلام

اچیتان عدیه سهل بن عبد سدری رضی الله عنه در وقت خود
 خبر داد که روزی اهل بغداد حضرت غوثه محبوبه را سبی تفسخ کردند

پیشند

نیامشند بعد از آن چشمش را با قند بر سر دجله دیدند که همان
 دریا فوج فوج کرده نزدیک آنحضرت می آید و سلام میدهد
 و دست پایی آنحضرت را می بوسید و من میدیدم طرف
 و تقی پس سگ راتا آنکه قریب وقت نماز ظهر شد ما کما
 حضرت غوثیه مجبوسه رضی الله عنه دیدم که سجاده مرصع ^{طیار}
 و نقره نوشته بود بر آن دو سطر قرآن مجید سطر اول لا اله
 الا الله لا خوف علیهم و لا هم یخزنون و سطر دوم رحمة
 الله و برکاته علیکم اهل البیت انه حمید و مجد و آن سطر آ
 دجله دراز کشیدند میان آسمان و زمین مثل تریس ^{سلیک}
 عید سلام بود او آمدند مردان غیبی شریف صفت با هیبت
 و تقدم نمود برایشان مردی با هیبت و وقار و ویاران و

با تواضع و کبریہ کنان مقابل سجاده آن حضرت آمد بنو اشیرا
 حرکت از مہابت و صلابت حضرت غوثیہ محبوبہ کانیہم
 بلجام القدرت پس پائی کا شند نماز را و حضرت غوثیہ محبوبہ
 رضی اللہ عنہا ستیادہ اند با مات و نماز گزار دند آن مردان
 و قدر آہنا و اہل بعد ذیر اقمہ اگر دند آن حضرت ہر گاہ تکر
 میفرمودند آنحضرت ہم ایشان ہم حاملان تکا پیر میکفیشند
 و ہر گاہ آنجناب شیخ میخواندند ملائکہ آسمان با ایشان نیز
 میکفشد و چون کھنید میکفند از دہن مبارک ایشان نور بی
 بر می آمد و میرسد بعنان آسمان و بعد از نماز دست مبارک
 داشتند بدعا شنیدم کہ میخوانند اللہم انی اسئلك بحق
 جدی محمد حبیبک و خیرک من خالقک ان لاتقتض روح بری

و میردنی لایزوری الاعلی توتہ و ملاکہ میکفتہ آمین آمین
 و ماینز با ایشان موافقت میگردیم و از عالم اعلی ندا رسید
 یا غوث الاعظم بشر فانی قد استجبت لک اشارت باد
 که دعای تو مستجاب گردیم **المنقبۃ الحادیۃ و الخمسون فی**
 وضع شیخ جنید بعددی رفته بقوله قدمی ہد علی رستہ
 کل علی اللہ شیخ موسی تہومی سہروردی قدس سرہ ^{نقل}
 میکند از کتاب مکاشفات جنید بعددی قدس سرہ
 روز جمعہ بالامی ہسرد در انامی خطبہ خواندن تجلی ایشان
 ظاہر شدہ کہ از خود چو گذشتہ و بی اختیار زبان حق
 جان ایشان بگذاشت کہ اولاً قدمیہ علی رستہ خود فرودینہ
 زینہ از زمینہای منسہ آمدند و بعد از ان اصحاب ایشان ^{متعجب}

شدند که در خواندن خطبه حضرت جنید را سکتہ شد و جاموں
مانند و لفظ قدیمہ علی قبرستی کہتہ خطبہ را تمام کردند
را اشتباہ شدہ کہ درین وقت شیخ را حالتی خاص ہو
دادہ چون فاقت نمود ایشان استفسار کرد کہ مارا
وقت خواندن خطبہ بخاطر خطور کرد کہ محبوبیت عوٹ عظیم
از چہ روست و این رتہ بکہدام وجہ است حضرت عوٹ
اعظم حاضر شد و فرمودند کہ بہ سہ وجہ است یکی انکہ من سیدم
از اولاد حبیب اللہ محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم دوم آنکہ
تشریفات و ترقیب شما متوسطہ بتوسط حاضر حضرت جدی
علیہ الصلوٰۃ والسلام سیوم نکہ در تبعاع سنت نبویہ مصطفویہ
صلی اللہ علیہ وسلم و شما مجرد بکہذا نقل عن شیخ نور الدین

درتہ اشخ فیتہ حسن القطبی النہروانی فی رسالہ لطائف

القادریہ شیخ ابی بزید ابطامی قدس سد سر تمثیل الرویۃ

بحضرت الغوثہ المجریۃ القادریہ المکالمہ منہما فی صحیحۃ

وسلم اللبوت نعم بعض اشعار سیدی غوث الاعظم

رضی سد عنہ مشعر علی بہ المعنی **عربہ** بلا بل طیور العاقین بلا بل

فی بلا بل من سستان طایرہ مات حسنا فی بہار اولی الہوی

و بجازا ما فاص فیہا ما ہر العارفون بکل و او حیو تا : انا سکا

فی مقام العاشرہ : انی شربت من سلالہ سادہ : من ذاق

لایس رح ساکرہ شربت من ذاقہا من ذاقہا : من ذاقہا

ما زال ساکرہ اسقانی احمد من سالم استفادہ الکا س

عبد القادر المنقبۃ الثانیۃ و **المحمون** فی نجات نصف اللتہ

بشفاۃ رسول صلی اللہ علیہ وسلم در کتاب منازل
 الاولیائی فضایل الاصفیاء شیخ عبداللہ محمد علی اللہ
 آورده کہ حضرت امیر المومنین عمر فاروق و امیر المومنین
 علی مرتضیٰ رضی اللہ عنہما چون از حضور سرور انبیاء احمد
 مجتبیٰ محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم مامور شدند اعدا
 انتقال من پیش طاووس و سن منی اویس قرنی بروید و ^{ہن}
 من کہ امانت اوست بدو سپارید و برای نجات
 ازود عاخواہید بموجب امرش برف مقدمہ مصطفویہ
 نبویہ صلی اللہ علیہ وسلم ہر دو صبح کبار بعد رحلت
 ازین در عازم آنجناب شدند و پراہن با خود بردند
 چون بادی اراک رسیدند دیدند کہ خواجہ اویس قرنی در

مجلس
 بعد

مسجد است و تبصرع و اتمثال مشغول است بعد از ساعتی در
 صحابه سلام دادند خواجه سرار نسجید برداشتند جواب سلام
 ایشان و همدگر ملاقات نمودند پراهن مبارک ارباب
 تمام از دست ایشان گرفته در سر گرفته در بر کرد و گفت
 بحسب فرموده حضرت سلطان لاویما و اپنا در سجد بودم
 و در خواست استتفاع تمامی عصا امت می نمودم کانه
 فرمان حضرت عزت جل شانه در رسید که یا اویس اکنون
 پس کن که لفظ امت چسب خود را با کماست تو بخشیدم
 و لفظ امت از موقوف بر شفاعت محبوب اکرم عویش
 اعظم سید عبید لغا در رضی الله عنه گذاشتم عرض کردم و
 محبوب تو سید عبید لغا در کیت و می کدام کس است

کہ من اور اسے پیغمبر مان رہا ہوں شکر کہ او فی مقصد صدق
 عند ملیک مقتدر استراحت می کنند و در شرم دینی فندی
 قاب قوسین او ادنی اقامت دارد و خاصہ و خلاصہ
 محبوب ازلی و معشوق لم یزلی محبوب من محمد اکرم
 اللہ صلی اللہ علیہ وسلم باشد و او حجت باشد تا روز قیامت
 بر روی زمین و قدم و بردوش و اقطاب و اعیانہ و لیا
 اولین و آخرین و دوستان و مجانبان ما باشد ہر کجا کہ
 فرمان واجب الازعان بکوشش من رسید پس من ہم
 سزگون کردم وزیر قدم او نهادم و تصدیق نمودم و شکر
 الہی کردم صد حکم دایما **المنقبتہ الثالثہ و الخمسون فی**
 اطہار الشیخ احمد فاروقی کمال زینۃ الغوثیہ رضی اللہ عنہ

شیخ

شیخ احمد فاروقی الہرندی قدس سرہ در مکتوبات خود نوشتہ
اندراہتالی کہ بجا بقدر سنی موصول اسد دو کا نہ رہی است
کہ بقرب نبوت تعلق دارد و علی را بہا الصلوٰۃ و السلام
الاصول و صلا ان این را بالاصالہ اپنا اند علیہم الصلوٰۃ و السلام
و اصحاب ایشان و از سار امتنان تا کر ابدین دولت نوز
اگرچہ قلیل بود بل اقل قلیل و درین راہ توسط و حیلہ منت کہ درین
و اصلا ان فیض نگیرد لی توسط احدی از اصل اخذ نہ نمایند و
یکی دیگر را حامل نیست و راہی است بقرب لایہ تعلق دارد
اقطاب و تاد و ابدال و نجبا و علامہ اولیا اللہ لعابین
و اصل نذ و راہ سلوک عبارت ازین راہ است مذہبہ تعارف
نیز اصل ہمین است و توصول جو سید درین راہ کا این است

و پیش والی و اصلا ان این راه و سرگروه اینها و منبع فیض
 بزرگواران حضرت علی المرتضیٰ کرم الله وجهه الکریم ابن مصدق
 ایشان تعلفد اردو درین مقام با حضرت گویا هر دو قدم مبارک
 حضرت سلطان الانبیا صلی الله علیه وسلم برفرق مبارک است
 کرم الله وجهه و حضرت فاطمه و حضرت حسن و حسین رضی الله
 عنهم درین مقام با حضرت ایشان شریکند و این کارم که حضرت
 امیرالمومنین علی کرم الله وجهه قبل از شام عصری نیز ملازم این
 مقام بوده اند چنانچه بعد از شام عصری هر گرا فیض و تدا
 رسد این راه میرسد که ایشان سر نقطه منتهی زمین راه اندو
 این مقام ایشان تعلفد اردو چون دوده حضرت امیر
 تمام شد این منصب عظیم القدر بحضرت حسن و حسین رضی الله

عنهما

عنہما رسید و بعد از ایشان همان منصب ہر یکی از ائمہ اثنا
 عشر علی الترتیب والتفصیل قرار گرفت و در اعصار این بزرگواران
 بوده و بحیلولہ ایشان ہر چند اقطاب و نجابی وقت بودند ملا
 و ملجا ہمہ ایشان بودند چہ اطراف و غیر اطراف مرکز چارہ نیست تا آنکہ
 رقمہ رقمہ نوبت بحضرت سلطان الاولیا و سرمان لاصیفنا
 الارض و السما غوث الكل فی الدین ابو محمد سعید عبدالقادر حیدر
 رضی اللہ عنہ و افاض علیہا فیوض منہ رسیدہ و چون نوبت این
 بزرگواران منصف مذکور بدان حضرت مفوض گشت و خزانہ
 مذکور بین حضرت قادریہ حکیم سن مرکزہ شہور نمیکرد و وصول
 فیوض برکات ہر کاشہ از اقطاب و نجابت توسط شریف آنحضرت
 مفہوم می شود چہ این مرکز خراور را بپیشہ است و از اینچاسک

میفرمودند عبرتیه افادت شمس الاولین و شمسنا ابد اعلیٰ

افق العلی لا تعرب مراد از شمس آفتاب فیضان و هدایت

ارشاد است چون بوجد شریف حضرت غوثیه مجموعیه رضی الله

معامله که با اولین بتعلق داشت با و قرار گرفت و او سبب

درشد و هدایت گردید چنانچه پیش از وی بودند و نیز با معامله

فیضان بر پاست تبوصل اوست همچنان معامله آخرین که سبب

وصول و رشد هدایت گردید ناچار است که توصل او باشد

که نعمت شمس الاولین و شمسنا ابد اعلیٰ افق العلی لا تعرب

المنقذة الرابعه و الحون فی مدح سید عبد القادر العیدروس

لغوثة الارواح و النفوس کر سیدنا مولانا سید عبد القادر

ابن الشرفی شیخ العیدروس قدس سره فی رساله مسماه بد

فی مناقب

في مناقب عبد القادر رضي الله عنه كان الاستاذ حاتم بن احمد
 قدس سره يعظم العوذ الاعظم رضي الله عنه جدا حتى له وقع ^{لمحضرة}
 القادريه نقفا له بركاته وذكر بعض صفات الاستاذ ^{اعظم}
 شاه وطرز ذكره وبقده ووصفه باوصاف عظيم لم يرا ^{صف} احد ^{الا} بعد
 احضرت المقدمه القادريه تلك الاوصاف العظيمة نقفا له ^{كاتبه}
 قطب الاقطاب فرد الاحباب شيخ الثقلين كهف الحافيتين صبا
 السلام الاعظم الانصاري فيرصد يلقه في الدهر الدهر يورثه فاق
 كنت نبيا وادم بين الماء والطين حامل السر الزكاح الازلي
 الطاهر لسرى الاجتماع وجمعه منقط الاعدال العلي وهو ^{لنصف}
 والتكوير بالاذان المطلق والمتفرق في الاكوان بالحق
 والحق مولانا وسيدنا الشيخ استوخ علي الاطلاق سيد محي اليه

عبد القادر بن ابی صالح ہتھیہ النفوس والآفاق رضی عنہ
 وارضاه **لمنقبۃ الخاستہ و الخسون** فی مدح شیخ اصبح
 بخش و کنج کبر و ارشیح کہتو مندس ہمد سر ہما کہ در رسالہ عمر
 در خوارق حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ می لور و منقبہ
 رضی اللہ عنہما لایعما اوراق البراہمین و لایکلما اعصاب
 الیگاتین و مراتبہ عالیہ لایکا و العر علیہا صادید العارین
 او یخط بہا اسالیبت الو اصنعین لور بہا استہ الا قلام ^{لقت}
 او منقبہا المد الامام لایعت لیکن بانناشی من خردہ
 و قطرہ من کجور ہا و ہوما جا رہ من شخنا الکبیر ابی مدین شعیب
 لغری رضی اللہ عنہ اند لقت اختر عالیہ سلام فالت
 مشایخ المشرق و المغرب فی عصر ہا و سالہ عن شیخ ^{التقا} عمید

ایجلانی فقال هو امام الصدیقین ووجه علی العارفین وهو
روح فی المعرفه وشارة عظیم من الاولیاء وانا اصرفت
الاولیاء من راسخه **المنقطة السادسة والخمسون** فی وضع

الاولیاء رفاهم لقوله قدمی مده علی رسته کل ولی الله
الایشخ فی صفهان آوردند که چون حضرت غوثیه مجبوبه رضی
مامور شدند لقوله قدمی مده علی رسته کل ولی الله اولیاء
وغایب انشارق مقاصد وضع رفا بگردند و تعظیم قدم
آنحضرت بردوش خود، آنهاوند مکر در صفهان که شیخ صنعا
در آن وقت آنحضرت فرمودند قدمی مده علی رسته کل ولی الله
الاعلیٰ رسته جل اخصر پس شیخ صنعا ان قصد یارت مک
مغظم کرد با او و مرید کامل عیار بودند شیخ محمود مغربی و شیخ

فریدالدین محمد عطار زاناکا و نمبرلی در آثار راه نظر شیخ برادر
 ترسانی که در حسن و جمال عدیم المثال بود و بالایی تهر شسته
 تماشا می نمود افتاد و سرشته عقل و دین با بتلای صورت
 از دست داده حیران مشاهده او کردید و از جانی که پروا نظر
 نمی رسید بهوس از کل خواهش ناپرومند بر ز صد خواستش
 پاک نظاره خورسند هم ترسایچه جاذبه عشق شیخ کار کرد
 وزیر نظر شیخ را دلفکار کرد و چنانچه دختر ترسای شکران
 بیچکار میخواست و خواب و خور ترک داده باز از ابر شکرانی
 بر راست پدرش ای معنی اضطراب فرود به شفا و استیفا
 پرده از صورت حال بر کشود **بیت** نظر کستخ اندر حیدر ساری
 بهم دروید میگرد بازی چون پوند خاطر دختر با شیخ بر تیر

دید و تمایز شنید که شیخ تفریق هیچ وجه نکند و بر هر فریق ملاک نکند
 و عداوتش جز شربت وصال نیافت روی عاصیه ترجمه را
 خود سوی ازدواج آنها بنا یافت از هر دو قبول این معنی است
 نمود پس شیخ از اہل شیار دین با کل فرمود و رسم ترسیان
 آن بود کہ ہر کراہد امانی کزید اورا اولاً مسفر مابند کہ چند
 خاک بر می کباب از چرکا کبابیارد و یک مدت مقررہ این حد
 بجا آورد تا عقد ازدواج آورند باین کیفیت کہ سالہ شراب با
 کباب بخوک بہ یک دست و دامن دختر دست نیکرد امانی
 شیخ ز نار اطاعت در کردن انداخت سر کرم خدمت کرد
 چون ثابت فرقت نہ است بچہ ہا خنایز سر کردن بر
 دہشت حیرت و چالاک میدید و بعد نقضای مدت میعاسم

رسم عروسی را بته دختر را بر زور پور آر استه و شراب و
 کباب بدست شیخ دادند و دامن دختر در کف دانا نهادند
 میخو استام انجماش یکبار نیوشد و کباب بخورد که
 در میان ناله و فریاد شیخ فریدالدین عطار که همراه شیخ بود
 برآید که سلطان عبدالقادر پیرما از دست می رود آمدند
 بمجردان بیت و لرز بر اعضا می شیخ غالب شد و شراب و
 کباب از دست افتاد و میت الاحوال شده رو بصر نهادند
 وقت شیخ فریدالدین محمد اسفا نمود از عزیمت او و فرمود
 که بخدمت کسی که تیر و کمان او به شانه شیخ رسید بروم و
 انابت دارم تا عذر سو ادب و جرم او بجا آرم راه بغداد
 شریف گرفت و خود را بر آستانه حضرت غوثیه رسانید روی خود

سیاه کرده دست بسته به حضور مرتد غوثیه مجبوسه رضی الله عنه
 استیاده مانده و صورت حال چهره ملال و نقوش ندامت
 و شامانی در قوم غرامت و پریشانی ظاهر نمود اشارت قوی
 بشارت رفت بشارت بگشاید و چهره اش شویانند و آن
 حضرت خود روی شفاعت بدرگاه عفار آمرزگار آورد که
 خداوند افلان بنده کنه کار تو توبه و استغفار آورد عذر او
 بپذیر و بعود صبح خود در گیر جوابت درگاه رب العزت آن
 که یا غوث الاعظم ما فرمائی تو ورزید در حق نوسی الاوب که
 بندانم و در جناب کاشته و مشو حجب عقاب شده و باز آن
 لوازم استغفار و شفاعت مره بعد آخری بدرگاه حضرت عفار
 پرسی این قبول نمی نماید تا آنکه خطاب آمد که در حق او هیچ عرض

نرساند من بعد آنحضرت اصلا در حق او غیره ذلک هیچ عرض
 نمودند از خدمت اصلا امتور گویند و مراسم غوثیه خود را
 بکشیدند و معروض داشتند که هرگاه از پسران شیخ صنعان
 هیچ یک برکات کبریا مجال استشفاع نیافت و حال او تا پایتخت
 که عرض من هم در باب اجابت او قرین نگردد پس خطره عظیم
 روداده در حق مریدان من پنجم در لوح محفوظ که تا قیامت ^{طور}
 معامله و چه قسم مقابل خواهد شدن بنا برین ازین امور خود را
 بازداشتم فرمان مرحمت عنوان صادر شد که برای تو او را
 بخشیدم و هم تو خبر میدهم که مریدان ترا مادام که در دنیا باشند
 جان ایشان توبه و ایمان بخوانم گرفت و در عالم ملکوت
 هم این ندادند احمد صد صد امتوا فراد شکر امتکا ترا

در بعضی

بعضی سال آوردند که چون حضرت غوثیه مجبویه رضی الله عنه مامور شدند
 بقول قدمی زده علی قریبته کل ولی الله همه اولیا وضع رقاب کردند
 اما شیخ صنعان که او سبب غیبت کشته که من هم اردوستان خدمت
 جل شایچه ضرور است که قدم و قبول نمایم بر گردن خود درین بنا حضرت
 غوث اعظم رضی الله عنه بر کشته شرف شده فرمودند علی قریبته جل
 اخیر پس شیخ صنعان مقصد مکر کرده با چهار صد مرد صاحب کمال
 اتفاقا در راه کعبه اند نظر شیخ بر زن شراب فروشی افتاد و بلا
 صورت او شد و خدمت او کردن گرفت چنانچه زوری بر سر حضرت
 خوک مامور سلخت و کفنت بچه کان جوکان را بر گردن خود برداشته
 پیار که ار راه رقص با خورشوند چند گاه برین منوال گذشت که شیخ
 کبابی میکرد و جمله میدان از راه فمار اعتقاد از شیخ جدا شدند مگر

کس مانند کلمی شیخ فرید الدین محمد عطار دوم شیخ محمود مغربی
 هر دو غیر مشورت کردند اش این تبار از جاگی که برخواست
 از هماغا فروشید پرتما نجا باید رفت شیخ فرید الدین محمود
 مغربی این هر دو غیر مشورت کردند شیخ فرید الدین محمود مغربی
 پیش شیخ گذاشت و خود طرف بعد اد شریف شد چون در نجا
 رسید شخص خدمتی از حدت درگاه والا جاہ حضرت غوثیہ
 مجبورہ رضی اللہ عنہم نمود مسج موضع عالی یافت قصد کرد کہ
 برداشتن بسر رسید اختیار کند فاما کناسان برای آن حدت
 مقرر بودند نمی توانست کہ این خدمت تواند کرد لهذا وقت
 فرصت نگاه داشته از کناسان سبقت می نمود و چند روز
 مبرز را برداشته می انداخت و زری کناسان شکو کنان

بیش درگاه

پیش درگاه والا جاه آید و ما ش نمودند که از چند روزی بعد خدمت
 خود را محروم می پسندم فرمودند در خانقاه گیرید که هیچ درویشی
 نودارد شده است عرض کردند که آری چند روز است که وارد شده
 فرمودند که چون خواهد و شیخ برای طهارت برخاستند و ما را
 بود درین اثنا بنظر مبارک آنحضرت درآمد که جوانی سید فاضل
 می رود و تقاطر می چکد پرسید بگویی عرض کرد که خادم شیخ صنعا
 آنحضرت خرم بر حال او کرده فرمودند که وقت همین ^{طلبت} است
 خواهی و او عرض کرد که بجناب عالی روشن است فرمودند از آن
 اعلی تر ^{طلبت} چه خواهی او عرض کرد که ازین مقصد چیزی اعلی تر
 نیست که پر خود را بسایم فرمودند که برو پیرا تو بخشیدم همان ^{وقت}
 شیخ صنعا آنجالی که بود متشنه شد مرتبه خود را دریافت و ازین ^{شب}

فرود شد چو کوبید که آن زن به عشق شیخ گرفتار شد بود همراهِ
 او ایستاد کرد آورده اند زر کی از زرگان کلاه از یک حائلی با جماعه
 و در آن مجلس درویشی صاحب کشف و کرامات بود اما کلاه اندر
 بجز آن جماعه وضع رفا ب خود نمود آن بزرگ آن درویش
 گفت که سبب وضع رفا ب چیست آن درویش اظهار نمود که من
 در عالم کشف معلوم کردم و معاینه نمودم که در وسط قرن
 یکی از فرزندان حاکم سید المرسلین و خاتم النبیین صلی الله علیه و سلم
 ظاهر شود که عو ث الا عظم و قطب العالم گردد و لقب محی
 الدین و موسم سید عبدالقادر باشد و مولد شهر کمدان
 بود و او مامور گردد و بقوله قدمی علی رسته کل و لیه الله
 الله من الاولین من الاخرین سوی الصحا و الائمة من ذریه خاتم

البنین

این جن صلی الله علیه وسلم آن نبرک گفته است که مرا خطر زین
 درویش در آن عصر که آن حضرت رضی الله عنه ظاهر کرد و نیست
 پس بحال چگونه وضع رقاب کرد ایندنا گاه از درگاه حلت عظمه
 سلطان خطاب غیب سید که ترا درین کار کران چرا آمد و غیب
 چند که او محبوب است و خاص منت و شان او در قطاب و عیاش
 کبار خیا پنجه شان محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ما در غیاب
 صلی الله علیه وسلم جمع پس چون او کوید قدمی منزه علی فرشته کل و
 جمله ارواح و جوائد و جهاد و احیاء حاضر کرد انیم ما ایشان
 قدم و وضع رقاب کنند از آن پس کفتم کفتم قدمه اولی
 قستی و وضع رقاب کردم و مرتبه آن سید عالی قدر متعانه
 بر خود کرد ایندم که فوقیت بر همه ولیا دارو

المنقبیه السالفة الحمو

فی ساقہ ابایزید لسطامی فی میدان الفردوس معہ و رضی اللہ عنہما
 اور وہ اندک روزی در مجلس شریف و محفل حریف حضرت سلطان
 الاولیاء والاغوش و برآن لاصیفا و الاقطاب فخر دارین عویش
 اعظم غوث الثقلین رضی اللہ عنہ و افاض علیا فیوض منہ روح
 شریف حضرت بابر لبطامی مقدس سرہ اسامی بہت
 جوانی حاضر آمد آن حضرت غوثہ محبوبہ رضی اللہ عنہ قیام
 برای وی کردند و تعظیم برپید بوی نمودند پس جو اباب
 سوال کرد کہ جناب سیدی در مقام فردائیت رتہ ملا
 حاصل است و این رویش نیز از برکات و نبرکی حاندا
 عایشا حضرت شریف شام علی اللہ علیہ وسلم بہترین
 بہرہ مند شد است حضرت مقدسہ قادیرہ رضی اللہ عنہ

بخورد

بر خیزد تا ما و شما در میدان فردا نیت اسپان خود را بدو ایم
 تاجه لظهور آید انگاه هر دو بزرگان اسپان خود را بمیدان فردا
 و فوضای و حد نیت و ایندند قرین السیر مقدره قادریه رضی
 الله عنه در طر و العین به جلدی و تیز کامی داد و بها فردا نیت
 حد نیت طی کرده بگو لایت خواجه محمدیه صلی الله علیه و سلم
 اسوده و تاریخی خواجه با نیرد رضی الله عنه همه کی از میان
 فردا نیت که کناره از مقام خاصه محمدیه پس ماند و ساکت شسته
 والله اعلم **المنقبة الثامنة والخمسون** فی عدم امثال الاله
 من البشر الا بحر النبوة والفتوة شیخ قیسری در دیباچه شرح
 خصوص حکم گفته باب القطب والابدال والاوتاد و
 یكون لا احد من البشر واحوال سيد عبد لقادر كذلك حتى

نقل تلقیہ وارشادہ و خدمتہ لاصد من ایشایخ بل ہو رضی اللہ
 عنہ احد من بحری النبوة والقنوة ولو كان لبعض مہین نسخ
 شیخ علی قادری قدس سرہ در آخر شرح مشکوٰۃ کشفہ حول
 الغوث وهو قطب من کما صتہ والعاشرة غیرہ من ائمتہ علیہ
 نقل السبوطی من ایشایخ رضی اللہ عنہ الایسید رضی اللہ عنہما
 رضی اللہ عنہما قطعاً وفرد اہل ہو محاور عنہما الا قدم النبوة
المنقبة التاسعة والجمعون فی مشکوٰۃ رضی اللہ عنہما
 رضی اللہ عنہما فی المنام وقوله علیہ الصلوٰۃ والسلام وہذا
 ولدنا حقاً و تخلیص جوامہ القلاید اوردہ کہ فرمودہ انہ
 حضرت سلطان الاولیا والاقطاب غوث اعظم رضی اللہ
 عنہما وعن اہلہا کہ مکیدم کہ پستان رست اورا وبعده فرمایا

پستان چٹ راومی مکیدم ناگاہ در آمد حضرت جدی رسول ص
 صلی اللہ علیہ وسلم و بخت پی پی عائشہ خطاب کردند و فرمودند
 یا عائشہ ہذا اولدنا حقا **المنقہ استون** فی اعطاء الہب الصافی
 ایاہ خاتمہ العوثیہ در کتاب تلخیص الحقائق آورده اند کہ فرمودند حضرت
 عوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ کہ بودم من در بغداد بر سر کرسی دیدم
 حضرت یزید مرسلین علیہ الصلوٰۃ والسلام را سوار در رہو او موسی
 کلیم اللہ علیہ السلام در پہلوئی او پس حدیث فرمودند کہ یا موسی
 در امت تو کسی مثل سید عبدالقادر گفت لای رسول اللہ
 فرمودند حدیث من صلی اللہ علیہ وسلم یا عبدالقادر سپاسوی من
 رستم در خدمت آنحضرت و مراد کنار کمر نشاند و پوشانیدند
 خلعت تبرکہ کہ در بدن مبارک خود داشتہ و فرمودند کہ ہذا

صاعت العوینہ علی الاقطاب والاعینات والامداد والاولیٰ
 دوسرے نوبت آئے ہیں مبارک خود در دہن من کردند و کذا
 مرا بر سر منبر بعد از ان ترنم نمود و آنحضرت باین آیات **عز**

معاشرہ ہانی دیر و بیعتہ و اطہر العشاق نبی مذہبی

و اضرع فوق الطح بالذوق لکاسلہ بالانی الرزوا یا مجنی

یعنی بوشم نیز شراب محبت در میخانہ و تیخانہ کہ ہر یک عیادت

از مقامات سلوک و ظاہر ہمگی ہم مرعاشقان دین مذہب خود

و منیر نم بالامی م ذوق را برانی ظهور بالہار آن شہادت

مراد کہ شہادتی عالم جالی و طرفی **المنقبۃ الحادیہ و ہستین**

فی کالمہ مع آنحضرت علیہ السلام و قرار عنہ آورده اند کہ حضرت

محبوبہ رضی اللہ عنہ فرمودند کہ روز پیدای تو العباس حضرت علیہ

اسلام تا پیاپی ما دیدم را به چهری چنانچه پیشتر می آموزد اولیا را اس
 از باطن می مرا طاهر شد و بر من کشاد کلامی که با او کردم بگویم
 در حالی ما و که روان شد از پیش من یا خضران کنت قلت لموسی
 علی نبینا و علیه الصلوٰۃ و السلام انک لن تطیع معی صبرا
 فانک اسرا سلی و انا محمدی فما و انا و انت و نده الکره و نده
 المبدن هذا الرحمن و ما فرسی مبرج بلجام و موسی مو تورا و سی
 مشهور یعنی امی حضرت تو گفته بودی بجزرت موسی علیه السلام
 که طافت صبرنداری ما من به چنین ترا طافت صبرندست
 ما من تو اسرا سلی هستی و من محمدی ام انیک من تو و این
 کوی این میدان و این محمد و این رحمان و اینک است
 باین و لکام و کمان من بازه و شمشیر من برهنه هر گاه این کلام

بافرجام حضرت خضر علیہ السلام ز زبان مبارک آن حضرت رضی عنہ
 اجتماع نمود با بکر نر نهاد و بر رفت **المنبقة الثانیة و استون فی**

عدم قبوله ملک نیم روز بطریق الفتوح آورده اند که خلیفه اطفالاً

بعد د شریف بزمب اعتراف داشت و از سبب همت

حضرت غوثیه مجوپه را با وی تقاری بخاطر شریف در شده

چنانچه این معنی فی الجمله در اطراف و جوانب شهرت

گرفته خلیفه بجانب عالی عریضه نوشته فرستاد که خلیفه

بعد د شریف قدر آنحضرت ندانست که اگر شریف پیر

درین ملک فرمایند برای مصارف خادمان آنجناب

محبول ملک نیم روز نذر کرده آید آنحضرت بعد از مطالعه

نامه این باعی نوشته ارسال کردند چون خبر سنجی

رخ بچشم سیاه باد نافق کرم بد هم بهوس ملک سبخرم تایافت
جان من خراز ملک پیر ^{نیم شب} صد ملک نیم روز به یک جو میخرم
المبتدئة الثالثة واستون فی خروج الرافضی عن مذنبه

وخت ساره المذنب الحق بتوجه آوردند که شخصی از روضه
در حرم پیداد ما الله تعالی شرفا در خدمت عالم تفت
حضرت غوثه محبوبه رضی الله عنه سوال کرد که یا غوث ^{عظیم} الا
درین دیار مذہبها بسیار شدند بران مذہبی که حق باشد ^{سوی}
آن مرا اشارتی فرمایند تا انرا قبول نمایم آنحضرت فرمود
که برومش ترا اطلاع خواهد شد او در دل گفت که حجت قوی
بدستم آمد که اگر شب معاینه شود فهو المقصود والا نه این
چیزها که از حرق عادت ظاہر میکنند محض افترا می مریدن و

معتقدان است چون شب شد آن شخص غسل کرد و چاه
 معطر کرده در بدن پوشید و بخواب رفت و می بیند
 که قیامت قائم شد و تمام عالم در کرامی آن پتان سوزان
 شده ندائی از جانب عرش عظیم آمد که یا علی المرتضیٰ این
 جماعه را تحقیق کنند که هر که مدبست حق باشد اورا نجات
 دهند و به جنت برند و هر که گمراه باشد زنجیری در گردنش
 اندازند و بدو رخ برند درین اثنا حضرت مرتضوی با جماعه
 صحابه و فرشتگان پید شدند و از دفتر کرام الکاتبین هین
 مردم تحقیق کردند بعده گروهی را طرفی و طایفه را جانی جمع
 نمودند یکی را حظ نجات بافتند شادمان در جهان میشند
 و آنها را که مسلسل و مطوق کردند فرشتگان پرسیدند که

ایشان

ایشان کدام نذیبها و شمشد که یکی به جنت و یکی به جهنم میرند
گفته حال ترا همچین شد میت اگر تو از مذہبی که داری بازینانی
ترا نیز همین حال به جهنم خواهد برد چون از خواب بیدار شد و صو

دو کانه گذارد و از مذہب رهنه و عقیده باطله توبه نمود و

الصباح در خدمت عالی مرتبت حضرت غوثیہ محمودیہ رضی اللہ

عنه آمدہ خواست کہ قصہ شسنہ خود را بیان نماید پیش از آن

حضرت فرمودند کہ خط نجات یافتی **المنقبۃ الرابعۃ و الستون**

فی نیل ابدال معزول منصبہ شرابیہ علی عینہ و تہم اوردند

کہ ابدالی بخدمت معین بوا و را با داسی آن خدمت لختی

خطاب یافت از در کاہ الہی مہجور شس کردند و از مضنی کہ داشت

معزول شس صاحب آن بخارہ خود را در پناہ و حمایتہ مقدسہ حضرت

نحویشہ محبوبہ آورده و خاک پاک در مدرسہ آنحضرت چشمان پیشانی
 خود مالیده بی آنکہ لفظ تو بر زبان آورد و حق سبحانہ تعالیٰ از
 خطامی و درگذشت و درجہ اش از کرده سابق بالاتر دادند
 و آنف غیبند آورد کہ امی جو انان چون خاک در محبوب من
 سید عبد القادر در بر پیشانی و چشمان خود مالیده می از خطامی
 تو در گذشتم و درجہ کہ سابق داشتی زن بالاتر عطا کردم
 بروش او و شکر این عطیہ بجا آر چنان چه آن ابدال در مدینه
 انجناب کے ماجعہ فضا و مشایخ نشسته بودند حاضر آمدہ
 شکر عطیہ بجا آورده و ماجرای خود اظہار کرد **المنبکہ الحاشیہ**
واستون فی عفو سلطان الجمن عن رجل قتل ابنہ مجرد استماع
 از مریدین سید عبد القادر رضی اللہ عنہ آوردند کہ روز جمعہ فاضل
 ضلی

بعد ادای نماز جمعه با جمعه شاکردان برای فاتحه مقابر که دو
 هزار شهر بود برفت در راه ماری سیاه بنظرش درآمد و حکم
 اقلوالموزی قبل از این از خصای کم در دست داشت باورد
 و بکشت چون بکشت بادی تند می کرد می چنان پیدا شد
 که آن فاضل را کرد اگر کرد گرفتار پایی برداشت چنان بالا
 برد که از چشم شاکردان غایب شد این کیفیت معاینه نمودند
 در حیرت افتادند و خاک بر سر کردند بعد از آن بعید شدند
 که آن فاضل از گوشه آن دشت می آید پیش رویدند نزدیک
 دیدند که خلعتی فاخر و بر لباس خود پوشید داشت حقیقت
 غایب شدن و خلعت پوشیدن استفسار نمودند و گفتند
 مرا از پنجاب برداشته در حین دریا فرود آورده اند و پیش پادشاه

اجنبه حاضر کردند دیدم که او همیشه برهنه در دست کمره تخت
 نشسته است و یک جوانی صاحب جمال مرد پیش او افتاد
 که سرش شکسته و خون بر اندامش ریخته از آنجا که مرانزده
 پرسیدند که این کبریت کفشد که قاتل این جوان است بعد به
 تمام سوی من نگاه کرده بگفت امی استاد شهرنا پنا بودی
 که این جوان پیکار کشتی من منکر شدم کفتم حاشه بدن این
 جوان زنگشته ام ایشان بر من دروغ میگویند باز او را
 اجنبه از آنجا پرسید که این شخص چه میگوید گفت سهین عصا
 که در دست دارد خون آلوده علامت آنست سوی عصای
 من دید گفت این خون کجاست که بر عصای است کفتم دید
 ازین عصا که تمام نه این جوان پادشاه گفت ای پادشاه

ہمیں مار پیرن بود من چاره شده خوا مو ش ما دم انکا
 پادشاہ وقاضی و مقفی طلب و لبوی قاضی دید و گفت
 این مرد پیرن کشت و اقرار میکند شما حکم کنید کہ بہ قتل
 رسانم قاضی حکم کرد و قومی داد بہ کشتن من و شمیر بر بندہ
 دست کردہ خواست کہ مرا برندران وقت چارہ شد
 فریاد کردم و بہ پیر کسر خود حضرت عوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ کہ
 یا سید عبد القادر شیا اللہ فی الفور شخصی با چہرہ نورانی
 پدید شدہ شمشیر از دست پادشاہ گرفتہ گفت این مرد ران
 کہ میرد قطب الاقطاب و سلطان الاولیا و الایمانات عو
 الثقلین شیخ محی الدین سید عبد القادر حیلانی است
 اللہ عنہ اگر بر تو عتاب کنند از عہد جواب این فرمان

مجرد استماع امام مبارک آنحضرت رضی اللہ عنہ بیشتر
 از دست گذاشته گفت ای فاضل شہرازجہ ہاں
 ادب حضرت خویشہ محبوبہ رضی اللہ عنہ خون پس خود
 تبو بخشید لم نام شود نماز خارہ کہ از دودعا، معمرت
 طالب کن بعد ازین خلعت بمن داده رخصت کرود
 ساعت آن کسانیکہ مرا برود بود تا با بنجار ساینند
 نظرم متواری شدند **بیت** چه حاجت کہ محتاج بشوم
 کسان بکہ ہمیت تو مرا کار ساز هر دو جهان **المنقذ**
السادس **واستون** فی سفار الناس عن الطاعون
 یتیا ولہم کلام درستہ و ما در رضی اللہ عنہ آورده اند کہ در
 زمانی در شہر بغداد شیر لطف طاعون غلبہ نمودہ روز ہر آن

مردم ازین علت میزدند جماعه بجناب حضرت غوثیه مجتوبه
 رضی اللہ عنہ کہ گفت آن اطهار نمودند کہ ظاہر ازین ازاجتہ
 حرارت است کاه سبزه کہ کرد مدرسہ ماست از اسباب
 بکار برند آزار طاعون دفع خواهد شد کسانیکہ ازین کفها
 مطلع شدند بہ عمل آوردند خدا می تعالی ہمہ را صحت کامل
 بخشید چون خلق پیشمار بودند کاه سبزه را رازہ درہ کرد
 بردند آنحضرت فرمودند کہ ہر کد از مدرسہ یا کافہ طرہ
 شفا یابد ووشید شفا یامشد باز در بعد و شرف
 طاعون پیدا شدند **المنقبۃ السائغہ و استون**
 فی قولہ ہذہ وجود جدی لا وجود عبد لقادر رضی اللہ عنہ
 آورده اند کہ روزی حضرت غوثیہ مجتوبہ رضی اللہ عنہ

طرف خانہ خود تشریف فرمودند شیخ الابرار سید عبد
 الجبار رضی اللہ عنہ نیز ہمراہ بودند و آنحضرت را میزدند
 چون در خانہ رسیدند والدہ ماجدہ ایشان پرسیدند
 کہ حضرت در خانہ نیامدند من با قدم مبارک ایشان ہمراہ
 بودم گفت کہ پانزدہ روز است کہ آن حضرت در خانہ
 خانہ تشریف نیاوردند شیخ الابرار بعد از استماع
 این کجہرہ مطہرہ کہ حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہا شب
 در آنجا بہ عبادت مشغول بودند رفته دیدند کہ اندرون
 حجرہ بند است ایشان معلوم کردند کہ آنحضرت اندرون
 آسند دست آدب سببہ بر در حجرہ ایستادند ہر گاہ
 شب از نصف تجاوز کرد آنحضرت در حجرہ کشاوندند

دند که اندرون رفتن خانه مرا تو همیشه ملاحظه میکردی اکثری
 همچین است که در نظر خلق برای این معنی سبدهای ضد ایرا
 رفتن تا خانههای ترک دهند و صورت تو والد و ناسل
 معطل نماید چنانچه دیدی فی الحقیقه بجز می آیم در نظر خدای
 والا اندرون خانه بیروم و پیشم شخ الا برار خوشوقت
 شد و باز بگفته که چون آن حضرت بیست و یک ساله
 بول و غایط زمین حیف میکند و وقت عرق مبارک
 کردن از خوش بونی کو چها معطر می شود و با سبب بدین
 مبارک نمی شنید با اینهمه خاص خود محمد است صلی الله
 علیه و سلم آنحضرت فرمودند که عبد القادر فانی و باقی
 شده است در ذات جسد بربر کوار خود که با سبدها

وجود جدی لا وجود عبد القادر در بار عرض نمود که اگر بچین
 ابر سایه هم میگردید چه میشد فرمودند بنده نمی خد ادر استبانه می افند
 برای بنوت می پر شد بنا برین عهد این نوع را ترک دادم
 و قبول نکردم **لمنقده الثامنه و استون** فی عیسه و عبادته و او
 رضی الله عنه آوردند که حضرت سلطان الجویین غوث الاعظم رضی
 به شقده و چاه شاگردان داشتند هر روز سبق میفرمودند
 و هر کس که عالم علی بن ابی طالب بودی بقلم میمون خویش نوشته عطا فرمودند
 هر کس که بارادت می آمدی سحره سلسله را بدستش که خود نوشته
 عنایت میگردندی و هر وقتی که حدت میرسیدی بجای و صنو
 غسل میکردی و برای غسل بر لب آب با حوض توجه سفر نمودی
 میگویند روری آنحضرت رضی الله عنه اسهال شکم بوده

در یک

و در یک شبگاه دو مرتبه به پست انخلا رفتند و هم نپناه دو بار غسل تازه
 میکردند و چون غلام و کثیر ذرکاری مازده می شد بجهت مسابعت ^{کواری} حدیث
 نجوش صلی الله علیه و سلم آن کار خود میکردی از بازار سود خود
 می آوردی در ثنای مسافرت در جانی میزدی آمدند در آسیا
 خود می آیدن همان خود می بخشند و قسمت می نمودند و بر هر کس
 که می آمد زیارت آنحضرت رضی الله عنه تعظیمش میکردند و تو واضح بیا
 میفرمودند و اکثر ایام با تبرک حیوانات می بودند یعنی گوشت نامی و
 روغن ستور و شتر جغرات می خوردند روزی هفت کودک هر یک
 نیم نیم درم عایق می آردند و حضرت دادند و ایشان چیزی خورد
 عایق از بازار طلبند هر کس همچنان آوردند و اکثر اوقات طعم
 بی نمک است و میفرمودند و هر روز از وجود شتر لطف چند ^{باشد} کرم است
 صد ظاهر

لیکن ظاہر میگردند بلکه میفرمودند که هر که خرق عادت از خود ظاهر
 نماید وی فقیر نباشد بلکه مازمی گوید و طالب دنیا باشد و هر که مرید
 من باشد و از فرزندان من باشد ما از مریدان من خلاف گیرد
 مقام کرامت رسید و کرامات خود را ظاهر کند و قصور و اراده
 دنیا با در هر دو عالم رویشا باشد و آنچه حضرت پی پی حنیف
 را بنام محیی بخوانند تا مدت طمچین بفعول می آوردند و اعمال
 و اوراد آنحضرت رضی الله عنه آنست که هزار رکعت نماز
 میکند و در هر رکعتی بعد از فاتحه سوره منزل در ضمن سجده
 و چون سوره اخلاص بخوانند در هر رکعتی از صد گرت کم بخوانند
 و بعد هر نماز فرضیه ختم قرآن میگردند و بعد از تہجد بزرگ ختم
 قرآن می شود و مجموع چهل اسم رسیده و شصت گرت در شب بعد

مذکور

مذکور در روز میخوانند و در روز دعای سیفی و نامه منظر و نامه القدر
 و نامه الکرامت بسیف و عرمت کبر بعد چاشت بعد زوال
 و بعد عصر و بعد تجدید نیز لازم داشته و شجره سید آبا کرام و
 شجره خلافت صلیه و سلطان ابو سعید و ابو انور رضی الله عنهما بر
 استمداد میخوانند و در و کبریت اجرو و نودنه نام باری تعالی و نودنه تمام
 حضرت بنو بیه صلی الله علیه و سلم هزار رکعت نماز میخوانند و او را
 دیگر که احصا آن متعذر است اما مجاهده آنحضرت رضی الله عنه
 که نودت چهار سال یک خلوت میکردند و ماهفت روز شرف
 روزه میداشتند بعد از آن افطار می کردند و معتاد آنچنان
 بود که بعد چهارم روز طعام منجور دند یعنی شش و شش نه جمعه
 چنانچه در هفتاد و بار افطار می کردند و در وصیت خود آن

حضرت رضی اللہ عنہ چنین نقل می کند که میفرمودند چون موجد
 توحید رسید و بخانه موجد ماندند نه توحید نه واحد ماندند بسیار
 خدای ماندند وجود می ماند و نه مذکی نه هستی و نه نیستی
 نه حیرت و نه قرآن نه نبی نه نبوت نه ولی و نه ولایت نه
 و نه صفات نه اسم و نه رسم نه اول نه آخر نه ظاهر نه باطن
 نه بهشت و نه دوزخ نه روشنی ماندند تاریکی نه نفسی ماندند آفت
 نه آسمان نه زمین نه کمانکی و نه روئی نه یک و نه دو نه مقام
 منزل نه طلب و نه مطلوب عشق نه عاشق و نه معشوق نه آدم
 و نه ابلیس نه کفر و نه اسلام نه کافر و نه مؤمن نه کفر و نه ایمان
 نه حلال و نه حرام و نه خود و نه غیر چون درین مقام استقامت
 کند در توحید کم شده باشد از حضرت غوثیه سوال نمودند که با

التوحید فرمود التوحید ترک التوحید فی التوحید یعنی باین زبان
 نتوانند گفت و باین دل نتوانند فکر کرد و باین چشم نتوانند
 دید و باین گوش نتوانند شنید همین است توحید و بس بانی پس
المنقبۃ الی اسعد و استون فی تحلیص امراء فی العار من بلوغ
 فاسق فحار آورند که عورت صاحب حال بجناب فیض نایب حضرت
 عوثیه محبوبه رضی الله عنہا ارادت و بیعت داشت فاسقی
 پس می پریشان و متلا بوده آن عورت به سبب من الاسباب
 در عاری بکاری رفته بود او نیز در آنجا رسید و خواست که
 در آن عصمتش باره نماید و آن ضعیفه را خبر نیاورد و خبری
 چون از دست فاسق حاره ندید نمالید که العیاش یا عوث
 الاعظم العیاش یا عوث الثقلین العیاش یا شیخ محمد بن

الیغاث یسید عبدالقادر در آنوقت حضرت غوثہ مجوسہ صنی
 المدعنه در در سہ خوش و ضومی ساختند و نعلین چوبی کہ قہاق
 میگویند در پای مبارک ایشان بودہ کہ آواز و فریاد آن عورت
 بگوش آنحضرت رسیدہ فی الحال آن قہاق از پای مبارک
 کشیدہ طرف آن غار رساندند آن فاسق میخواست کہ عورت
 معصومہ را بحدت فجور آلودہ کنند آن قہاق در همان عت
 بسر رسید و چندان بزد کہ معرزش بر ایشان گشت و ہلاک
 آن عورت قہاق گرفت و پیش خود نگہداشت بعد از آن قہاق
 را بحدت آنحضرت رساند قہاق کہ بر خود رود دادہ بود
 جماعت معروض داشت ہمہ ازین حال متعجب ماندند **فرد**
چہ غم دیوار است کہ دارد چون توشہ چاہا **چہ بآل از موج بحر نرا** **کہ شاہ**

نوح کشتن

نوح کشتیان **المنقذ السبعون** فی نیل تا جبر حمله الفد
 باستغاثه الی جنابه رضی اللہ عنہ آوردند که سوداگری باشکر
 به چند شتران تیار نموده راه قافله میدرخواست که چون
 فلان قافله طیار کرد من هم با وی همراه شوم تا قافله
 مال من سلامت رسد بعد چند روز قافله تیار شده سر
 کشته همه سودگران را بهی شدند با آنها این سوداگری هم چند
 شکر که داشت همراه گرفته راهی گشت بحکم الهی حل شان
 را پیشتران باشکر او کم شدند بسیار حیران و متفکر گشت
 و خاطرش محزون شد چون راحط غلامی آنجناب بود من
 آیات حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ داشته در آن وقت
 چون سج و سیدید که شتران بدست آیند مگر و سید حضرت پر

دستگیر خود با و از زبند فریاد نمود که بایسد عبدالقادر شش سر
 باشکر من کم شده بفریادم سن ناگاه می پذیر بر سر کو عظیم
 شخصی سفید پوشی آستین طرف خود اشارت میکند و بطلبه
 در آنجا رفت آن شخص اندید و هر شش تران خود را با بشکر
 سدرت یافت **المنبقة الحادیة و السبعون** فی نیل و
 ولایة لمسلو ته شفا عه رضی الله عنه آوردند که شخصی از اولیاء
 معاصر حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه مسلوب الولایة گشته
 پیش اکثر اولیاء السدرمانه رفته طلب دعای میگردید مطلقاً خود
 برسد بتمه گفتند که اگر خود را شفاعت سلطان الاولیاء
 عظیم رضی الله عنه رسانی البته مرتبه خود پائی چون پخت
 شریف آنحضرت رسید و عرض حال خود نمود آنحضرت برخواست

مطلع

مطلع شده درباره او مسالمت بدرگاه حضرت عزت صل
 سلطانه نمودند فرمان شد که هیچکس از اولیا بروی زمین نماند
 که برای او شفاعت بخواند قبول شد یا غوث اعظم
 بکنید انگاه آنحضرت غوثه محبوبه رضی الله عنه ازین کلام برآ
 و از سر باز رویا ز محبوبی مصلا می خود را بردوش مبارک
 خود نهاد و رو بصر نمودند چون قدم اول نهادند عفت
 آواز داد که یا غوث الاعظم این معصوب مثل او که
 کس رتبه الهی شما عفو کردیم بر کرد آن حضرت قدم دیگر
 نهادند باز فرمان در رسید که این یک کس و مثل او سه
 کس رتبه ولایت بخشیدیم و از جرم و درگذشتم از آن
 پس آن حضرت شادمان شدند و دو کاس گرانه ادا نمودند

برگشته و آن شخص را باز بولایت خود بازرسایند **لم یبق**

الثانیة و اسبوعون فی حضور افطاره الصوم بیوت سبعین

ز صلا فی انه واحد آوردند در عهد دولت حضرت غور مجتوبه

رضی الله عنه در ایام ماه مبارک رمضان چنان اتفاق افتاد

که در یک روز هفتاد کس علیحد علیحد دعوت آنحضرت نمودند

که بخانه ایشان تشریف فرمایند و افطار کنند آنحضرت دعوت هر یک را

قبول کردند چنان تصرف در آن جناب ظهور فرموده که در هر

وقت در هر جا رسید و حاضر شدند و افطار بخانه هر واحد نمودند

و نیز در خانقاه عالی جاه خویش با جماعه طالبان و مریدان

در همان وقت حاضر بودند فردا ازین مقدمه در بعد از شایع

ظاهرا آنجا طریکی از خدمت کاران آن جناب گذشته که حضرت

از خانقاه قدم پروان نهادند ابنوی ز مردم و عورات مقرو و معرف
 اند بر رسیدن آنجناب بخانه هر سال ایشان و خوردن آن شب
 و طعام آنها به چه نوع مقصود شود یک مرتبه آنجناب روی مبارک
 بطرف او کرده فرمودند که آنجماع همه راست گویند و ماد دعوت همه
 ایشان در یک وقت قبول کردیم و بخانه هر یک ایشان حاضر
 شدیم و افطار نمودیم **لمنقته الثالثة و اسبعون** فی عطار الله تعالی
 ایاه الصفة القادریة الی یوم الیقامة آوردند که در مقام قربت
 میان غوثیه محبوبه رضی الله عنه از راه راز و نیاز مکالمه بود
 آمده فرمان شد که یا غوث الاعظم درین وقت طلب کن
 از ما هر چه میخواهی آنحضرت عرض داشتند که ای خداوند منم آنچه
 افضل مراتب و اعلا سی درجات بوده تقسیم شد قسم اول بیوت

حاصد کہ حیدر صلی اللہ علیہ وسلم محتوم شد قسم دوم و لایب طاقہ
 کہ حضرت مرفضوی کرم اللہ وجہہ دای قسم سوم شہادت کزنی
 کہ حضرت حسین کرم اللہ وجہہ عطا کردی قسم چهارم قادیت
 کہ نداب پاک خود مخصوص کرد ایندی سوامی این چه ماند کہ خواہم
 فرمائید کہ با غوث الاعظم صفت رتہ قدرت اتوارزا
 دہشتم و ترا قادر کرد ایندم و در کون و مکان متصرف سام
 در انجاج حواج نیکان خود از اولیا و عارفان و عاشقان
 طالبان و مجبان و سیمع ایشاد در ہر زمان و ہر حال
 وقت و در ہمہ چیز و در ہمہ جا متصرف باشی تا ابد و ما را در
 باب نوبین عہد است **المنہجۃ الرابعۃ و سبعون** فی نیل
 کل الی اللہ منصب لایت تجویزہ رضی اللہ عنہ آوردند کہ شاہ

ہشتم

ہشتم علوی پچاپوری در رسالہ خود می نویسند کہ در ہر وقت
 و در ہر زمان کہ شخصی ائمہ منصب ولایت سرافراز میکند فرمان خداوند
 متعال می شود کہ پشکا تحت رسالت صلی اللہ علیہ وسلم
 برید از انجا امر می شود کہ بہ پیش ولد می بید عبد القادر برید ^{ما اور}
 و استحقاق او معلوم کنند و منصب ولایت تجویز نماید ^{مقرر}
 کردند چون آن حضرت اورا لایق آن منصب می مانند خود تصدیق
 میدہند و تجویز می نمایند و در قرم محمدی صلی اللہ علیہ وسلم
 ثبت میگردانند بعد از ان رسالہ آن حضرت رضی اللہ عنہ فرمان
 حضرت نبویہ صلی اللہ علیہ وسلم ترقیم باید و خلعت ولایت از دست
 حضرت قادریہ در حق آن لای عطا می شود و اورا ولایت در عالم ^{غیب}
 و شہادت مسلم می سازند و این عہدہ متعلق بحضرت علیہ عوینہ

است تا قیام قیامت و هیچ یکی از اولیاء اللہ درین مقام رفیع
 و منصب مینماید آن حضرت مشارکت و مماثلت نیست و بخوار
 و در هر عصر و زمان قطب و غوث است و ترسل و ترسل و ترسل
 و نیابت آن حضرت بسیار رضی اللہ عنہ **المنقبۃ النجاسته و السیور**
 فی اختیار مذہب الامام احمد بن حنبل و الاشاره النبویه صلی
 علیہ وسلم آوردند که روزی در خاطر مبارک حضرت غوث الاعظم
 قدس سره الاکرم گذشت که از مذہبی مدعی بیکر انتقال فرمایم
 چنانچه اول مذہب امام شافعی داشتند رضی اللہ عنہ همان شب
 در واقع دیدند که سید المرسلین و خاتم النبیین صلی اللہ علیہ وسلم
 با جمیع صحابہ کرام رضی اللہ عنہم ننشسته و امام احمد بن حنبل رضی
 اللہ عنہ ریش مبارک خود در دست گرفته استاده است و در

حدیث حضرت نبوی صلی اللہ علیہ وسلم التماس می نماید کہ یا رسول اللہ
 بفرزند خود سلطان محی الدین سید عبدالقادر بفرمائید کہ حدیث
 این پر ضعیف نیاید و مدہ سب من قول کند حضرت نبوی مصطفوی صلی
 اللہ علیہ وسلم تا ہم کہمان فرمودند کہ یا سید عبدالقادر التماس این
 پر مرد قبول کند حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ بحسب فرمود
 حضرت نبوی صلی اللہ علیہ وسلم قبول کردند و صبح آن خود را
 مصلا حلیہ حاضر ساختہ نماز گزاردند گویند کہ در آن وقت
 بر مصلا حلیہ جز امام هیچ کس نبود کہ نماز با جماعت میگذرانند
 چون حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ توجہ بدن سوی فرمود
 انقدر کثرت کشته کہ در صفحہ اش ^{بہ} هیچ جانی عالی نماز در آن
 میگوید کہ اگر در آن روز حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ ^{بدان}

سوی بر صلاحتی چند نیز فرستاده شد مذہب با و بالکلیہ انقطاع می یافت

رباعی اللہ اللہ چه مذہب است قومی که رسول خدا نباشد کرد

خواست تا رونقی دهد و را به قادریرانی نباشد کرد در حق

الاسرار آورده که روز حضرت غوثیه محبوبه رضی اللہ عنہ قبر

مبارک امام محمد حسن بن علی رضی اللہ عنہ لغایت فرستاد و جمعی اولیاء را

همراه آنحضرت بودند دیدند که امام حسن بن علی از قبر سرور آمد و این

در دست داشت بحضرت غوثیه محبوبه داد و ما هم معانقه

نمودند بعد از آن امام گفت یا سید عبدالقادر اقفرا لیک

فی علم الشریعة و علم الطریقه و علم الحقیقه و علم الحال پس حضرت

بسیار تواضع و تعظیم بعد از آن رخصت شدند **لمنقشه**

السادس و سبعون فی مکالمه مع الحیفه فی المعامله ^{رضی اللہ عنہ}

آورده اند که در عالم باطن حضرت امام اسلمین امام اعظم ابوحنیفه اعراب
 ثبات الکوفی رحمه الله علیه با خداوند غوث اعظم رضی الله عنه
 ملاقات کردند و فرمودند که باید عبد القادر چه سبب بود که در
 شریعت با امام محمد بن اسلم آمد اگر دید و ندید ما قبول نفرمودید
 آنکه من چون شپه چینی بر روی او تو حضرت امام جعفر صادق رضی
 علیه و دو سال در حضرت می آستخاده و استغاضه کرده ام بولا
 استان بهماک النعمان آنحضرت فرمودند دو سبب است
 آنکه از طرف قامت مردم بوده دو عالم نکر او میسکن بوده من سگ گوسفند
 من یله ساین صلی الله علیه و سلم همواره از خدای عزوجل مسکنت
 و میفرمود اللهم احیی سکننا و تمی سکننا و احرری نومی القیامه فی نمره
 ایساکین امام اعظم کفنت در مذبح من سکنین بفلس کوفیند

بین نیز نفس ششم شهادت قبول نکرید و فی ملت حضرت ایام
 اعظم حرمه الله علیه فرمود که باسید در مذمت هم از وجود سر
 قلت است **بیت** که قدر قیمت او جز خدا کسی ساخت او
 حیفه چو غواص کشت و یافت **المنقبه است اسودان**
 فی سلسله ولایت شیخ نظام الدین باری نولی قدس سره اسودان
 معنی عبادت محال نموده ایام الیوم زیادت شفاعت قدوة الایوب
 خواجہ معین الدین چشتی قدس سره العزیز منقول است که شیخ
 نظام الدین باری نولی چشتی قدس سره العزیز معتاد داشت
 که سالنای عرس شیخ سلسله خود خواجہ معین الدین چشتی
 قدس سره از رانول تا اجیری پاوه میرفت و وقت کشتن
 چادری که بر قبر خواجہ جوی بود ایشان عنایت می شد

بعد از آن

بعد از آن سوار شدند بنا بر نول می آمدند اتفاقاً در خانقاه حضرت جو
 مجاس سماع کرم بوده و ایشان را و حد تمام سپه آه در شمار آن
 یکی از میریدان سلسله عدیه قادریه حاضر بوده در روش ایام که کند
 حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه بر خود دارم تمبر است که شیخ نظام
 الدین بدیم زرنذر در جامه پجید پیش از انومی شیخ نظام الدین
 ظاهر شیخ در حالت وحد و غلبه وقت بوده در حین رقص
 کردن از پامی شیخ آن نذر حرکتی رسید بجز در سیدن پای
 شیخ متوار می شد و خود را از قرابت بقربت گرفت مسلوب
 ولایت یافته فی الفور توجه بر قد حضرت خواججه نمود حضرت جو
 جیو طاهر شدند و فرمودند سبب سلب شدن مرتبه تو از راه بر
 ابی است که بر نذر حضرت سید عبدالقادر در وقوع شیخ

وزاری تمام کرده که مرا ازین امر اصلاً علمی و اطلاعی نبود و ندانم
 خواجہ جو فرمودند خود مرا طاقت کستاجی آن بنیت کہ بجناب حضرت
 قادریہ شفاعت نمایم لیکن بجناب حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم
 معروض خواہم داشت تا یقین کہ فرمودہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 متاثر خواهد شد خواجہ جو بجناب حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم
 اکتفا نمود بجناب سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم فرمودند کہ باید
 عبد القادر در ان وقت شیخ نظام الدین معذور و مغلوب بحال
 بود و از سر تقصیر و درگذرید و عفو سازید و بعممت خود سر فرمایند
 آنجا حضرت قادریہ از تقصیر و درگذرید و از نعمت فیض خود
 نوازشند سبحان اللہ العظیم کہ چه مرتبہ است علیہ و درجہ است
 سید کہ تصرف و لایت هر ولی مادامی کہ زند است در پناہ او

والفوز

و تصرف ولایت قادریہ وغیر لصبہ تا قیام قیامت جاریست

و شیخ نظام مارکولی آخر ماہ شایبہ در قید حیات بود و اولد علم

المنقبہ الثامہ ولسعون فی عطاء للشیخ احمد کبش

کوفتہ و عنایتہ میں الہوم و الیقضہ آورده مذکره و شیخ الاسلام

احمد مغربی المخاطبہ کبش کبش پر خود قدودہ قلندران آفاق

شیخ ابواسحاق مغربی روضہ مسکینا میں درون او در انوقت

راہ یافت کہ انقدر عالم از خاص و عام و خاص و خاص

از ہر سلسلہ و خانوادہ بجماعت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ

کی دارند انقدر طرفہ نامی دیگر نیست چه باعث باشد شیخ ابواسحاق

بر خاطر ایشان زراہ اشرف اکاہ شہر مذکور کہ با احمد شیخ میدا

قدرو مرتبہ حضرت غوث اعظم سلطان خمد القادر کہ صریح

کرد که از خدمت ایشان بنیت معلوم منجوا هم که از خدمت شریف
 معلوم نمایم فرمودند که حضرت غوثیه مجتوبه از حق سبحان تعالی
 ده قطعه صفات سپان ادنی درجه صفات او است که اگر تمامی
 دریای قدر الهی که در عالم است سیاهی شود و درختان و میوه
 قلم گردند و جن و انس تمام ملائکه سموات کاتبان تا قیامت
 را تمام نوشتن بنمایند چون شیخ احمد کبج بخش این سخن از زبان
 پیرو دشینند دستار خود را از سر انداخت و پتقرار شد
 و گفت که پس معلوم شد که مرد راه حق تعالی سلطان عمیده القادر است
 ما که در راه حق تعالی هستیم مردم و نه زینم این به گفت و مصداق
 اشرف الابداد حضرت بغداد نمود و این چند بیت تصنیف کرده
 شوق پتقراری آن بان می پرداخت **نظم** شورند گاو

خسته فراریم آه آه و اما نده کان صحبت یاریم آه آه
 خواند اگر لطیف سپاسم شاد راند اگر لقمه زاریم آه آه
 مستان شت خومی زدن کوبو که در شراب و که به خاریم آه آه
 و چون کوب و تپکی که نواحی حمیر است رسید خنده آب طاری بود ایشان
 اینجا وضو کردند و نماز کردند و هم در آن مقام بین النوم
 والیقظه دیدند که حضرت غوثیه محبوبه رضی الله عنه تشریف می آید
 در یک دست مبارک دست راست بر سینه شده و در دست کلاه پر خ
 ایشان استبقال کرده بحال با کمال آنحضرت شدند شرف
 ادب تمام بحال آورده استاده شدند حضرت غوثیه نزد خود ^{طلسمه}
 و کلاه را بر سران پوشانید و دستار را هم بر همان کلاه کشید
 بعد فرمود اند فرزندم صد تو هم یکی از جمله مردان موی تقا

ہستی بعد از ان آنحضرت از نظر ایشان متواری شدند و چون
 کعبہ بخش از خواب بیدار شدند دیدند کہ همان کلاہ و دست مارکہ عیاست
 شدہ بود موجود است بر سر من شکر از آلہی بسیار بجا آورد
 بعد از ان بآن ہر دو تبرک عظیم برگشتہ پیش ہر خود روانہ شدند
 و حالت خود افزون در افزون دیدند ہر گاہ پیش ہر خود
 رسیدند شیخ ایشان استقبالی کردند و مسرور شدند ^{گفتند}
 یا ابا احمد مبارک باد تو قبل ازین بواسطہ از فتوحات آنجناب فایز
 شدہ بودی اکنون بلا واسطہ بخت و فیض حضرت مقدسہ
 ممتاز و سرفراز گشتی و آن ہر دو تبرک از حضرت شیخ بر سر خود
 گذارند تعظیم و ترحیم بجا آورده شکر انیزدی نمود و گفت
 یا ابا احمد حضرت غوث اعظم سلطان سید عبدالقادر ^{جیلانی} رضی اللہ

تراکنونان خود کرده همه کار ترا بر انجام رساند الحمد لله والبرکات
 همدرین روز حضرت کبیر بخش بنجد میر خود الکماس نمود که با حضرت
 امیدوارم که اگر حکم شود چند روز دیگر بطرف خنک بر و م شت پاره
 چنانچه سابق می و در هشتم فرمودند اکنون ترا باین کار با هیچ بسند
 است عرض کرد که اگر امر شود بهتر است که سعادت او برین
 فرمودند خست یار داری بعد از آن کنج بخش بطرف خنک رفته
 پشاره هیزم خشک بسته تیار کرد خواست که بر سر شیشه
 یک بست تا لا بر سرش شده همراه او میرفت تا ملکایه پر خود می آمد
 شیخ ابواسحاق این کیفیت معاینه کرد و گفت یا ابا احمد سری که
 لایق کلاه و دستار محبوب شد باشد هیزم چه حال دارد که بر آن
 بر ساحت آنجناب بطلب شیخ الح و اشیر می طاب آید حال بس کن

کہ حضرت سلطان سید عبدالقادر کا تیرا مرتبہ کمرہ است و مرتبہ

مردان کہ رسید بعد از ان کبچ بخش قبول نمود انحضرت ربر کمال

عمایات حضرت غوث الاعظم رضی اللہ عنہ حضرت کبچ

بخش نمندی کہ رسید **رابعی** چه خوش آنجا کہ نور مہرہ

خود آنجا کم شد کم کرده آرد ہمہ اسپا دولت دل پذیرد

خوش آنکس کہین تمہ را واکد آرد شیخ عالم محدث عارف

شیخ نور السوئی رحمہ اللہ علیہ کوید **زط**

سدا محمد و لمنہ کہ مارا از کرم : در پناہ غوث اعظم حامی ^{اکونون جم}

کشتی نوح کہ چہ در طوفان جہر آید بکا حب غوث الاعظم است ^{زود ما لکم}

باش تا فردای محشر پیش العالمین غوث اعظم را بہ نبی عالمی زیر علم

غوث عالم را غنا کوئی اندل حشر ہم موافق ہم مخالف ہم مشایخ و کلم

رحمت للعلماء نطل لوزی معوی
 شیخ عبدالقادر آمد اکمل الوحد تم
 کبریٰ پی در نبوت مصطفیٰ مقررین
 شیخ مارا هم ولی نور لایک هم
 پشترتین کویم اسم قبول الیہا
 مجددا و صاف آن مرآت انوار القدم
 شیخ کج خشی کہ ہست مرآت ارجح سر
 نافل است از با ابواسحاق کان کرم
 کاتفاق اولیامی شرقی مغربی است
 انکہ عوث الاعظم جمیلی ساید کرم
 کہ کالات تصرفها کہ خاص ن او
 کر کسی خواهد بان رزردن نیکدم
 نہ فلک اوراق کرد ہفت بحر آمد
 ہر شجر اقدام کابت ہر کر انطون ایم
 در شان بید ہنوار عرش ہست کم
 ہست محی الدین ما شیخ عظیم زو اعظم
 ہضہ خضر نادیب کشتن با تفسا و
 اہتمع فاعرف کمال الشیخ مرین خادم
 جنبل رضی سد غدیہ چہ سجودین ہم

المنقہ التاسعہ و الستون فی ایصالہ جماعہ غفر الی اللہ تعالیٰ

بنظر واحدہ اور دند کہ حضرت غوثیہ محبوبہ از جناب توسیہ
 حوشتی و تعالیٰ مامور شدند کہ امروز مقتصد کس از رجال و ناضد
 کس از نساب دولت وصول مایرسانی ہر یک در اطراف و خوب
 بودند از روز جمع شدند حضرت آنجناب یک مرتبہ بجانب ایشان نظر
 اندہ شدند و یک نظر کمیہ اثرش و خود ایشان را خاص
 کردند و او وصول ذات نامنا ہی سفر از رحمت **بنقده**
الثمانون فی لقاءہ النبی الکریم صلی اللہ علیہ وسلم علی المنبر
 الشریف فی جامع العلوم و غیرہ از کتب آف رده اند کہ روزی
 حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہا برای تذکیر بر شستہ بودند
 و عظمی کردند ناگاہ لبعثت و صطراب تمام ز در حات آن
 فرود آمدند و ریز زینہ آخرین دوست سببہ ای تادہ ماندند بعد

از ساعتی باز بر مینرفتند نشسته ماندند و بو عطر و قند گیر فرمودند مشغول
 شدند بعضی از حنا مجلس التماس کردند که این چه سبب بود فرمودند
 که جناب عیسیٰ صلی الله علیه و سلم میایدند ^{بالا}
 منبر نشسته اند و من از منبر فرود آمده استادم هر چند که مرا به
 امر کردند لیکن بجهت پاس ارباب حضرت صلی الله علیه و سلم
 زینہ آخر استادم چون آنحضرت صلی الله علیه و سلم روان شدند
 و مراجعت فرمودند که برو بر منبر نشین و بو عطر و قند گیر لیکن
 انکانشتم و آغاز و عطر کردم **المنقنه الحادیه و اللمانون** فی
 اعطاء مراتب و اولاد کلم تکونوا مکوبین فی اللوح المحفوظ در ^{متخف}
 جواهر القلاید آورده که روزی زنی خدمت حضرت غوثیه رضی
 عنه رسید التماس دعا قولد پس کرد آنحضرت زنی الله عنه در کوح

محفوظ شاید و نمودند که هیچ لپری در باب افروخته نیست گفت
 باز خدا این فرزند فرزند می کرامت کن از حق جل علی بند
 که با غوث اعظم در باب این زن هیچ فرزند در لوح محفوظ
 نبوت نیست چنانچه تو نیز معاینه کردی حضرت غوثیته باز در جا
 نمودند باز همچنین ندانند ما ز گفت خداوند او و فرزند این
 زن کرامت کن باز از حق ندانند که یکی نوشته است
 تو دو میگوئی گفت باز خدا یا سه فرزند این زن عطا کن
 باز از حق همچنین فرمان رسید باز گفت باز خدا یا این زن
 چهار سپه کرامت کن باز همچنان فرمان آمد باز گفت با
 خدا یا پنج سپه این زن بخشش از پنجین فرمان شد باز
 خداوند اسس سپه این زن موهوب کن باز از حق ندانند

که در باب

کہ در باب این عورت یک پسر منیت بازگشت باز خدا یا هفت پسر
 باین عورت عنایت کن ندادر رسیده عیون الا عظم ازین یاد و بخوان
 آن حضرت با اشاره ندادر بانی و حکم سجانی بآن مرده هفت پسر
 خواستند و فرمودند خداوند این هفت پسر مرصبت فرماید ندادر رسیده
 دادیم بعد از آن حضرت پاره خاک برداشته و بآن زن دادند
 این را تعویز کرده نگاه داران زن با عقدا تا آن خاک را منقره
 طمع ساخته تعویز کرده در کلو آویخت خدا بی تعالی ویرا هفت پسر
 فرمود بعد از آن عقدا آن زن فاش شد با خود گفت که مرا حضرت
 غوثی پاره خاک داده بود از خاک چه حاجت بر می آمد و چه می ممکن شد
 این همه بفضل حق تعالی است چون چنین بگفت هر هفت پسر او
 بگفته جان بحق تسلیم کردند زن و اولاد کنان پیش حضرت غوثی

آمد گفت ای نواخته آمد بفریادم رس آنحضرت فرمود وقت
همان بود اکنون چه سود و برو بخانه خود بآن مراد که آمده برآورده
چون آن عورت باز نجا آمد هر هفت پسر او زنده شده بودند
هر گاه اینچنین مشاهده نمود شکرانه آن بجا آورد و معتقد بنشد

المنتبته الثانیة والثمانون فی وضع مشایخ الاربعه عشر

خانواده رفاهیم بقوله رضی الله عنه قد می مده علی قبر کل ولی الله

قبل وجوده در نه مجمع الفضائل آورده که مشایخ چهارده ^{خانواده}

حضرت صوفیه قدس سرهم پیشتر از عهد دولت حضرت ^{تمت}

عوثیه رضی الله عنه که بودند ایشان را خدا تعالی معلوم کرده بود

که در زمان نبی از اولاد امجاد سید المرسلین و قائم این

صلی الله علیه وسلم خواهد شد که نام وی سید عالم

بشد و بگوید قدمی نده علی رفته کل ولی الله شایخ چهارم
 خانوادہ قبول کردند و کردند نهادند و در زیر قدم مبارک کحفرة
 رضی اللہ عنہ المنقبتہ الثالثہ و الثمانون فی کون العفاریت فی حبه

رضی اللہ عنہ آورده که دیوان و شیاطین انا زمان قیامت
 مرکب است یکی می میرد و دیگری می آید و در عهد حضرت مهتر سلیمان

علیه السلام دیوان و شیاطین بسیار کوشش بوج دند قهتر سلیمان
 علیه السلام متفکر شد که با وجود من ایشان کوششی میکنند بعد
 ازین حال خلق را بسیار دشوار خواهد بود ما تفت آوارد

که پنجم آخر الزمان ختم پیمبران محمد مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم
 پیدا خواهد شد یک مرد از فرزندان او صلی اللہ علیہ وسلم
 سید عبد القادر نام و غوث الثقلین باشد پیداشود و چنانچه

دیوان و شیاطین در بند نوسشند چنان در بند آن مرد
 باشند تا روز قیامت مهتر سلیمان علیه السلام خوشحال
 و شکر از الهی بجا آورد بعد از آن فرمود تا همه دیوان و شیاطین
 را بکشند و در دریا انداختند پس فرمودند که در آخر زمان
 بندهای ایشان بکشاده گردد و در بعضی کتب مسطور است که دیوان
 و شیاطین و جنیان خلق را منصرف میسازند چون دیوان
 مسلط میشوند از هیچ غنمی و تقوی از آن دور نشوند و آن
 و شیاطین را که در عهد مهتر سلیمان علیه السلام بکشند دیوان
 بسته خوانند و ایشان در آخر زمان در بند قطب المجرورین
 غوث الاعظم سلطان محی الدین سید عبدالقادر رضی ^{عنه}
 خواهند بود الحق چنین بوده که دیوان و شیاطین در فرمان

شیخ ابن الکریم و الملا لکھنوی و از مہبت آنحضرت در کہنہا

خود میلرز و الا آن در بند مریدان آنجناب شد **رباعی**

ببندند دیوان بر بچہ آہن : مریدان در گاہ غوث مانی

کشایند سبہ مرادات آرن با نفس خاص و دعای نہا

رباعی ای برادر کریمی خواتم تری باش در دنیا تو کلبستان در

بایقین یابد نجات کرد در انہشت ہر گرا باشد مریدان قادی

المنقۃ الرابعۃ والثمانون فی تخلص المرید الذی لم یعرف الحق

و رسولہ والدین سوا رضی اللہ عنہ من عذاب المنکر و النکر

عند السؤال برویہ غیر تقدم آورد اند کہ مریدی از مریدان حضرت

غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ با حضرت اعتقاد را نسخ داشت

در ان حضرت چنان محو بود کہ از شناخت حق و رسول

واردین و ایمان فرومانده بود چون وفات یافت
 در قبر نگر و منکر از سوال کردند کہ من یکب و من نیکاپ و منکب
 گفت من ہزار امیدم شیخ عبدالقادر امید امم فرشتگان
 ازین جواب متحیر شدند و بجز حق حل علی فرشتہ و عرض
 کردند کہ امی باز خدا باند تو چنین و فرمان حق سبحانہ کہ برو
 ویرا عذاب کینند فرشتگان آمدند و گرز ہا تیشین در دست
 گرفته تا ویرا عذاب کینند روح مطہر حضرت غوثیہ محبوبہ رضی اللہ
 عنہ حاضر شد منکر و نیکر گفت کہ اگر خدا اور رسول خدا و دین
 اورا ہمیشہ شناسد فقد امن کرده است و من انہمہ ارمی شناسم
 اورا من بخشد فرشتگان باز بر کا حق حل علی فرشتہ و عرض
 کردند کہ باز خدا محبوب بود مجرب ذاک تپاک تو غوث اعظم

سلطان

سلطان محی الدین سید عبدالقادر چنین میگوید فرمان شده که
 ویرانیز غدا بکشید منکر و بیکر باز فرمان قادر قدیر آمدند
 آن حضرت اہمیت نمودند حضرت غوثیہ محبوبہ ہر دو کوز را از دست
 نیکر و منکر گرفت و گفت نیکر اس بن بخشید و کوزہ چندان اش
 عشق حق کہ در باطن دارم کہ اگر آہی ز ہم بہشت بہشت و بہشت
 دوزخ را بہ سور غم تا در بہشت راحت نماند و در دوزخ عذاب
 نباشد از در گاہ حق جل علی نہاد رسید کہ ای فرشتگان
 ہج می بیند کہ در روز میثاق غوث اعظم سلطان محی الدین
 سید عبدالقادر را چہ نام بود گفتند دیوانہ حق فرمان آمد کہ دیوانگان
 ما چکار میکنند گفتند ہر عمارت را بازند از حق گفتند ہر عمارت را
 بازند از حق شنیدند کہ بگذارید ویرا و بند من بسیارید کہ دیوانہ و مجذوب

ماست و فرشتگان عمودهای خود را از آن حضرت در خواستند و

تعظیم و بکریم آن حضرت بجا آوردند و فرشتند **المنقبۃ والخاصۃ**

والثانون فی مسند می ام المومنین عایشه رضی اللہ عنہما و قوله

صلی اللہ علیہ وسلم ہذا ولدنا حقا از حضرت عویشہ محبوبہ رضی اللہ

منقول است کہ فرمودند کہ وقتی دیدم در خواب کنایہ ام المومنین

عایشہ رضی اللہ عنہما و عن اہبایومی یکدم پستان راست مبارک

و بعد از آن بر آوردم پستان مبارک چپ و بر او می یکدم از

کہ در آثار آن درآمد حضرت سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

و فرمودند یا عایشہ ہذا ولدنا حقا **المنقبۃ السادۃ الثانیون**

قوله رضی اللہ عنہ را بیت بی علی صوره امی منقولست از حضرت

محبوبہ رضی اللہ عنہ کہ دیدم پروردگار خود را اصل و علی در خواب

بصورت اُمّی یعنی بصورت سیدنا محمد اُمّی صلی اللہ علیہ وسلم

وعلی اللہ و صحابہ و بارک وسلم لیکہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

منظر اسمِ حسن باند **کما قال اللہ تعالیٰ** و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین

و بروئی نفعی وارد شد کہ خلق الانسان علی صور الرحمن و الانسان

الحقیقی الاصلی هو البنی الکریم و الباقی اشکاء و شعوبہ پس این

تقدیر درینُ یا اشاره است کہ فی تعالی میفرماید می نعوث

اعظم من محلی ام بر تو بصفتِ رحمتی بصفتِ جلال و مانند تو ام

بر تو مهربان و عطف و مانند مادر تو ام و بر تو شفیع و رحیم در برت

و ترقیت چنانچه در حدیث است اللهم اکاشی و کلائیہ الولید

واللہ اعلم **المنبجۃ السابغۃ و الثمانون** فی مراتبہ مرید بہ

رضی اللہ عنہ آنحضرت عویشہ پر رسیدند از فضل مریدان و می فرمود

ذی البیضه من ابالف و الفرح ما لقیوم یعنی بیضه از ما قیمت هزار است
 و خوزه ما را قیمت نیت یعنی مرید و بستدی من لقدر و قیمت هزار
 مرید دیگر است و مرید متوسط مرا قیمت کرده می شود و وجه مکان ^{نقشی}
 درین قول آنحضرت لغز نمودند مرید مستدی را شمشیر گردند بیضه
 و متوسط را بخوزه و آتش سه بخروس سکوت فرمود که معلوم بود
 مناسب آنکه چنانچه سه مرتبه است خروس اول و در مرتبه اول
 بیضه پیشد و در مرتبه دوم خوزه و در مرتبه سوم ^{بمخمس} بیضه
 مرید سه درجه است درجه اول بستدیست درجه دوم ^{و متوسط}
 درجه سوم شاهی الحال باید دانست که مرید منبسی حضرت ^{قطب}
 الاولین الاخرین غوث الاعظم رضی الله عنه افضل و کل ^{کلی}
 از مرید شایخ دیگر سه سعادت کسی خود را در سلک و اراوت و

منظم

شہ ظم سازد و چہ شقا کسی کہ گره خروقی خود در میدان عداوت می
 تازد و چہ مقبلی مریدی کہ باقبال ولت سلسلہ عیدہ قادر یہ غور یہ
 ارادت نماید و در سیاحت آن شاہ باز ولایت آید و چہ مدبر شخصی
 کہ با دبار روزگار ازین جانوادہ شریفہ بر آید و بدیکر در آید **نظم**

ہر کہوی سلسلہ قادرست از ہمہ دانی کہ در ابرترست

سلسلہ قادری ز جلد بہ شاہ شہرست چہ پنی بدہ

شاہ نہ محکوم عیب بود حاکم آن جلد بریت بود

ہر کہ درین سلسلہ دستی زند حتب دل از سلسلہا بر کند

حضرت کیدان شہ جلد پر بہ کہ توئی چاکر مگر سپہ

پیندہ و پین کہ پرزد ہزار جوڑا و از قیمت نہ شمار

ہست خروش بجان بلند قیمت او را کہ شناسد گز حنہ

شاه دو کونست و کونش در کانا بیج و سرایش همه سود جهان
 گفت چه قول قدمی بده : هست علی قبرتہ کل ولی
 بیج مریدش نرود در نظر ہست نصیب ہمہ عالی سفر
 حنت فرزند و سن بو و جامی سانا بریل و فرخ نرود پایشان
در کتاب جواہر شیخ ابو الفرج ابن الجوزی نقل میکند از حضرت
 شیخ علی ابن ابی ہستی رضی اللہ عنہ میکند بے سر مرید ^{الشیخ}
 اسعد بن مریدی لغوث الاعظم سید عبد القادر بیداری
 رضی اللہ عنہ یعنی مریدن ہر ان دیگر سعادت میں تروفا ^{صل}
 ترا از مریدان حضرت غوثیہ محبوبہ ملت و حضرت ^{تعلیق} شیخ
 بطور رضی اللہ عنہ گفت راہت اصحابی سید غوث الاعظم
 رضی اللہ عنہم کلہم غرار فی محفل اللعد یعنی دیدم مریدان حضرت

غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ ہمہ روش و تابان و در مجلس سعادت مند ان
 یکی از مشایخ مذکورہ پر سید از حضرت غوثیہ رضی اللہ عنہ از صاحب
 مریدان فاجر و متقی فرمودند الباری و الفاجر انما له یعنی مریدان
 نیکوکاران از ان نهند و من از ان مریدان گناه کارم و حضرت
 عدی بن مسافر رضی اللہ عنہ گفت ہر کہ جو اہل از من مریدان
 مشایخ دیگر خرقہ من بہوشانم اور خرقہ مکر مریدان حضرت
 غوثیہ محبوبہ رضی اللہ عنہ رانندہ انم خرقہ پوشا ایند کہ یہاں
 فرورقہ اند و در دریای رحمت آیا میگذارد کسی دریا را و
 می آید بر جو یک خورد یعنی آن حضرت دریای رحمت خداست
 و من جو یک خوردم کہیت کہ دریا را گذارد و جوای
 جوی شود و در کتاب تحفہ السیر بلفوظ حضرت محمد و من

سید جمال بخاری قدس سره العزیز آورده اند که حضرت مخدوم مہرنا
 ہرگز اسپت جمن سید باشند نام حضرت قطب العالم محی الحق و اولاد
 سید عبدالقادر کیدانی رضی اللہ عنہ در کوشش و بکویہ ذوق شود
 وہم بر لفظ مبارک رند اند اگر کسی در شہر مسلمانان و یاد در شکر
 اسلام دشمنان غالب آید و یا قطاع الطریق در راہ زدن مسلمانان
 پائید باید کہ شتی خاکستانند و نام حضرت شیخ عبدالقادر کیدانی
 بکیرد و بران خاک بد مند و بر طرف دشمنان پراکنند کند حضرت شیخ
 کشتہ اند ہر کہ چنین کنند من آن خاک را در چشم دشمنان افکنم تا
 کند و مقهور شوند و فرمودند ہر گراہمی بودہ و مادر ماندہ کی پیش
 وسیلت بجزرت شیخ عبدالقادر کیدانی رضی اللہ عنہ کند آن
 کی شادی مسدل کردد و نہ فرمودند ہر کہ خرقہ حضرت شیخ عبدالقادر

کیدانی

کیدانی بیوشد پس اورا نجات و درجات است که حضرت شیخ رضی عنہ
مرحبان و محبوبان و متعلقان خود را دعا و تجارت کرده است و

قطب عالم بوده و دعای او مستجاب بوده است **المنقذ المسمی و الشان**

فی توبہ شاہ نعمت اللہ ولی عن العقیدۃ الباطلہ و دخولہ فی سلسلہ علیہ

القادر رضی اللہ عنہ آورده اند کہ خلاصہ اسادات شایعہ

ولی کرمانی قدس سرہ در علوم عقیدہ ممتاز و مستشاد وقت خود

اوراد اعیہ شد کہ خود را زیارت حرمین شرفین شرف سازد و اکا

بران دیار او را بدوران ایام قطب مکہ نزیل کریمین الشرفین شیخ

عبدبیدعی رحمہ اللہ علیہ کہ بچار واسطہ از مریدان سلسلہ شرفین

قادر بہ ارشایخ مشایخ میر بوده عزم دیدن اوشان مصمم گردید و

انطرف شد و زیارت حرمین رسید و بدولت صح کعبہ اللہ و ربنا

رسول صلی اللہ علیہ وسلم شرف کردید و بخدمت شیخ عبداللہ
 و ملازمت کرد و در آن وقت کہ حضرت شیخ قدوہ محدثان وقت
 بود گفت اولی آنست کہ از حضرت ایشان سند حدیث و سماع آن
 نماید ماری توسط بعضی خدمتہ در سلاک ملازمان داخل شد و سندان
 کردن گرفت لیکن سود عقاد بجانب حضرت غویثہ داشت چنانچہ
 مردم ما میرا حضرت اصحا بلائہ و غیرہ و ہیشان بیمار روزی نقیہ نمود
 بخدمت شیخ اطہارند مشافعی بخود نسبت کرد فرمود خواہی اما
 توجہ شیخ در بارہ خود نیافت بدل اندشید کہ برای کفکوی ہرین با
 خود را در مردن سلاک سازم تا حضرت شیخ بہ عنایت الطغبات
 روزی عرض کرد کہ یا شیخا ہمد تمام ہمین است کہ حضرت سفرہ
 حضرت غویثہ رضی اللہ عنہ امر اشتہ اندامیدارم کہ ازین جوان سزا

چندی نمایم و بهره مند ایم بریان مبارک حضرت شیخ فوت که بعننت
 الله شرط اعتقاد صحیح میخواهی که در سلاک صحیح علیه قادریه درانی با
 خانه که خلوت جامی منت پایی و در آنجا به خلوت نشستی بکن شیخ
 سخن بسیار در وقت شد و یک خوانی بر از خرابی خود
 نهاده رفت و آن بام را از آنها بسیار بود خواست که بر آن نهاد
 بگذرد ظاهر بر زینه اول پایی و رسید که قدم و باعزید و باخوان
 او قناد و زینه زینه آمد و پوشش شد و هم درین اثنا می پسند که محلی
 عظیم شان است و سلطان لاپنا صلوات الله تعالی و سلامه علیه
 و بیمنه آنحضرت مخر صبحا اگر ام است و میسر اولیا کبار و صفیها
 هستند رضوان الله علیهم جمعین ما کتف مع الکتف در دستای
 آنحضرت ابو بکر صدیق رضی الله عنه و در چپای آنحضرت حضرت

غوث الاعظم رضی اللہ عنہ شہ تہ اندو بجر این دو فرزند اجا محبت
 رسالت بآب ماہج صدی کلام نیت و حضرت شیخ عبد اللہ در مقام
 حجاب تیارہ اند در ان اٹنا سیدار کسی پر سید کہ متصل کتف است
 سرورد و جهان کدام شخص محبت کہ حضرت صدیق اکبر رضی
 اللہ عنہ بار پر سید کہ طرف چپ و می شان بلند نشسته است چنام
 دارد غوث الاعظم سلطان سید عبدالقادر جیلانی اند رضی
 اللہ عنہ سید در دل خود گفت کہ من در صبحا باین بزرگ نام
 معتقد بودم و در اولیا حضرت سید عبدالقادر و حال آنکہ ساکن
 این ہر دو بزرگوار بجنور حضرت سید الابرار صلی اللہ علیہ وسلم
 رفیع است درین وقت آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 بجناب شیخ میفرمایند کہ شیخ عبد اللہ ہر دو بزرگوار

من نعمت اللہ سیادہ شود دست بر پستانی وی بگذر کہ او ہوش خود
 باز خواهد آمد بعد از ان و از عقیدہ باطلہ کہ داشت ہستفازکنان کہ
 وقت توبہ آوریند است بعد از ان آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 روی مبارک بسوی بوکر صدیق و حضرت غوثیہ کردہ میفرماید ^{منکر}
 ہر روی شما بودہ اکنون معتقد شما گردید امی لدی عبد القادر ^{اکنون}
 نعمت اللہ داخل طریقہ شما شدہ حضرت غوثیہ عرض کردند کہ یا عبد
 احمد سیدین سیدزادہ در عقیدہ صحیحہ باید و از عقیدہ فاسدہ برکت
 بعد از ان حضرت غوثیہ یہ شیخ عبد اللہ یافعی فرمودند کہ امر و نعمت
 از ان شاہ اور اطرف من مرید کن و نعمت من فایز گردان شیخ
 باکر بن العین گفت و رفت و دست مبارک بر پستانی رسید
 چون سید طاقت آمد از عقیدہ باطلہ توبہ کرد بعد از ان شیخ اور توبہ

گنایند داخل طریقہ حضرت قادریہ ساخت ازانت کہ شان شا
 غمت علی میگویند **المنقبۃ التاسعہ والمانون** فی میل محموم
 جہانیاں شرف حضور محاسن الانبی الکریم صلی اللہ علیہ وسلم ہو
 حضرت قادریہ رضی اللہ عنہ آورند کہ محموم جہانیاں **جلال**
 الدین بخاری رحمہ اللہ علیہ میفرماید کہ شبی بعد نماز تہجد برو **ضد منو**
 سرور عالمیان صلی اللہ علیہ وسلم مشغول بودم دیدم کہ شخصی
 با عظمت و حمت و با مہابت با کرامت می آید و در حجرہ شریفہ رو
 مقدسہ بروی و امنیکرد و او داخل حجرہ شریفہ می شود و فی الفور **تش**
 معویہ کرد و در دل کہ مردم کہ این بزرگ قدم خود را اندرون حجرہ شریفہ
 نہد بجدی تمام و بی داخل شوم چون آن بزرگ قدم خود را اندرون
 نہاد خواستم کہ با او داخل شوم در معورشہ ہر چند سعی نمودم **سکن**

داخل شدن بواسطه این رسیدم بخدمت کسانیکه اینجا حاضر بودند
 که نام این بزرگ درون حجره شیرین در می آید و بر می آید و کلام
 بر همه گفتند که خاموش حضرت سرور عالم صلی الله علیه و سلم
 و تو صرف میرنی مقتضای ادب نیست آخر با خود گفتم که تا حال
 این تبه مراد است نداده است که مرا اندرون حجره شریفاً
 دهند بعد از آن وزی فرستم بخدمت مرشد خود قطب وقت که
 حضرت شیخ عبدالعزیز یافعی اندر رفته الله علیه و السلام نمودم که این فقر
 گاه گاهی مشاهده حضرت سرور عالمیان صلی الله علیه و سلم
 و لیکن تا حال دولت مکالمه حضرت خاتمه یافتار زنا فتم ام لهذا
 میگردم که در باره اسکناس جهان توجه مبذول کرده که باین دولت نیز
 اہتیار فرمودند چاکہ ترا پیش پر خود ببرم که باین دولت بر

مراد بر سیابانی بردند تا گاه عالم شهادت بر من اتواری شد و عالم
 مثال وی نمودی سپنم که شخصی با شان ملذذ نشسته است و در آن
 میمنه و سیر استاده اند و چنان ملبوسند از یک طرف حقیقی
 حج ملبوسند و از جانب دیگر حقیقی داخل شدن مجلس عالی حضرت
 صلی الله علیه و سلم ملبوسند آن بزرگ دست خود را بر بن
 میفرمایند از زمان شناختم که این همان بزرگ است که میدیدم
 در حجره شریف وی و اوست می او درون قمی پس شیخ
 عبید یاضی پیش قدمی آن بزرگ عرض کرد یا غوث الاعظم
 این سید ریاسته و برجسته است میجواید که به مجلس عالی
 عالم صلی الله علیه و سلم شود و بکالمه آنحضرت متناکر کرد حضرت
 غوث اعظم فرمودند که چون به مجلس عالی آن حضرت صلی الله
 علیه

مسلم بیرون این همراه خواهد بود پس حضرت غوث از نجی برخاستند و بر این همراه بردند و در اصل مجلس عالی نمود و بدولت میکالمه

با حضرت صلی الله علیه وسلم نهوا چنانکه با این دولت رسیدم از دستگیری حضرت غوث اعظم رسد م رضی الله عنه محمد

علی نعماء **المنقذون** فی محی السنه و اشهره و الیوم عنده

رضی الله عنه بما تقع فیها علی جماعه من المشایخ منهم ابوالبدر رضی

الله عنهم عن شیخنا العوث الصمدی السید عبدالقادر بحمدانی رضی

الله عنهما و بر سر نامه مرقوم بود و بوصولند المکتوب من بحمد ^{المحبوب} الی

انرا خواندند و گریهها و مالها پدید شد ملک الموت و حضرت سید ^{غلام}

بعده مکتوب الیهی پیش حضرت فرستاد پیش از هفت روز معلوم حضرت

شد بود و فرمان رسید بعالم علوی نجر آمد و با محبوب خود هم بود ^{نرسیدند}

هرگاه آن نامه و اگر دند خواندند خوش وقت شدند و برای امرش

جمیع مومنان و مجبان و محاصران و مریدین دعا کردند و با تو مقدمات

عهد شدند که شفاعت خواهم کرد و بسجده فرستند و در هر سجده ^{شاید} _{برودا}

آندند که ارحم الی ربک راضیه مرضیه گریهها و زاریها از مجبان ^{در عالم}

ظا هر رخت است و خوشوقتها و خوریهها در عالم ملکوت پیدا شود

شنبه بعد از نماز عشا یا زدهم ماه ربیع الثانی ساعده احدی

و ستین و خمسه در بعد در مدینه باب اللارج مدفون شدند

عمر مبارک آنحضرت نود و یکسال و در زده سالگی از حیدران

بعد رسید و هفت سال تحصیل علوم کردند و پست و بیچ سال

در تجرید بودند و بعد از چهل سال دعوه نخلق الی الحق نمودند و صی

تعالی غم و ارضاه و غسل الفردوس مسکنه و ماواه **فائده**

فی کیفیت ادای صلوٰۃ الاسرار در ملفوظ غیاتی آورده اند که اکثر بزرگان
 دین شیخ اہل البقین فضایل دوکانہ یارودہ کامی کہ کسی است
 بہ صلوٰۃ الاسرار و صلوات کجا ما وصلوۃ الہدیۃ الی حضرت القادر
 در سائل خود نوشتہ اند وین نماز را پین لغتائین میکند رند و
 جناب حضرت سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم استفادند و باو
 این دوکانہ مامور شدند چنانچہ حضرت شیخ یوسف سجادی
 قدس سرہ میفرماید کہ حضرت رسول صلی اللہ علیہ وسلم را
 دیدم و پرسیدم کہ یا رسول اللہ کہ اگر شخصی اہل رسید باشد و را
 علاجی ہست کہ تا خیر شود فرمودند کہ اگر دوکانہ ولدی عبد تھا
 با عمقا درست و نسخ ادا نماید شاہ اسد و لغا عمر وی
 کرد و برکت آن نماز و از حضرت عنوت الاعظم رضی اللہ عنہ

در فضائل نماز صلوٰۃ الحاجات از تہجد الاسرار و کلمہ بابتیہ نقل
 میکند کہ آن حضرت رضی اللہ عنہ فرمودند من استعاننی فی
 کثرۃ کشف عہد و من نادانی فی شدۃ فرحۃ عذوبی
 الی اللہ فی حاجۃ قصینتہ و من صلی رکعتین بقرآن فی کل رکعتہ
 بعد لفاتحہ سورۃ الاحصا صمدی عشرۃ ثم یصلی علی اہل بیتی
 اللہ علیہ وسلم صمدی عشرۃ ثم یصلی بخطو الی جہۃ العراق و
 عشر خطوہ و نذکر اسمی و نذکر حاجتی فانہا تقضی^{۳۰} لہ و ایضا حضرت
 رحمانی شاہ غیاث الحق و لدین قدس اللہ سرہ فرمودند کہ ہر
 دوکانہ یازدہ قدیمی یازدہ خطاب مقدسہ می آید یا در شب
 ہنوز و سر و قدم بر ندارد کہ حاجت وی و اشود و خطبات
 علیہ ایت یا سید محی الدین عبدالقادر غوثی یا مخدوم

محی الدین عبدالقادر غثنی یا شیخ محی الدین عبدالقادر غثنی یا
 سلطان محی الدین عبدالقادر غثنی یا شاه محی الدین عبدالقادر
 غثنی یا محبوب عبدالقادر غثنی یا خواجه محی الدین عبدالقادر
 غثنی یا درویش محی الدین عبدالقادر غثنی یا غریب محی الدین
 سید عبدالقادر غثنی یا فقیر محی الدین عبدالقادر غثنی و قصری
حاجتی بحرمت اب العالمین و بحی سید المرسلین و آل و اصحاب
اجمعین ایضا قطب العارفین شیخنا الشیخ شهاب الدین در
خلاصه القادریه می آرد که هر که را مهمی در پیش آید برای بریدن
آن مهم دو کوزه حضرت غوث اعظم رضی الله عنه بعد نماز
مغرب ادا نماید و بخواند و بر هر رکعت بعد از تکبیر اول
یا زده بار و بعد سلام درود یا زده بار و بجانب عراق یا زده

کام رود و در هر کامی اسمی ازین اسماء یازده بخواند یا حضرت سید
 محی الدین عبدالقادر کیلانی یا شیخ محی الدین سید عبدالقادر کیلانی
 یا سلطان محی الدین سید عبدالقادر کیلانی یا قطب اعظم محی الدین
 سید عبدالقادر کیلانی یا غوث اعظم محی الدین سید عبدالقادر کیلانی
 یا خواجہ محی الدین سید عبدالقادر کیلانی یا مولانا محی الدین سید
 عبدالقادر کیلانی یا عارف ^{الدین} سید عبدالقادر کیلانی
 یا مخدوم محی الدین سید عبدالقادر کیلانی بعد کام یازدهم تیسرا
 تا و از بلند مذاکند یا حضرت غوث صمدی سید عبدالقادر کیلانی
 انی عبدک و مریدک عاجز و محتاج الیک فی جمیع الامور فی الدنیا
 والدنیا والاخره امد دلی و غثنی باذن اللہ بتمجید اللہ و برضی اللہ فی
 حاجتی ذہن نام حاجت نریبان نذرش اللہ تعالیٰ آن حاجت ^{برود}

ولھنا

وایضا از بعضی شایخ قادریه یا بن فقیر رسید بعد از فراغ از دو کانه
 مذکور یازده کام به سوی عراق و در هر کام یکویست شیخ ثقیلین یا
 یا غوث الصمد اعثنی بعد هر دو دست بسته استاده شود خان
 تصور کنند که در روزی که غوثی که سبزه است حاضر می زده بار در روز یازده بار
 فاتحه و یازده بار سلام یازده بار این دعا بخواند یا شیخ اللهم است
 والارض ما قطبت یا غوث صمدی حضرت میر سید شاه ابو محمد شیخ
 عبدالقادر بکیرانی کسی حسنی الجنبی شافعی اعثنی و امددنی فی قضاء
 حاجتی یا قاضی الحاجات بعد پس آمی زده بر حاجی خود شنیده
 بار بروج پرفروش حضرت غوث اعظم و والده ایشان سید بصالح
 سوی والده ایشان فاطمه زینب بنت ابو عبد الله الصومعی بخواند و حاجت
 خواهد آراستد عالی مستجاب شود ایضا طریقه ذکر مذکور در شرحی و

و مرشدی حضرت شیخ علام محی الدین القادری بن فقیر اربابین طریق

رسید که بعد از سلام دو کلمه ذکر سرسجد نهد و بگوید **اللهم لك الكل**

و لك لكل و منك لكل و اليك الكل و انت لكل و كل لكل نعمة بر خیز

و یازده کلمه بحاجت عراق رود هر قدم اسمی ازین اسماء مبارک خواند

یا شیخ المقلین و یا غوث صمدی و یا قطب ربانی و یا محبوب سبحانی

و یا میر سید محی الدین و یا شیخ عبدالقادر جیلانی و یا حسنی و یا حسینی و یا

شامعی و یا ضلی بعد قدم راست بر چپ نهاده تصور کند که در روضه منور که

غوثیه حاضر و بگوید سلام علیک یا شیخ المقلین یا غوثی و امدونی فی

قصار حاجتی حاجت جمیع المؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات

بعد فاتحه و خلاصه درود بعد دند کور بخواند و پس بشود همان طریق

که پیشتر فرموده بود بهر می نامی ز نامهای مذکور بخواند چون بر جانی خود آید

روضه تبر که راقف و کرده فاتحه خواند و بگوید سلام علیک یا شیخ اشقین
 و بشیند و ذکر آورد و یازده کرت بگوید یعنی ما هوز کلمه تپنه غافل مراد
 و از بهی اشاره به سومی ات خود و سمیع سومی سد و اشاره به سومی
 ذات اصیت یعنی خبردار شود که این همه وست و اشارت بدو
 این ذکر فانی الله در و دستاب حاصل شود **ایضاً** در فواید الاذکار
 که اگر کسی همیشه آید باشد و به سجده پستان نشود باید که دو کاه
 حضرت غوث رضی الله عنه چند روزی مانع مو طبت یا همیشه زودید
 طریق آن نیست چون خواهد که در دو کاه شروع نماید اول طرف
 که میان شمال و غرب است سلام کند سلام علیک یا غوث السموات
 و الارض بعد حاجت خود عرض کند مستقبل قبله شود و دو کاه
 او ایستاد در هر کعتی بعد که **قل اللهم مالک المملک** تا پسر حساب زده

بار و افوض امری الی الله تا آخر نمازده بار بگوید و در قومه نیز افوض
 امره تا آخر نمازده بار بخواند و در سجده اول نیز بعدت سبع سجده فوض
 تا آخر نمازده بار و در جلسه و سجده دوم نیز همچنین و همبرین تلبیث کعت
 دوم بگذارد و بعد سلام در سجده شود و حاجت عرض کند و بازده ^{بگوید}
 یا شیخ الثقلین قطب بیانی عوث صمد المحی الدین ابو محمد سید عمدا ^{تقار}
 جیلانی الحسنی الحسنی اعظمی و امددنی فی قضا حاجتی بعد سه سجده
 بردارد و بطرف عراق نمازده قدم بردارد و هر قدمی ذکر اتره لکری
 عظیم کند و بعد طرف سترها و سجده طرف چپا و اقرب بگوید بعد
 سجده رود و حاجت عرض کند و ملایم حاجت آتی بخواند و سر از سجده
 و باز نمازده قدم بطرف عراق برود و در هر قدمی سلام گوید سلام
 علیک یا ولی الله چون بقدم یازدهم رسیدی ایست بر پای

ہندو حاجت عرض کیںدو تصور کیںد کہ نزدیک قبر شریف رسیدم

بعد یازدہ بار بخواند یا حسی الاطاف بر حال العراق در کئی فی و

ہذا و بختی مما اعاف یا مفرح فرح بعدہ یازدہ خطاب آنحضرت بخواند

الہی بحرمت شیخ محی الدین خواجہ عبدالقادر جیلانی الہی بحرمت

شیخ محی الدین مولانا عبدالقادر جیلانی الہی بحرمت شیخ

محی الدین عیوث الثقلین عبدالقادر جیلانی **الہی بحرمت**

شیخ محی الدین قطب الممالک عبدالقادر جیلانی الہی بحرمت شیخ

محی الدین قطب الحن والاس عبدالقادر جیلانی الہی بحرمت

شیخ محی الدین قطب المشرقین والمغربین عبدالقادر جیلانی

الہی بحرمت شیخ محی الدین قطب الشہر والہجر عبدالقادر جیلانی

الہی بحرمت شیخ محی الدین باز اسہدب محب کلام المذکب

عبدلقدار حیدلانی الہی بحرست شیخ محی الدین قطب المکمل اکبر
 عبدلقدار حیدلانی الہی بحرست شیخ محی الدین قطب کل شہی
 عبدلقدار حیدلانی الہی بحرست شیخ محی الدین قطب الجنوب والشمال
 عبدلقدار حیدلانی بعد نوذونام آنحضرت رضی اللہ عنہ بخنوردیج

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آہی بحرست عظمت و برکت و عزت شیخ العارفین قطب

عزت الاعظم الی اعظم المکرم سلطان البحر والبر شیخ عبدلقدار سید کریم

عظیم شریف ظریف امام بہام مقام صمصام سالک ناسک

مومن مومن منعم مکرّم طبیب طبیب جواد منقاد قائم صایم عابد

زاہد ساجد مابہ حبیبی حبیبی تقی تقی کامل باذل زرکی صفی جمیل

جلیل فاضل نھاص سجد رشید سخی و فی با رستار نقیب

بمبار

نجیب فاشع خاضع صاحب ثاقب وارث وارث وارث ورع
 فائق لایق راسخ شامخ ولی خفی ظاہر مطیع منبع حبیب
 نسیب شاہد رایہ قاید نصیر میر سراج تاج مقرب مہر
 خلیل دلیل صادق صادق سلطان برهان حسن حسینی
 عالم حاکم معین متین مصباح مفتاح شاکر ذاکر ملاذ
 معاذ صباغ فلاح ناصر فاصح حافظ حاضر ان تقضی حتما
 یا قاصی الحاجات و صلی اللہ علی خیر خلقہ محمد وآلہ واصحابہ جمعین
 بعد پس ماسی باز کرد و بر صلی شیند بکھزار و یکصد یازده نام
 حضرت پر دستگیر سلطان الاولیا غوث الثقلین بگوید یعنی یا
 عبد القادر شمس بعد حاجت عرض کند بعد ذکر آورد و بر
 شود بعد این اسماء گوید یا روح اللہ یا روح القدس یا روح

یا روح الامین یا روح الروح احضرنا ذننا سد واددلی
 فی قضاء حاجتی بعد ساعتی خاطر در دارد بعد این رسم از هر
 یکبار تکرار کند باید بیع و چند روز این دو کار را مواظبت نماید
 مهمی که صعب باشد اشاء الله تعالی ان شود و این طریق دو کانه
 از هر طریق سریع الاجابت است **اصول فروع** فی اصوله و فروع
 رضی الله عنه اسماء اصول بدر می آن حضرت اینست غوث اعظم
 ابو محمد محی الدین سید عبدالقادر احسنی احنسی اجدانی رضی الله عنه
 ابن سید ابوصالح زین الدین موسی حنکی دوست ابن عبید
 اجمیلی ابن سید محی الزاهد ابن شیخ سید حس الدین محمد زکریا ابن
 شیخ ابوبکر داود ابن شیخ موسی ثانی ابن شیخ عبدالقدیر
 ابن شیخ موسی بون ابن شیخ عبدالکریم محض ابن امام حسن

منی

ثنی ابن امام حسن ابن علی ابن ابیطالب کرم الله وجهه و جد امیر
 مادران حضرت رضی الله عنه است والده ان حضرت ام
 مہ اجبار فاطمہ بنت ابو عبد الله لصومعنی الزاهدی ابن سینہ
 اجمال ابن سید ابو محمد ابن سید احمد ابن محمود سید ہر ابن
 عطایہ عبد بن ابوالکمال علی ابن سید علی والدین محمد
 سید امام جعفر صادق ابن سید امام محمد قرآن سید امام
 زین العابدین ابن سید امام شہید ابو عبد الله حسن ابن امام
 المفضل بن ابیطالب کرم الله وجهہ اماد اولاد آنحضرت رضی
 الله عنه شیخ ابن النجاری قدس سرہ علیہ در تاریخ خود
 است کہ شیندم از قطب الاقطاب شیخ تاج الدین ابوبکر عبد الرزاق
 ابن حضرت غوثیہ رضی الله عنہما کہ ان حضرت را چہل و نہ فرزند شد بود

بیت هفت پس در وقت دختر وقتی که حدیث حضرت غوثیه را علیه
 مرض یوفی شدند و بهوش کشید و با کرد و می شسته میکردم
 ناگاه آنحضرت بهوش آمدند و گفتند کزیه و زاری کنید که من بهوش
 نمی میرم که پس رسید بحیا نام در پشت من است لا چاروی در دنیا
 خواهد آمد کمان بردیم که آن حضرت از راه علیه مرض حدیث میفرماید
 بعد از آن از آن مرض صحیح یافتند و ایشان را جاریه بود
 و بعد زدی زوان فرزند تولد یافت نامش رسید بحیا گذاشته شد
 و آخرین ولاد آن حضرت آن رسید بحیا بود بعد از آن حضرت
 پس از مدت طویل ازین سر زفانی بدار باقی رحلت نمودند
 رضی الله تعالی عنه و جمله اخلاف آن حضرت از روی کتبت
 بتجیلا سر که مقدم ترین بکتبت مناقب حضرت غوثیه است

ده اندیدین اسلوب حضرت شیخ ابو عبد الله سعید
 الوهاب حضرت شیخ شرف الدین سعید عسلی که کتاب جوهر
 الاسرار در تصوف از صفات اوست و کتاب فتوح الغیب
 حضرت غوثه برامی تصنیف کردند حضرت شیخ شمس الدین
 سعید عبد الغیر حضرت شیخ سراج الدین ابو الفرج سعید
 اجمار حضرت شیخ تاج الدین ابو بکر سعید عبدالرزاق حضرت
 شیخ ابو اسحاق سعید بر اہم حضرت شیخ ابو الفضل سعید
 حضرت شیخ عبدالرحمن سعید سعید سعید حضرت شیخ ابو ذکریا
 سعید سعید حضرت شیخ ضیا و الدین ابو النصر سعید موسی کونند
 این آخرا اولاد آن حضرت بود انہی و این سید ضعیف از بعضی
 کتب سلسلہ ہامی دیگر از فرزندان آن حضرت یافتہ است

بابن تفضیل حضرت یوسف سید صالح حضرت سید عبد
 العفا حضرت سید حمید السد حضرت سید زاید حضرت سید
 منصور حضرت عبد الخالق حضرت سید عبدالرؤف حضرت
 سید محمد الدین نزد بعضی اولاد آخرت باشند رضی اللہ تعالیٰ عنہ
 اجمعین اللہم انفعنا بمرکاتہم وبرکات قلوبہم و اجعلنا
 منسکین فی سبک لتسلسلہ العلیہ القادر بآیہ
 واحینا فی محتبہ و امتنا فی ملدہ فی الدین و
 والدینا و الاحقر و اغننا فی الحشر مع میرا المحبین
 المحلیصین آمین شہدان لا الہ و حدہ الا شرک
 لہ و اشہدان محمد اعبدک و سولہ اللہم صل
 وسلم علیہ و آلہ و اصحابہ اجمعین نقلت

کہ نام

که امام همام امیر المومنین حسن مجتبی رضی الله عنه و عن ابویه
 یازده خلف داشت یکی از جمله ایشان حسن ثقیفی است که در خلق

و خلق حسن و جمال مشابهت با امیر المومنین حسن جنایچه او شبیه بود

بر رسول مقبول صلی الله علیه و سلم و امیر المومنین سید الشهداء حسین

رضی الله عنه دختر خود فاطمه ثانیه را که بصورت و سیرت و معنی عدل

و بفرسید النساء فاطمه الزهرا بود رضی الله عنهما بحال نکاح حسن

ثقیفی در آورد و از آن حضرت پاک از دو دمان لولاک سه پسر بوجود

آمدند از آن جمله مقصود ما عبد الله محض است که بمعنی خالص است

و از عبد الله محض نیز سه پسر بوجود آمد مقصود ما موسی ای چون است

که جدا علای حضرت غوث الاعظم سید عالمها در جیلانی است

رضی الله عنه کنیش ابو الحسن بود چون زنگ مبارکش مایل بود

بود مادرش چون لقب دارد و از دو خلف مانند مقصود و عمدا
 است که شیخ صالح و رضا لقب است و می از خلق بکبریت
 و در بادیه عبادت حق میکرد و از وی پنج خلف بود که
 مقصود از ایشان موسی ثانی است و ولادت وی در سنه
 دولت پنجاه و شش بود و در عهد خلیفه الاحمدم شهبند
 گویند احمارت حجاز از ایشان بود و از هر ده پیر هفت
 خلف گذاشت از آن جمله مقصود محی را بد است آنه عمدا
 ولی ابنه موسی چون ابنه ابو صالح ابنه غوث الثقلین و کریم
 الطیرین شیخ محی الدین عبد القادر الجیلانی محسی و حسنی
 رضوان الله علیهم اجمعین این نقل از کتاب لطاف قادریه
 از الطاف دوم در بیان حرب و نسب حضرت غوث الثقلین رضی

اللہ عتدہ شد لبنا طیت حضرت پر دستگیر رضی اللہ عنہما

پدر بزرگوار رضی اللہ عنہ

لقب آن حضرت

عوث آفاق شیخ محی الدین

یا الہی شیخ رومی زمین

کہ ابوصالح است نام اورا

یا الہی بوالکاش موسیٰ

سپہ خنیاہ و دین آگاہ

یا الہی بہ شیخ عمدہ

انکہ زاہد لقب شد اورا

یا الہی بہ شیخ دین بجیا

انکہ نور شد از چہرہ مہین

یا الہی بہ شیخ شمس الدین

انکہ از روی خراب فانیگر

یا الہی بہ شیخ دین بو بکر

کعبہ شریع عشق بابا نے

یا الہی بموسیٰ ثانی

شیخ کونین شیخ عمدہ

یا الہی بصالح اکا

کز ملکون نکرده رومی بلکون

یا الہی شیخ موسیٰ چون

یا الہی بیہ شیخ عبد اللہ
 یا الہی آن حسن کورا
 یا الہی بافتح رزمین
 یا الہی بجزمت حیدر
 یا الہی بان پمیراک
 سوی خود کن ز جملہ رومی
 بخودم زہد بخود مکر
 سنبل طہر ایشان از جانب والد ماجد

یا الہی بفاطمہ ام ایسر
 یا الہی بہ عارفانہ لی
 یا الہی ہوا لکان ولی
 نکذاری کفایتیم بر عینہ
 شیخ عبد اللہ صومی ولی
 کہ جمال خدا ز چہرہ علی

یا الہی

یا الہی ہو محمد نام : کہ ازو کار فقر کشته تمام
 یا الہی سید احمد نام : کہ ازو کار شرع دین تمام
 یا الہی سید طاہر : کہ ازو شرع شرع دین طاہر
 یا الہی بدان علا والدین : کہ بنام محمد است مبین
 یا الہی جعفر صادق : در حقیقت ز جملہ کی سابق
 یا الہی بیاقرو سرد : کہ پیش زین عابدین پدر
 یا الہی محی زین عباد : مسلت بدین ارشاد
 یا الہی نیر کو : نور چشم نبی امام حسین
 یا الہی بر تضحی حیدر : علی صفر رحبان پرو
 یا الہی بر سرور عالم : قرۃ العین آدم و عالم
 ختم کار سعادت کن : ذکر فکر ہمیشہ عادت کن

شجره قادریہ رضویہ سد عنہ بطریق مناجات :

آلہی مقصر بکارم ہے زور گاہ تو شد سازم بھی

آلہی فضل خودم راہنمای بیومی حقیقت ہر دو سہری

آلہی بہ حق شد مرسلان مدہ روشنی دل نور بیان

آلہی بحق علی بو الحسن سزاوار رحمت بکن جان میں

آلہی بحق امام حسن : صنبا بخش روح توں جان میں

آلہی بحق امام حسین : صدق و یقین دہ دلم زب و بین

آلہی ترین عباد شاہ توں بکن حاصل کام دنیا و دین

آلہی تنغیطم باقبردا م : تہنوق طاعت بکن خست نام

آلہی بہ جعفر کہ سالار بود دلم سیر کردان جہان جوڈ

آلہی تہنکریم کاظم مدام مرادہ باز کا خود شوق تام

آلہی

قوی کن دلم در رضای قصا	الہی بحق امام رضا
شراب صبورسی مرا حاددا	الہی معروف کفرخی حیان
بدہ کرچہ شایستگی نیک	الہی بحق حسن جلی نیک
مکن سیر از معرفت دین من	الہی بحق حسید روح من
بہ صبر و قناعت مکن جو شرم	الہی با عزار شبلی تنم
نکھد ارطام زریج و عقب	الہی بواحدیش لقب
صلت سکالاتم مکن ہر دم	الہی تصدیق یوسف ہمی
بدہ جام و صلیم ہر کام عیش	الہی بحق علی الفریس
کالات و صفش کہ بر مزید	الہی نواز حرمت بو سعید
ہمی بود محمود جام است	کہ او پسر پیران با پزہت
چشم خودم با پسید کن	بچشم فلاقی بسدید کن

آہی بحق شہ محی الدین : سپہد اسلام و سالار دین
 جناب سید این شہ مردان چو دیدم زما فوق ہفت آسمان
 دلم کشتہ یابل بدر گاہ وی کہم فرشتن جان سر راہ وی
 درین سلسلہ کین سلسلہ مرا شود ماضل جملہ مشکل مرا
 شب از روز در رفتن کشتیں سر ہم چو سگ شطرحان بران بر ہم
 رجا و انقم تا بہر کار من اظا ہر ساطن بوج دیار من
 آہی عظیم عبد الرزاق ز نقصان جفتم کنہد اطلاق
 آہی با عزار سید جمال امید ما نیقتم کمی در و مال
 آہی با ضامن سید فہتیر بشاخ ہوا یم بکن کسر و قصر
 آہی بحق محمد کہ صورتش لقب ز حاجت روانی دلم دہ طرف
 آہی کیمیل سید حسن بامیان خروجم بکن بن وطن

آہی

قریم مکن هر صباح و راح	آلهی بسید محمد صلاح
بد شوق ذکر کرم حفسی و حللی	آلهی تجبید سید علی
تبوحید نما تا نباشتم	آلهی بسید حسن شمع راه
ز ذکر فرام برده بردوام	آلهی بسید حسن انصرام
ز سو اسن شطان بوقت نما	آلهی بشیخ الیهاده نجات
درون در معرکه صابریں	آلهی باعزاز شیخ شمس الدین
نکهد راز هر بلا و فتن	آلهی بحق بر اہلسیم تن
قرین سازد در زمره شغبین	آلهی باکرام شاه معین
ز نعمت مده ہم بر اسل کفر	آلهی شیخ مظفر ظفر
ز شمر زمانہ مده در حیان	آلهی بدربویش محمد امان
بار و اح شان با دارمادام	ہزاران آود ہزاران سلام

سمت اتمام و صورت خستام یافت بحمد تبارک
 و تعالی کتاب استطاب مناقب حضرت غوث الثقلین
 قطب ریائی محبوب سجانی غوث الاعظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ
 فی یوم یکشنبہ پیم شہر شعبان المکرم حسب الفرمود
 جناب استطاب صاحب معظم مکرم کرام ذوالعز و الاحرام
 عیالہ صاحبی ام اعنی میرزا مصطفیٰ خان دام غزہ تحریر کردید

بست خط العبد الاقل سیدہ کارہ

الہ محمد کریم ہراتی الکوڑائی

غفرلہ ۱۲۱۱ھ

۱۲۱۱ھ

حق صاحب کتاب را کہ شکر کوی پیاہمذیہ اوقاب بر غزہ و سلاست
 منہ ذکرہ

غرض نفقشیت کرنا بازماند

که هستی را انمی بدینم بقا

مگر صاحب کس روزی بر حمت

کند در حق این سگیدین عا

هر که خواند دعا طمع دارم

زانکه من بنسبده کتبه کام

